

แนวทางการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry)
ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture)
กรณีศึกษา บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด

ศักดิ์สิทธิ์ รูปโชติ

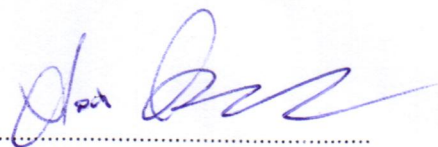
รายงานการค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม)
คณะบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

หัวข้อรายงานการค้นคว้าอิสระ แนวทางการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture) กรณีศึกษา บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด

โดย นายศักดิ์สิทธิ์ รูปโชติ

คณะกรรมการพัฒนาสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ อนุมัติให้ รายงานการค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม)

ศาสตราจารย์

(ดร.จำลอง โพธิ์บุญ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

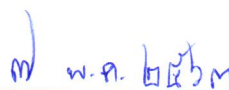
ศาสตราจารย์

(ดร.วิสาขา ภูจินดา)

คณบดีคณะบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม

วันที่

บทคัดย่อ

ชื่อรายงานการค้นคว้าอิสระ	แนวทางการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture) กรณีศึกษา บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด
ชื่อผู้เขียน	นายศักดิ์สิทธิ์ ฐปโชติ
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม)
ปีการศึกษา	2562

การค้นคว้าอิสระเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการดำเนินงานปัจจุบันของบริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด เปรียบเทียบกับข้อกำหนดอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว และเสนอแนะแนวทางการพัฒนา บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด สู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและรายงานการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้บริหาร หัวหน้างาน และ พนักงานและเจ้าหน้าที่ของบริษัท ชาวบ้านและผู้นำชุมชน โดยรอบ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ตรวจประเมินอุตสาหกรรมสีเขียว ใช้เทคนิค Gap Analysis เพื่อวิเคราะห์ช่องว่างและความแตกต่างของการดำเนินงานกับข้อกำหนดของเกณฑ์การตรวจประเมินอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 ใช้เทคนิค SWOT Analysis เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและแนวทางในการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4

ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินการ ณ ปัจจุบัน ของบริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด มีความสอดคล้องกับเกณฑ์ข้อกำหนดของการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 ของกรมโรงงานอุตสาหกรรม ส่งผลให้ไม่พบช่องว่างหรือความแตกต่างใด ๆ ของการดำเนินงานกับเกณฑ์ข้อกำหนด และผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 ของบริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด พบว่า บริษัท มีความพร้อมที่จะได้รับการตรวจรับรองการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4

ข้อเสนอแนะสำหรับองค์กร บริษัทควรเร่งดำเนินการจัดตั้งทีมงาน เพื่อรวบรวมเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอเป็นนโยบาย เพื่อสมัครเข้ารับการตรวจรับรองการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมโรงงานอุตสาหกรรม

(4)

ควรเพิ่มสิทธิประโยชน์ ของอุตสาหกรรมสีเขียวให้ชัดเจนมากขึ้น ควรเร่งพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทั้งผู้ตรวจประเมินและผู้เชี่ยวชาญในการให้คำปรึกษา รวมถึงพัฒนาระบบการสมัครให้สะดวก รวดเร็วมากขึ้น และ ควรเร่งประชาสัมพันธ์ ทำความเข้าใจกับภาคส่วนอื่นนอกเหนือจากภาคอุตสาหกรรม เช่น ประชาชน และสื่อต่าง ๆ เพื่อเป็นส่วนช่วยให้โรงงานอุตสาหกรรมสนใจสมัครเข้ารับรองการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวมากขึ้น

ABSTRACT

Title of Independent Study	Moving Towards Green Industry Level 4 Green Culture A Case Study of Rayong Refining Company Limited
Author	Mr. Saksit Thupchot
Degree	Master of Science (Environmental Management)
Year	2019

The objectives of this study are to study the current operation of Rayong Refining Company Limited in comparison with the Green Industry Regulations Level 4 Green Culture, and to suggest ways to develop Rayong Refining Company Limited to achieve the Green Industry level 4. Data were collected from document and reports on relevant operations and interviews with executives, supervisors, and employees of the company, as well as community leaders and local people, experts and auditors of the Green Industry. Gap Analysis technique was adopted to analyze gaps and operational differences compared with the auditing criteria regulations of Green Industry Level 4. SWOT Analysis technique was used to analyze the environment and ways to develop to the Green Industry Level 4.

The results showed that the current operation of Rayong Refining Company Limited is according to the Green Industry Level 4 criteria of the Department of Industrial Works. Hence, there is no gap or difference between the operation and the criteria. The results of the SWOT analysis indicated that the company is ready to be assessed for the Green Industry Level 4 certification.

Suggestion for the organization is the company should urgently proceed to establish a team for collecting documents and relevant evidence, and propose as a policy to apply for certification of Green Industry Level 4. Suggestions for relevant agency are Department of Industrial Works should increase benefits of the Green Industry and make them clearer, accelerate the development of relevant persons, including auditors and professional consultants, develop a

(6)

more convenient application system, and accelerate public relations for better understanding with other sectors, not only the industry, such as the public and media, to indirectly mobilize the industry to have more interest to apply as a Green Industry.

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture) กรณีศึกษา บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด ฉบับนี้ สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์จาก ศาสตราจารย์ ดร. จำลอง โพธิ์บุญ ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ผู้เขียนจึงขอขอบพระคุณอย่างยิ่งที่ท่านกรุณาสละเวลาให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาครั้งนี้

ผู้เขียนขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุฑารัตน์ ชมพันธ์ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ตรวจประเมินอุตสาหกรรมสีเขียว คุณณรงค์ ตั้งศรีมิตร ผู้บริหารสูงสุด หัวหน้างาน ผู้แทนพนักงานและเจ้าหน้าที่ บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด รวมถึงผู้นำชุมชน และผู้แทนชาวบ้าน ที่ให้ความช่วยเหลือ อนุเคราะห์ข้อมูล และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้

สุดท้ายนี้ผู้เขียนขอขอบพระคุณ บิดา มารดา รุ่นพี่และมิตรสหายคณะบริหารการจัดการ สิ่งแวดล้อมทุกท่านที่ได้ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นกำลังใจให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ศักดิ์สิทธิ์ ฐปโชติ

มีนาคม 2563

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(11)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
1.3 ขอบเขตการศึกษา	4
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 ปัญหาสิ่งแวดล้อมกับการพัฒนาอุตสาหกรรม	5
2.2 แนวคิดของการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development)	9
2.3 การพัฒนาอย่างยั่งยืนของการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม	10
2.4 ความเป็นมาของอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry)	14
2.5 อุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry)	16
2.6 การวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis)	20
2.7 แนวคิด และ โมเดลซีพีในการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model)	26
2.8 ข้อมูลเบื้องต้นกรณีศึกษา บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด	28
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31

บทที่ 3	กรอบแนวคิดและวิธีการวิจัย	34
3.1	กรอบแนวคิดในการศึกษา	34
3.2	วิธีการศึกษา	36
3.3	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	37
3.4	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)	38
3.5	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	40
3.6	การวิเคราะห์ข้อมูล	41
บทที่ 4	ผลการศึกษาวิจัย	42
4.1	ข้อมูลทั่วไป	42
4.2	ผลการศึกษา และการวิเคราะห์ช่องว่างระหว่างเกณฑ์ข้อกำหนดอุตสาหกรรม สีเขียว ระดับที่ 4 กับการดำเนินงานในปัจจุบัน (Gap Analysis)	44
4.3	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอก (SWOT Analysis)	95
บทที่ 5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	97
5.1	สรุปผลการศึกษา	97
5.2	อภิปรายผล	100
5.3	ข้อเสนอแนะ	102
5.4	ปัญหาและข้อจำกัดในงานวิจัย	104
บรรณานุกรม		105
ภาคผนวก		108
	ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์ ผู้บริหารสูงสุด	109
	ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์ หัวหน้างาน	114
	ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์ พนักงาน	128
	ภาคผนวก ง แบบสัมภาษณ์ ชุมชนโดยรอบ	134
	ภาคผนวก จ แบบสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ตรวจประเมิน	139
ประวัติผู้เขียน		145

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญและประเด็นการสัมภาษณ์	38
4.1 จำนวนผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำแนกตามเพศ	42
4.2 จำนวนผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำแนกตามอายุ	43
4.3 จำนวนผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำแนกตามระดับการศึกษา	43
4.4 ผลการศึกษาเอกสาร การดำเนินงานขององค์กรตามเกณฑ์ อุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4	45
4.5 สรุปผลการวิเคราะห์ช่องว่าง และความต่าง (GAP Analysis)	75
5.1 สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอก SWOT Analysis	99

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 ระดับการพัฒนา 5 ขั้นสู่อุตสาหกรรมสีเขียว	15
2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับการตัดสินใจในแบบจำลองชิป	26
2.3 ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด	28
2.4 การพัฒนาอย่างยั่งยืนของ บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด ครอบคลุม 3 มิติ	30
3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา	36

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมในปัจจุบันต้องเผชิญกับการแข่งขัน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี แรงกดดันจากสถานะแข่งขันที่มีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้นเป็นลำดับ โดยถูกครอบงำด้วยระบบทุนนิยมที่มุ่งเน้นผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเป็นหลัก ขณะเดียวกันก็นำมาซึ่ง การดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย โดยขาดจริยธรรม ในการดำเนินธุรกิจ ส่งผลให้เกิดการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในวงกว้าง

ของเสียในโรงงานอุตสาหกรรม นับวันจะมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะจากการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการของการอุปโภคบริโภค นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มว่าของเสียที่เกิดขึ้นจะเป็นของเสียอันตรายต่อสภาพแวดล้อมมากขึ้นเรื่อย ๆ อาทิ เช่น น้ำเสีย จากกระบวนการผลิต การปล่อยมลพิษทางอากาศ (ฝุ่นละออง, สารอินทรีย์ระเหยง่าย) จากโรงงานอุตสาหกรรม

หากภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทยไม่เตรียมตัวในเรื่องนี้ เราคงต้องพบกับปัญหาในเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ ปัญหาสิ่งแวดล้อม และอีกหลายข้อกฏเกณฑ์ที่จะให้การทำงานยุ่งยากขึ้น หากกล่าวถึงกระแสในในปัจจุบัน ไม่มีใครปฏิเสธได้ว่า กระแสนวัตกรรม ซึ่งให้ความสำคัญกับปัญหาสิ่งแวดล้อมมีผู้สนใจในวงกว้าง และมีแนวโน้มจะมากขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากผลกระทบที่เกิดจากการทำลายสิ่งแวดล้อมมีให้ทุกคนเห็นอย่างชัดเจน เช่น สภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงไปในหลายประเทศ รวมทั้งประเทศไทย

ดังนั้นการพัฒนาของภาคอุตสาหกรรม จะต้องมุ่งในทิศทางที่จะต้องเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่ง ที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ที่มีความรู้สึกรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมได้ กระทรวงอุตสาหกรรมได้มีโครงการและกิจกรรม ร่วมกับภาคเอกชนในกลุ่มอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดการผลิตที่มีการจัดการที่ดีเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยการจัดการในเรื่องกระบวนการผลิต ทั้งเรื่องพลังงาน และ สิ่งแวดล้อม อาทิ การลดการใช้

พลังงาน การเปลี่ยนประเภทเชื้อเพลิง การปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ในโรงงาน การผลิต ผลิตภัณฑ์ให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ใช้ความรู้และเทคโนโลยี รวมทั้งมุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) เพื่อการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จะเป็นสิ่งที่จำเป็นของโลกการผลิตในอนาคต

กระทรวงอุตสาหกรรมซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อมและสังคม โดยดำเนินการในเชิงรุกมุ่งเน้นในการส่งเสริมและพัฒนาภาคอุตสาหกรรมให้เติบโตและพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อให้เป็นรูปธรรมจึงได้เริ่มโครงการอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ขึ้น เพื่อส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมให้มีการประกอบการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสังคม ส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรมมีภาพลักษณ์ที่ค้ำชูเชื่อถือและประชาชนไว้วางใจ และเกิดการสร้างเศรษฐกิจสีเขียว ซึ่งจะทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมสีเขียวของประเทศ (Green GDP) มีมูลค่าสูงขึ้นด้วย โดยส่งเสริมให้สถานประกอบการทั่วประเทศใส่ใจในการดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่การเป็น “อุตสาหกรรมสีเขียว” (กระทรวงอุตสาหกรรม, 2560)

ปัจจุบันการพัฒนาอุตสาหกรรมสีเขียวจึงเป็นนโยบายที่กระทรวงอุตสาหกรรมให้ความสำคัญ และได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน ตามนโยบายของกระทรวงอุตสาหกรรมที่ต้องการให้การเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคธุรกิจอุตสาหกรรม มีความสอดคล้องกับศักยภาพและความเป็นได้ของระบบนิเวศ รวมทั้งความผาสุกของสังคม เช่น การอนุรักษ์พลังงานในกระบวนการผลิต การใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าโดยใช้หลัก 3 Rs และ Clean Technology การพัฒนาผลิตภาพการผลิต (Green Productivity) การออกแบบผลิตภัณฑ์รักษ์สิ่งแวดล้อม (Eco Design – Eco Product) การให้การรับรองผลิตภัณฑ์ฉลากเขียว (Green Label หรือ Eco - Label) การศึกษา และ วิเคราะห์ข้อมูลวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์ (LCI - LCA) การลดมลพิษและการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เป็นต้น ซึ่งประเทศไทยมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนตามที่ได้ให้สัตยาบันรับรองปฏิญญาโจฮันเนสเบิร์ก (Johannesburg Declaration on Sustainable Development) เมื่อปี พ.ศ. 2545 และ ปฏิญญามะนิลาว่าด้วยอุตสาหกรรมสีเขียว (Manila Declaration on Green Industry in Asia) เมื่อปี พ.ศ. 2552

การดำเนินโครงการโรงงานสีเขียวก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันทุกฝ่าย ทั้งผู้ประกอบการ พนักงาน ชุมชนหรือสังคม และระบบนิเวศ ประโยชน์อันดับแรกคือ การลดทรัพยากรและพลังงานในการประกอบการ ทำให้ลดต้นทุนและส่งผลดีต่อผลประกอบการโดยตรง และ โรงงานที่มีการพัฒนาระบบด้านสิ่งแวดล้อมปรับปรุงสมรรถนะด้านสิ่งแวดล้อมด้วยการป้องกันมลพิษ จากกระบวนการผลิต จะทำให้เห็นช่องทางในการปรับปรุงระบบคุณภาพ ทำให้ผลิตภัณฑ์และบริการ

เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น การจัดการการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน บรรเทาและปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก และการปกป้องสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ และการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ สร้างคุณค่าเชิงเศรษฐกิจในการปกป้องระบบนิเวศ เป็นต้น และผลพลอยได้อีกอย่างของผู้ประกอบการคือ สิทธิในการใช้ตราสัญลักษณ์อุตสาหกรรมสีเขียว เพื่อการประชาสัมพันธ์เชิงการค้า ส่วนประโยชน์ที่เกิดกับลูกจ้างก็คือ การมีสถานประกอบการที่ถูกต้องลักษณะ มีความปลอดภัย และนำทำงานมากขึ้น ส่วนชุมชนก็จะได้รับการสื่อสารระหว่างโรงงานและชุมชนเป็นไปในเชิงเปิดมากขึ้น ทำให้ระดับความเข้าใจและความไว้วางใจซึ่งกันและกันมีมากขึ้นด้วย ส่วนประโยชน์ที่สำคัญคือ เป็นการรักษาสมดุลและการอนุรักษ์ทรัพยากรและธรรมชาติให้อนุชนรุ่นหลัง

บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด ตั้งอยู่ เลขที่ 1 ถนน ไอ-สามบี นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ตำบลมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง 21150 ทุนจดทะเบียน 30,000 ล้านบาท ประกอบธุรกิจโรงกลั่นน้ำมัน ผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ได้แก่ ก๊าซปิโตรเลียมเหลว น้ำมันเบนซิน ไร้สารตะกั่ว เกรดพิเศษและเกรดธรรมดา น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน และน้ำมันเตา รวมทั้งผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีซึ่งใช้เป็นผลิตภัณฑ์ตั้งต้นในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ได้แก่ โพรพิลีนเกรดโพลีเมอร์ ก๊าซปิโตรเลียมเหลว แนฟทาเกรดปิโตรเคมี ก๊าซผสม C4 และรีฟอร์มเมท มีกำลังการผลิต 165,000 บาร์เรล ต่อวัน ปัจจุบันเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 3 ระบบสีเขียว Green System

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture) เนื่องจากปัจจุบันมีโรงงานที่รับรางวัลอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 – 2561 มีทั้งหมด จำนวน 285 ราย (ข้อมูลวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2561, กรมโรงงานอุตสาหกรรม กองส่งเสริมเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมโรงงาน, 2562) ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว โดยกรณีศึกษาบริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด เป็นตัวแทนในการศึกษาในครั้งนี้

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานปัจจุบันของบริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด เปรียบเทียบกับข้อกำหนดอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว
- 2) เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาบริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด สู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว

1.3 ขอบเขตการศึกษา

- 1) ขอบเขตด้านเนื้อหา: ศึกษาการดำเนินงานปัจจุบันขององค์กรเปรียบเทียบกับข้อกำหนดอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว
- 2) ขอบเขตด้านเวลา: กำหนดระยะเวลาการศึกษาทั้งหมด 3 เดือน (สิงหาคม พ.ศ. 2562 – ตุลาคม พ.ศ. 2562)
- 3) ขอบเขตด้านสถานที่: บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด ตั้งอยู่ เลขที่ 1 ถนน ไอ-สามบี นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ตำบลมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง 21150
- 4) ขอบเขตด้านประชากร: ประกอบด้วย ผู้บริหาร พนักงาน รวมถึงชุมชน ผู้ส่งมอบภาครัฐ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของ บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาการดำเนินการพัฒนาบริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด ผู้การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว
- 2) บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด ได้รับการรับรอง การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

อุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว หมายถึง อุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้วยการมุ่งเน้นในเรื่องของการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการผลิตและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องรวมถึงความรับผิดชอบต่อสังคมทั้งภายในและภายนอกองค์กร มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้านสิ่งแวดล้อม และนำมาปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผล โดยให้ครอบคลุมตามหลักการของมาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคม ISO 26000

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “แนวทางการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture) กรณีศึกษา บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด” นี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture) ครอบคลุมใน 9 ประเด็น ดังนี้

- 2.1 ปัญหาสิ่งแวดล้อมกับการพัฒนาอุตสาหกรรม (Environmental Problems)
- 2.2 แนวคิดของการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development)
- 2.3 การพัฒนาอย่างยั่งยืน ของการดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อม
- 2.4 ความเป็นมาของอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry)
- 2.5 อุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry)
- 2.6 การวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis)
- 2.7 แนวคิด และ โมเดลซีปในการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model)
- 2.8 ข้อมูลเบื้องต้นกรณีศึกษา บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด
- 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ปัญหาสิ่งแวดล้อมกับการพัฒนาอุตสาหกรรม

กระแส การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ท่ามกลางเศรษฐกิจ สังคมที่กำลังพัฒนา ทำให้เกิดความตื่นตัวในการร่วมอนุรักษ์ รักษา ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม จากปัญหาความเสื่อมโทรม และผลกระทบ ที่เกิดจากทุกกิจกรรมของมนุษย์ ทั้งจากชุมชน ภาคเกษตรกรรม การคมนาคมการท่องเที่ยวและบริการ รวมถึง ภาคอุตสาหกรรม ที่ขยายตัวไปพร้อมกับการพัฒนาประเทศ ซึ่งในปัจจุบันผลกระทบจากโรงงานอุตสาหกรรม ต่อท้องถิ่นยังคงมีปัญหายังต่อเนื่องในหลายพื้นที่

อุตสาหกรรม เป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สามารถกระตุ้นให้เกิดการจ้างงาน มีการเติบโต และเกิดความก้าวหน้าในการสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีในแขนงต่าง ๆ แต่ขณะเดียวกันเมื่อมีขบวนการผลิตเกิดขึ้นภายในสถานประกอบการ สิ่งที่เกิดขึ้นไม่ได้ก็คือของเสีย หรือสาร

มลพิษที่ไม่พึงประสงค์ ได้แก่ น้ำเสีย สารมลพิษทางอากาศ เช่น ก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ ก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน สารประกอบไฮโดรคาร์บอน ฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน สารตะกั่วและก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ และขยะมูลฝอย อย่างไรก็ตาม หากไม่มีการจัดการ เมื่อมีการปล่อยสู่สิ่งแวดล้อม จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนที่ดื่มน้ำหรืออยู่ในบริเวณใกล้เคียง ต่อชุมชนและสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ทั้งพืชและสัตว์ ปัญหาด้านผลกระทบของมลพิษจากสถานประกอบการหรือโรงงานเป็นปัญหาที่ท้าทายความสามารถของทั้งผู้ประกอบการ ผู้บริหารท้องถิ่น หน่วยงานราชการ องค์กรภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ประชาชน และชุมชน ในการบริหารจัดการ ตลอดจนการเฝ้าระวัง เพื่อป้องกันผลกระทบ ที่จะเกิดขึ้นต่อชีวิตและทรัพย์สิน จึงจำเป็นต้องมีการบูรณาการทำงานร่วมกัน

ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากภาคอุตสาหกรรม ได้เริ่มแสดงชัดและมีตัวอย่างให้เห็นมากขึ้นในปัจจุบัน เช่น ในกรณีการประกาศเขตควบคุมมลพิษบริเวณมาบตาพุด จังหวัดระยอง ส่งผลให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เร่งออกนโยบาย และมาตรการเพื่อป้องกันการทำลายสิ่งแวดล้อมจากโรงงานอุตสาหกรรม ที่ผ่านมามีโรงงานอุตสาหกรรมบางแห่ง ไม่ช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อม และควบคุมมลพิษอย่างถูกต้อง แนวทางการเฝ้าระวังเพื่อป้องกันผลกระทบของมลพิษจากสถานประกอบการ ประการหนึ่งคือการสร้างเครือข่ายในการดูแลสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเชื่อมโยงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน ชุมชน ให้ช่วยกันเฝ้าระวังและป้องกันผลกระทบด้านมลพิษจากสถานประกอบการที่อยู่ในพื้นที่ตนเอง รวมไปถึงการสร้างจิตสำนึกที่ดีให้ผู้ประกอบการ อันจะนำไปสู่การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมระหว่างภาคีต่าง ๆ (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ศูนย์สารสนเทศสิ่งแวดล้อม, 2552)

ปัญหาสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน เป็นปัญหาใหญ่ของโลกใบนี้ ในความเป็นจริงวิทยาการและเทคโนโลยีในปัจจุบันมีความสามารถที่จะแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมให้บรรเทาเบาบางได้ไม่น้อย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของอากาศเสีย น้ำเสีย กาก หรือขยะอุตสาหกรรมทั้งประเภทที่เป็นพิษ หรือไม่ เป็นพิษ รวมตลอดไปถึงฝุ่นละออง เขม่าควัน เสียงดัง กลิ่นเหม็น เป็นต้น ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ นั้นเกิดจากกิจกรรมของมนุษย์เป็นผู้ก่อกำเนิด ไม่ว่าจะเป็นการใช้แปรรูปทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อตอบสนองความต้องการของตน เช่น การดำรงชีวิตและการอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน กระบวนการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรม

สำหรับประเทศไทยปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติของไทยได้ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก โดยปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่เกิดขึ้นนั้นเป็นผลมาจากการขยายตัวของเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็ว การใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง และประเด็นสำคัญ คือ การขาดความตระหนักและจิตสำนึกของมนุษย์ การจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพจึงมีความจำเป็นอย่างมาก

สำนักประชาสัมพันธ์เขต 1 ขอนแก่น (2559) อธิบายถึงสาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาที่เกิดขึ้นอย่างไม่หยุดนิ่งในปัจจุบัน ว่ามีอยู่ 7 ประการ คือ

1) การเพิ่มของประชากร

ปัจจุบันการเพิ่มของประชากรโดยเฉลี่ยทั่วโลกมีแนวโน้มสูงขึ้น ทำให้มีความต้องการในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการดำรงชีวิตเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของพื้นที่ทำกินทางการเกษตร จนมีการบุกรุกทำลายป่า ทำให้เกิดเสียสมดุลทางธรรมชาติ อีกทั้งความต้องการในการใช้ทรัพยากรอื่น ๆ มากขึ้นเช่น น้ำ แร่ธาตุ พลังงาน อากาศ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันพบว่ามีอัตราการเพิ่มของประชากรมากขึ้นในแต่ละปี เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การใช้ทรัพยากรเพิ่มมากขึ้น และเป็นผลให้จำนวนทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดลดจำนวนลงอย่างรวดเร็ว และส่งผลให้เกิดปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรและปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ตามมา

2) การขยายตัวของเมือง

การขยายตัวของชุมชนหรือเมือง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เนื่องจากการขยายตัวของเมืองอย่างรวดเร็วจะทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น ขาดการวางแผนการวางผังเมืองไว้ล่วงหน้า ทำให้เกิดสภาพการใช้ที่ดินไม่เหมาะสม เพราะขาดการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน ซึ่งบางพื้นที่เหมาะแก่การเพาะปลูก แต่ถูกสภาพการเป็นเมืองเข้าก่อสร้างซ้อนทับ มีผลทำให้ต้องแสวงหาพื้นที่ทำการเกษตรใหม่ โดยบุกรุกพื้นที่ป่า อีกทั้งการขยายตัวของเมือง ปกติแล้วจะเกิดการขยายตัวของอุตสาหกรรมเกิดขึ้นด้วย และในขั้นตอนต่าง ๆ ของโรงงานอุตสาหกรรมถ้าหากขาดการวางแผน และการควบคุมที่ดีก็จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมากมา

3) การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่นำมาใช้ในทางการผลิตด้านการเกษตร โดยการใช้สารเคมีต่าง ๆ เช่น ปุ๋ย และยาฆ่าแมลงทำให้เกิดการตกค้าง ของสารเคมีเหล่านี้ในดิน และอาจขยายไปสู่แหล่งน้ำต่าง ๆ ในระบบนิเวศ จนเกิดผลต่าง ๆ ตามมา รวมถึงเกิดการสะสม ในสายใยอาหารทางด้านอุตสาหกรรม สารที่ใช้ในกระบวนการผลิตและสารที่เป็นผลเกิดจากกระบวนการผลิต เช่น ตะกั่ว ปรอท สารหนู เป็นต้น จะเป็นอันตรายต่อสุขภาพและมีขั้นตอนการกำจัดส่วนที่ตกค้าง (Residuals) ให้หมดสิ้นไปได้ยาก และจะเกิดผลกระทบต่าง ๆ ตามมาอีกมากมาย

4) การสร้างสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ

การสร้างถนน อ่างเก็บน้ำ เขื่อน นับว่าเป็นสาเหตุใหญ่ที่ทำให้ทรัพยากรหลัก เช่น ป่าไม้ถูกทำลาย ทรัพยากรดิน น้ำ สัตว์ป่า ได้รับผลกระทบกระเทือนตามไปด้วย ทำให้มนุษย์เข้าสู่พื้นที่ป่าที่เหลือได้ง่ายกว่าเดิม เนื่องจากการไปมาสะดวก การทำลายพื้นที่ป่าจึงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เมื่อป่าเสื่อมโทรมหรือหมดไป ถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าถูกทำลาย โอกาสถูกล่ามีมากขึ้น สัตว์บางชนิดหาอาหารเป็นไปด้วยความยากลำบาก ในที่สุดก็สูญพันธุ์ไป เป็นต้น

5) การกีฬา

ส่วนใหญ่เกิดกับทรัพยากรสัตว์ป่า เช่น การยิงนก ตกปลา และการล่าสัตว์ เป็นต้น ถ้าทำเพื่อการกีฬาที่แท้จริงก็ไม่มีปัญหา เรื่องการทำลายทรัพยากรธรรมชาติมากนัก แต่เมื่อใดที่เป็นการแข่งขันเพื่อทำสถิติด้านจำนวน ขนาดอาวุธร้ายแรงและทันสมัย จะถูกนำมาใช้มากยิ่งขึ้น สัตว์ป่าที่ได้มาก็จะนำบางส่วนไปเป็นอาหาร หรือเครื่องใช้เท่านั้น ส่วนที่เหลือจะทิ้งไว้ในป่า ซึ่งเป็นการกระทำที่ไม่คุ้มกับการสูญเสียชีวิตและพันธุกรรมของสัตว์ป่า

6) การสงคราม

ก่อให้เกิดการกระตุ้นให้นำทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่มาใช้มากขึ้น การนำทรัพยากรแร่ธาตุมาใช้เพื่อการผลิตอาวุธและเครื่องมือต่าง ๆ ซึ่งสุดท้ายก็นำมาทำลายกัน ผลของสงครามก็คือการสูญเสียทั้งสองฝ่ายในด้านทรัพยากรมนุษย์หรือทรัพยากรอื่น ๆ เช่นการทิ้งระเบิดทำลายชีวิตของมนุษย์และทรัพยากรธรรมชาติ

7) ความไม่รู้หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์

หลาย ๆ ครั้งที่มนุษย์ทำลายสิ่งแวดล้อมเพราะความไม่รู้ถึงสาเหตุและผลกระทบ เนื่องจากขาดข้อมูลความเข้าใจที่ถูกต้อง ทำให้มนุษย์เข้าถึงและสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน ในขณะที่นักอนุรักษ์นึกถึงสิ่งแวดล้อมในรูปของระบบนิเวศของธรรมชาติ ป่าไม้และสัตว์ป่า แต่ภาคอุตสาหกรรมกลับนึกถึงวัตถุดิบที่เป็นปัจจัยในการผลิตเป็นต้นทุนนักเศรษฐศาสตร์ จะนึกถึงทรัพยากรที่ต้องใช้ให้คุ้มค่า ชาวนาจะนึกถึงฝน ภาคท่องเที่ยวนึกถึงเงิน การทำการเกษตรที่ไม่ถูกต้องของเกษตรกร ฯลฯ สังคมยังขาดความเข้าใจถึงสิ่งแวดล้อมในลักษณะรวมที่เป็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่เมื่อเกิดความเสียหายที่ใดที่หนึ่งก็จะส่งผลกระทบไปยังพื้นที่ใกล้เคียง เป็นต้น

ในการช่วยแก้ไขปัญหาสีงแวดล้อมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และช่วยป้องกันปัญหาสีงแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยต้องอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นภาคประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชน ในส่วนงานต่าง ๆ ภาคธุรกิจ ขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ดังนั้น หากภาคราชการกำกับควบคุมดูแลและกวดขันให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างจริงจังและต่อเนื่องด้วยแล้ว ปัญหาด้านมลพิษสีงแวดล้อมก็ไม่น่าจะเป็นเรื่องหนักหนาสาหัสตามที่เห็นข่าว เช่นทุกวันนี้ แม้ภาคราชการจะกวดขันจริงใจเพียงใด แต่ภาคราชการในวันนี้ก็ยังเคยชินกับมาตรการเชิงรับ คือ มีเรื่องเกิดขึ้นก่อนแล้วค่อยหาวิธีแก้ไขปรับปรุง ซึ่งก็ได้ผลน่าพอใจระดับหนึ่งทุกวันนี้

มาตรการเชิงรุกที่มุ่งใจและชักชวนให้ผู้ประกอบการโรงงานเห็นความสำคัญในการประกอบการที่เป็นมิตรต่อสีงแวดล้อมและมีความรับผิดชอบต่อสังคมจึงมีความสำคัญมากขึ้นทุก

ที่ซึ่งเป็นมาตรการเร่งด่วนที่กระทรวงอุตสาหกรรมให้ความสำคัญในขณะนี้ ประการหนึ่งคือการสร้างเครือข่ายในการดูแลสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเชื่อมโยงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน ชุมชน ให้ช่วยกันเฝ้าระวังและป้องกันผลกระทบด้านมลพิษจากสถานประกอบการที่อยู่ในพื้นที่ตนเอง รวมไปถึงการสร้างจิตสำนึกที่ดีให้ผู้ประกอบการ อันจะนำไปสู่การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมระหว่างภาคีต่าง ๆ มาตรการเชิงรุกที่สำคัญประการหนึ่ง ก็คือการเปิดโอกาสให้ชุมชน หรือประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากโรงงาน ดังปรากฏในโครงการมากมายของกระทรวงอุตสาหกรรม อาทิ โครงการ “รักแม่ รักแม่ น้ำ” โครงการ “ธรรมชาติบำบัดสิ่งแวดล้อม” โครงการว่าด้วย “ความรับผิดชอบต่อสังคม” และโครงการ “อุตสาหกรรมสีเขียว” (Green Industry) เป็นต้น

2.2 แนวคิดของการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development)

การพัฒนาที่ยั่งยืนควรมีการดำเนินการป้องกันสิ่งแวดล้อมและบูรณาการเข้าไปในกระบวนการพัฒนา โดยองค์การสหประชาชาติได้จัดประชุมด้านสิ่งแวดล้อมขึ้นที่เมืองริโอเดอจาเนโร ประเทศบราซิล ในค.ศ. 1999 เป็นการเรียกร้องให้แต่ละประเทศอย่างมุ่งพัฒนาประเทศโดยละเลยเรื่องผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม แต่ให้ดำเนินการควบคู่กันไป ดังนั้น ผู้ประกอบการในฐานะหน่วยงานที่มีการพัฒนาอุตสาหกรรมตลอดเวลา ควรตระหนักและให้ความสำคัญในด้านการพัฒนาเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมเข้าไปในการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องเช่นกัน (สราวุธ สุธรรมมาสา, 2555)

การพัฒนาประเทศไทยในอดีตให้ความสำคัญกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นหลัก โดยเชื่อว่าหากเศรษฐกิจมีการขยายตัวสูง ระดับรายได้ของคนในประเทศก็จะเพิ่มมากขึ้น และมาตรฐานการดำรงชีวิตของประชาชนก็จะสูงตามไปด้วย ทั้งนี้ การขยายตัวทางเศรษฐกิจในเชิงปริมาณดังกล่าวเกิดจากการขยายตัวทางการผลิตอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และบริการ ที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอันได้แก่ ดิน น้ำ ป่า ทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งแร่ธาตุต่าง ๆ เป็นปัจจัยหลัก โดยขาดการวางแผนการใช้ประโยชน์อย่างรอบคอบและป้องกันความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดการสะสมของปัญหาต่อทุนธรรมชาติตามระดับของการผลิตโดยรวมที่เพิ่มสูงขึ้น ไม่ว่าจะเป็นความเสื่อมโทรมและ ร่อยหรอ ของทรัพยากรธรรมชาติ หรือปัญหามลพิษต่าง ๆ ซึ่งได้นำไปสู่ความขัดแย้งทางสังคมอันเกิดจากการแย่งชิงทรัพยากร และเชื่อมโยงไปถึงความไม่เท่าเทียมกันในการครอบครองทรัพยากรระหว่างคนในสังคม

นอกจากนี้ พฤติกรรมการผลิตและบริการที่ไม่เหมาะสมของคนในสังคม ทำให้วิถีการดำเนินชีวิตขาดความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมที่มีคุณค่า ทั้งทางธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนทั้งในปัจจุบันและรุ่นต่อไปในอนาคต ซึ่งได้นำไปสู่ข้อสรุปผลการพัฒนาที่ว่า “เศรษฐกิจดี สังคมมีปัญหา การพัฒนาไม่มีคุณภาพและไม่ยั่งยืน”

ประเทศไทยมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนตามที่ได้ให้สัตยาบันรับรองปฏิญญาโจฮันเนสเบิร์ก (Johannesburg Declaration on Sustainable Development) เมื่อปี พ.ศ. 2545 และปฏิญญามะนิลาว่าด้วยอุตสาหกรรมสีเขียว (Manila Declaration on Green Industry in Asia) เมื่อปี พ.ศ. 2552

โดยที่การพัฒนาที่ยั่งยืนจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นองค์รวม เพื่อสร้างสมดุลให้เกิดขึ้นใน 3 มิติทั้งมิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มิติด้านเศรษฐกิจ และมิติด้านสังคม สำหรับทิศทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย ยังจำเป็นต้องสร้างความชัดเจนทั้งด้านกรอบแนวคิด แนวทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เห็นพ้องร่วมกันในสังคมไทยที่มุ่งหวังจะจุดประกายให้เกิดการร่วมคิด ร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และร่วมแสดงความคิดเห็น ในอันที่จะนำไปสู่การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืน และกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุกภาคส่วนในสังคมไทยระยะต่อไป

2.3 การพัฒนาอย่างยั่งยืน ของการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม

นับเป็นเวลากว่าสองทศวรรษแล้วที่คำว่า “การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development)” ถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวาง เพื่ออธิบายความหมายเกี่ยวกับอนาคตของสังคมมนุษย์และโลกที่มนุษย์อาศัยอยู่ แต่ก็ไม่ใช่เป็นที่กระจ่างชัดนักว่าความหมายของคำว่า “การพัฒนาที่ยั่งยืน” นั้นคืออะไร และจะสามารถนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมได้อย่างไร สาเหตุสำคัญประการหนึ่ง อาจเป็นเพราะผู้นำหรือผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจในสังคมไม่สามารถผลักดันแนวคิดดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติให้ได้ผล หรือกำหนดดัชนีชี้วัดผลการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างชัดเจน ทำให้ไม่สามารถติดตามตรวจสอบได้ว่ากิจกรรมใดเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน และกิจกรรมใดเป็นการพัฒนาที่ไม่ยั่งยืน

ในสังคมโลกมีผู้ให้ความหมายของ “การพัฒนาที่ยั่งยืน” ไว้หลายนิยาม ซึ่งล้วนแล้วแต่มีความหมายใกล้เคียงกันทั้งสิ้น แต่ที่มีชื่อเสียงมากที่สุด ก็คือ คำนิยามของ World Commission on Environment and Development หรือ Brundtland (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2562) ที่ได้ให้ไว้ในรายงาน “Our Common Future” ซึ่งได้เสนอแนะว่า “การพัฒนาที่ยั่งยืน คือ รูปแบบของการพัฒนาที่ตอบสนองต่อความต้องการของคน ในรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ทำให้คนรุ่นต่อไปในอนาคตต้อง

ประนีประนอมยอมลดทอนความสามารถในการที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง (Sustainable development is development that meets the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs)” กล่าวคือ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อผลประโยชน์ของคนรุ่นปัจจุบัน จะต้องไม่ใช่ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง แต่ควรเป็นการใช้ทรัพยากรในเชิงอนุรักษ์และพัฒนาให้เต็มศักยภาพอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น การพัฒนาที่ยั่งยืนจะต้องพิจารณาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และความยั่งยืนของระบบนิเวศไปพร้อม ๆ กัน

สำหรับประเทศไทย ได้มีนักวิชาการหลายท่านพยายามอธิบายความหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ที่สำคัญคือ แนวคิดของพระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต, 2541) ได้อธิบายการพัฒนาที่ยั่งยืนว่า “การพัฒนาที่ยั่งยืนมีลักษณะที่เป็นบูรณาการ (Integrated) คือทำให้เกิดเป็นองค์รวม (Holistic) หมายความว่า องค์ประกอบทั้งหลายที่เกี่ยวข้องจะต้องมาประสานกันครบองค์และมีลักษณะอีกอย่างหนึ่งคือ มีดุลยภาพ (Balance) หรือพอดีกันหนึ่ง คือ การทำให้กิจกรรมของมนุษย์สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ” นั่นก็คือ การกำหนดแนวทางการพัฒนาจะต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านมนุษย์โดยให้คุณค่าทางวัฒนธรรมรวมอยู่ในกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วย ดังนั้น ตามแนวคิดของพระธรรมปิฎก จึงสามารถสรุปได้ว่า “การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นการพัฒนาที่ครอบคลุมการพัฒนาในทุกด้านและทุกมิติ กล่าวคือ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จิตใจ วัฒนธรรม ฯลฯ โดยมีคนเป็นศูนย์กลางหรือเป้าหมายของการพัฒนา เพื่อให้คนอยู่ดีกินดีและมีความสุข ทั้งคนในรุ่นนี้และรุ่นต่อ ๆ ไป ”

แนวคิดที่หลากหลายดังกล่าว แม้ว่าจะทำให้ความหมายของคำว่า “การพัฒนาที่ยั่งยืน” ปรากฏแตกต่างกันไปหลายรูปแบบ แต่ก็มีหลักการที่เหมือนกัน คือ

- 1) การพัฒนาที่ดำเนินไปโดยคำนึงถึงขีดจำกัดของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและสนองความต้องการในปัจจุบันโดยไม่ส่งผลเสียต่อความต้องการในอนาคต
- 2) การพัฒนาที่คำนึงถึงความเป็น “องค์รวม” คือมองว่าการจะทำสิ่งใดต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับสิ่งอื่น ๆ ดังนั้น การพัฒนาแนวนี้จึงยึดหลักความรอบคอบ และค่อยเป็นค่อยไป รวมทั้งเปิดโอกาสให้ภาคีการพัฒนาต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาด้วย
- 3) การพัฒนาที่ยั่งยืนไม่ได้ระบุว่าจะต้องปฏิเสธ “ระบบเทคโนโลยี” เพียงแต่ต้องคำนึงว่าเทคโนโลยีที่นำมาใช้นั้นควรเป็นไปในทาง “สร้างสรรค์” ไม่ใช่ “ทำลาย”

กล่าวโดยสรุปแล้ว ความหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน จะมีแนวคิดมาจาก 3 แนวทางใหญ่ ๆ ด้วยกัน คือ

- 1) แนวทางด้านนิเวศวิทยา การพัฒนาที่ยั่งยืนให้ความสำคัญลำดับสูงกับคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ โดยเน้นเรื่องความยั่งยืนของการทำงานและประสิทธิภาพของระบบนิเวศ

เพื่อก่อให้เกิดความยั่งยืนทางนิเวศในระยะยาว ทั้งนี้ เพื่อส่งมอบทุนทางธรรมชาติ ได้แก่ ทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ และทุนที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ ปัจจัยการผลิตและสินค้าต่าง ๆ ให้คนรุ่นอนาคตได้ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

2) แนวทาง สังคม การพัฒนาที่ยั่งยืน จะต้องสามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ได้อย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมทางสังคมและกลุ่มชนระดับต่าง ๆ เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายที่สำคัญคือการรักษาคุณภาพชีวิตของประชากรให้มีระดับสูงขึ้นไปอย่างยาวนาน

3) แนวทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง การขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนยาวนาน บนพื้นฐานการสงวนรักษาทุนธรรมชาติไว้ใช้ประโยชน์สำหรับคนรุ่นปัจจุบัน และรุ่นอนาคต ทั้งนี้ จำเป็นต้องปรับปรุงโครงสร้างการผลิตและการบริโภค และการพัฒนาเทคโนโลยีที่ไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม ฉะนั้น หากยึดแนวทางการพัฒนาดังกล่าวข้างต้น สังคมโลกก็จะดำเนินไปด้วยกันได้ระหว่างมนุษย์และสรรพสิ่งที่เกี่ยวข้องรอบตัวมนุษย์ได้อย่างยั่งยืนและยาวนาน

2.3.1 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน หมายถึง การใช้ทรัพยากรธรรมชาติในปริมาณที่ระบบนิเวศสามารถฟื้นตัวกลับสู่สภาพเดิมได้ และปล่อยมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อมในระดับที่ระบบนิเวศสามารถดูดซับและทำลายมลพิษนั้นได้ด้วย กล่าวคือหากใช้ทรัพยากรธรรมชาติประเภทที่ใช้แล้วหมดไป (Non-Renewable) จำเป็นต้องหาทรัพยากรธรรมชาติประเภทใช้แล้วไม่หมดไป (สามารถหมุนเวียนกลับมาใช้ได้ใหม่ได้ หรือ Renewable) มาแทนที่ และต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วไม่หมดไปนี้ไม่มากเกินไปจนขีดความสามารถของระบบนิเวศในการผลิตทดแทนได้ด้วย ทั้งนี้เพื่อคงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติความหลากหลายทางชีวภาพ และคุณภาพของสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นฐานการผลิตของระบบเศรษฐกิจและการดำรงชีวิตของมนุษย์ได้อย่างต่อเนื่องตลอดไป

กรอบแนวคิดการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในบริบทของการพัฒนาที่ยั่งยืน มีดังนี้ (Watcharin Chongkonsatit, 2555)

1) การปรับปรุงกระบวนการทัศนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(1) สำหรับผู้บริหารประเทศ ต้องตระหนักว่าการพัฒนาประเทศจะต้องเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยมีความสมดุลทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมไปพร้อม ๆ กัน ทั้งนี้ โดยต้องถือหลักว่าทรัพยากรธรรมชาติเป็นทุนประเภทหนึ่ง ดังนั้น การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรเท่ากับเป็นการเพิ่มทุนทางธรรมชาติเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ได้ในระยะยาวอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนซึ่งเป็นการพัฒนาบนฐานทรัพยากรของตนเองได้ในที่สุด

(2) สำหรับประชาชนทั่วไปที่เคยเข้าใจว่า ทรัพยากรธรรมชาติเป็นของรัฐและเป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องจัดการทุกอย่างเพื่อให้ทันต่อความต้องการของประชาชน โดยไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบและผู้ถูกระทบ ต้องเปลี่ยนทัศนคติให้ยอมรับว่าทรัพยากรธรรมชาติเป็นที่หวงแหนของทุกคนในชาติต้องมีส่วนร่วมในการจัดการ และจำเป็นต้องใช้อย่างประหยัด ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด รวมทั้งบำรุงรักษาให้สามารถใช้ได้อย่างต่อเนื่องในระยะยาว ตลอดจนประชาชนต้องรับภาระต้นทุนและความเสียหายที่มีต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่คุ้มค่า

2) การบริหารการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต้องยึดหลักการบริหารจัดการเชิงนิเวศ โดยการพัฒนาที่ยั่งยืนจำเป็นต้องเข้าใจถึงขีดจำกัดและความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ และจำเป็นต้องเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการตามเขตพื้นที่การปกครองมาสู่การจัดการภายใต้ระบบนิเวศ เช่น ระบบลุ่มน้ำ เพื่อให้เกิดบูรณาการเชื่อมโยงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และชุมชนไว้ในกระบวนการบริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม

3) การจัดการสิ่งแวดล้อมจะต้องหลากหลายตามวัตถุประสงค์โดยสิ่งแวดล้อมชีวภาพ/ทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากในเชิงเศรษฐกิจ ต้องยึดหลักการนำมาใช้อย่างยั่งยืน เกิดประโยชน์และคุณค่าสูงสุด นำกลับมาหมุนเวียนในโซ่อย่างรู้ค่าแท้จริง รวมทั้งต้องคำนึงถึงความสูญเสียและผลกระทบที่เกิดขึ้นด้วย สิ่งแวดล้อมกายภาพหรือมลพิษที่เกิดจากใช้ทรัพยากรธรรมชาติจะต้องยึดหลักการป้องกันมากกว่าการแก้ไข และสิ่งแวดล้อมทางมนุษย์และสังคม คือ ศิลปะ วัฒนธรรมประเพณีที่มนุษย์สร้างขึ้น เป็นสิ่งที่ตีมูลค่าไม่ได้ ควรได้รับการอนุรักษ์ให้คงอยู่

จากการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การจะเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ไม่สามารถแยกออกจากการดำเนินธุรกิจ การปกป้องและป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมและการตอบแทนคืนสู่สังคมได้ จึงเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความต่อเนื่องของการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุดการวิจัยนี้ได้้นำแนวคิดเกี่ยวกับการการพัฒนาอย่างยั่งยืน มากำหนดเป็นกรอบการประเมินถึงความยั่งยืนของการปฏิบัติตามแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับกลยุทธ์ขององค์กร ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์สำคัญของข้อกำหนดอุตสาหกรรมสีเขียว

2.4 ความเป็นมาของอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry)

แนวความคิดในเรื่องของอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) เป็นการมองเห็นความสำคัญของการอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุขในสถานการณ์ปัจจุบันที่สิ่งแวดล้อมได้รับผลกระทบจากการเติบโตทางด้านอุตสาหกรรมเป็นอย่างมาก ดังนั้นจึงต้องมีการพัฒนา ปรับปรุง และสร้างความตระหนักให้ภาคอุตสาหกรรมได้คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เพื่อให้สิ่งแวดล้อมกับอุตสาหกรรมสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน (สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมสีเขียว, 2556)

กระทรวงอุตสาหกรรมซึ่งเป็นหน่วยงานหลัก ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อมและสังคม โดยดำเนินการในเชิงรุก มุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมให้เติบโตและพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อให้เป็นรูปธรรม จึงได้เริ่ม โครงการอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ขึ้น เพื่อส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมให้มีการประกอบการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสังคม ส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรมมีภาพลักษณ์ที่ดี น่าเชื่อถือและประชาชนไว้วางใจ และเกิดการสร้างเศรษฐกิจสีเขียว ซึ่งจะทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมสีเขียวของประเทศ (Green GDP) มีมูลค่าสูงขึ้นด้วย

การส่งเสริมและผลักดันให้ภาคอุตสาหกรรมมุ่งสู่อุตสาหกรรมสีเขียวเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน การเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคธุรกิจอุตสาหกรรมมีความสอดคล้องกับศักยภาพและความเป็นไปได้ของระบบนิเวศ รวมทั้งความผาสุกของสังคม เป็นการดำเนินงานเชิงรุกด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาให้การประกอบกิจการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสีเขียวของกระทรวงอุตสาหกรรมตั้งอยู่บนแนวคิดความสมัครใจของสถานประกอบการที่ต้องการดำเนินธุรกิจให้เป็นมิตรกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมเพื่อมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยดำเนินการอย่างเป็นระบบใน 5 ระดับ ในปี พ.ศ. 2554 จากระดับที่ง่ายไปสู่ระดับที่ยาก ดังนี้ (สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมสีเขียว, 2556)

ภาพที่ 2.1 ระดับการพัฒนา 5 ขั้นสู่อุตสาหกรรมสีเขียว

แหล่งที่มา: กรมโรงงานอุตสาหกรรม กองส่งเสริมเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมโรงงาน, 2562.

ระดับที่ 1: ความมุ่งมั่นสีเขียว (Green Commitment) คือ ความมุ่งมั่นที่จะลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการสื่อสารภายในองค์กรให้ทราบทั่วกัน

ระดับที่ 2: ปฏิบัติการสีเขียว (Green Activity) คือ การดำเนินกิจกรรมเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้สำเร็จตามความมุ่งมั่นที่ตั้งไว้

ระดับที่ 3: ระบบสีเขียว (Green System) คือ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ มีการติดตามประเมินผลและทบทวนเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการได้รับรางวัลด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นที่ยอมรับ และการรับรองมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

ระดับที่ 4: วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture) คือ การที่ทุกคนในองค์กรให้ความร่วมมือร่วมใจดำเนินงานอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในทุกด้านของการประกอบกิจการ จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมในองค์กร

ระดับที่ 5: เครือข่ายสีเขียว (Green Network) คือ การแสดงถึงการขยายเครือข่ายตลอดห่วงโซ่อุปทานสีเขียวโดยสนับสนุนให้คู่ค้าและพันธมิตรเข้าสู่กระบวนการรับรองอุตสาหกรรมสีเขียวด้วย

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งให้ภาคอุตสาหกรรมสามารถอยู่ร่วมกับสังคม ชุมชน และประชาชนอย่างยั่งยืน

“มุ่งมั่นอุตสาหกรรมสีเขียว...เพื่อการพัฒนาอย่างสมดุลและอย่างยั่งยืน” นั่นคือ หัวใจของโครงการต่าง ๆ ของกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ต้องการให้เติบโตทางเศรษฐกิจของภาคอุตสาหกรรม

มีความสอดคล้องกับศักยภาพและความเป็นไปได้ของระบบนิเวศ รวมถึงความผูกพันของสังคม ตัวอย่างเช่น การอนุรักษ์พลังงานในกระบวนการผลิต การใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าโดยใช้หลัก 3Rs และ Clean Technology การพัฒนาผลิตภาพการผลิต (Green Productivity) การออกแบบผลิตภัณฑ์ รักสิ่งแวดล้อม (Eco Design- Eco Product) การให้การรับรองผลิตภัณฑ์สินค้าสีเขียว (Green Label หรือ Eco-Label) การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์ (LCI-LCA) การลดมลพิษ และการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เป็นต้น

ประโยชน์ที่สถานประกอบการพัฒนาสู่อุตสาหกรรมสีเขียวจะได้รับ ได้แก่

- 1) ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน ลดข้อร้องเรียนจากผลกระทบจากการประกอบกิจการโรงงาน ลดความเสี่ยงในการรับผิดชอบในอนาคต
- 2) เกิดภาพลักษณ์ และทัศนคติที่ดีต่ออุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้เกิดความเข้าใจที่ดี และการยอมรับระหว่างอุตสาหกรรมและชุมชนที่อยู่โดยรอบ
- 3) ชุมชนโดยรอบได้รับความเป็นธรรม เข้าถึงโอกาสในการมีชีวิตที่ดีขึ้นจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในชุมชน จากการเกิดอุตสาหกรรมสีเขียว
- 4) เกิดการสร้างงานและการจ้างงานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น มีการว่าจ้างแรงงานที่เป็นธรรม คนงานมีความปลอดภัยและมีความสุขกับการทำงานในสภาพแวดล้อมที่ดี
- 5) ลดการใช้ทรัพยากรและพลังงาน ประหยัดต้นทุนการดำเนินธุรกิจ สร้างโอกาสในการแข่งขัน
- 6) สร้างโอกาสทางการตลาดโดยเน้นประเด็น “สีเขียว” ของผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิตซึ่งกำลังจะเป็นที่ยอมรับและต้องการของผู้บริโภคทั่วโลก
- 7) สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของประเทศซึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม

2.5 อุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry)

กระทรวงอุตสาหกรรมจัดทำข้อกำหนดอุตสาหกรรม เพื่อส่งเสริมและผลักดันให้ผลประกอบการอุตสาหกรรมได้มีการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อเข้าสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวไว้ 5 ระดับ ดังนี้

เกณฑ์ที่กำหนดอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 1: ความมุ่งมั่นสีเขียว (Green Commitment)

ข้อ 1 องค์กรต้องกำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งครอบคลุมถึงความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 2 องค์กรต้องมีการสื่อสารนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมให้บุคลากรในองค์กรทราบ

เกณฑ์ที่กำหนดอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 2: ปฏิบัติการสีเขียว (Green Activity)

ข้อ 1 องค์กรต้องกำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งครอบคลุมถึงความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ อย่างน้อยกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง และสื่อสารนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมให้บุคลากรในองค์กรทราบ

ข้อ 2 องค์กรจัดทำแผนงานด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมหรือการป้องกันมลพิษหรือการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและอย่างยั่งยืน หรือลดผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หรือการปกป้องและฟื้นฟูธรรมชาติ โดยแผนงานด้านสิ่งแวดล้อมต้องประกอบด้วยวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ขั้นตอนการปฏิบัติ ผู้รับผิดชอบ และกรอบระยะเวลาแล้วเสร็จ

ข้อ 3 องค์กรต้องนำแผนงานด้านสิ่งแวดล้อมไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผล

เกณฑ์ที่กำหนดอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 3: ระบบสีเขียว (Green System)

1) บริบทขององค์กร

(1) การทำความเข้าใจบริบทขององค์กร: องค์กรควรพิจารณาสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายใน ที่มีผลกระทบต่อระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

(2) การทำความเข้าใจความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย

2) ความเป็นผู้นำ

(1) ความเป็นผู้นำและความมุ่งมั่น: ผู้บริหารสูงสุดต้องแสดงให้เห็นถึงความ เป็นผู้นำและความมุ่งมั่นที่เกี่ยวกับระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

(2) นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม: ผู้บริหารสูงสุดขององค์กรต้องกำหนดนโยบาย ด้านสิ่งแวดล้อม ที่ครอบคลุมถึงความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการ

(3) บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ในองค์กร: ผู้บริหาร สูงสุดต้องมั่นใจว่า ความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่สำหรับบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ ได้มีการ มอบหมายและสื่อสารเป็นที่เข้าใจในองค์กร

3) การวางแผน

(1) การปฏิบัติการเพื่อดำเนินการกับความเสี่ยงและโอกาส

(2) วัตถุประสงค์และแผนงานด้านสิ่งแวดล้อม

4) การสนับสนุน

(1) ทรัพยากร

(2) ความรู้ความสามารถ

(3) ความตระหนัก: องค์กรต้องทำให้มั่นใจว่าบุคลากรที่ทำงานภายใต้การ ควบคุมขององค์กรมีความตระหนักด้านระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

(4) การสื่อสาร

(5) เอกสารและบันทึก

5) การดำเนินการ

(1) การวางแผนและการควบคุมการดำเนินการ: องค์กรต้องจัดทำขั้นตอนการดำเนินงาน เพื่อควบคุมการดำเนินการกับประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งทำให้เกิดผลกระทบที่มีนัยสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม

(2) การเตรียมความพร้อมและตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉิน 4

6) การประเมินการดำเนินงาน

(1) การติดตาม ประเมินผล

(2) การตรวจประเมินภายใน

(3) การทบทวนโดยฝ่ายบริหาร

7) การปรับปรุง

(1) ข้อบกพร่องและการปฏิบัติการแก้ไข

(2) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

องค์กรต้องปรับปรุงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ตามความเหมาะสมและมีประสิทธิผล

เกณฑ์ที่กำหนดอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4: วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture)

ข้อ 1 องค์กรต้องมีระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเป็นไปตามเกณฑ์กำหนดระดับที่ 3 ทุกข้อ

ข้อ 2 องค์กรต้องมีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการประกอบกิจการ อุตสาหกรรมขององค์กรและนำมาปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผลโดยให้ครอบคลุมตามหลักการของมาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคม ISO 26000 ดังต่อไปนี้

1) องค์กรต้องมีความรับผิดชอบต่อผลกระทบจากองค์กรที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการประกอบกิจการอุตสาหกรรมขององค์กร โดยต้องมีความรับผิดชอบต่อ

(1) ผลกระทบจากการตัดสินใจและการดำเนินการต่าง ๆ ขององค์กรต่อสังคม และสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะผลกระทบด้านลบที่มีนัยสำคัญ

(2) การดำเนินการเพื่อการป้องกันผลกระทบด้านลบที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้ตั้งใจ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำ

2) องค์กรต้องมีความโปร่งใสในการตัดสินใจและการดำเนินการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย องค์กรต้องมีการเปิดเผยอย่างชัดเจน ถูกต้อง และครบถ้วน โดย

(1) ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานขององค์กร สามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยตรงและง่ายต่อความเข้าใจ

(2) ข้อมูลต้องเหมาะสมกับช่วงเวลาเป็นข้อเท็จจริง ชัดเจน และมีความน่าเชื่อถือ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถประเมินผลได้อย่างถูกต้อง

3) องค์กรต้องมีการส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติอย่างมีจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยอย่างจริงจังโดย

(1) ประกาศกำหนดค่านิยมและหลักการต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยขององค์กรให้ชัดเจน

(2) ดำเนินการตามโครงสร้างการบริหารที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติอย่างมีจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยภายในองค์กร

(3) มีกลไกในกำกับดูแล และการควบคุมต่าง ๆ เพื่อเฝ้าติดตามให้การสนับสนุน และการบังคับให้เกิดการปฏิบัติอย่างมีจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

(4) มีการกระตุ้นและส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติอย่างมีจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

(5) มีการป้องกันหรือแก้ไขการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างไม่มีจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมตลอดทั่วทั้งองค์กร

(6) มีรายงานผลการปฏิบัติอย่างมีจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

4) องค์กรต้องเคารพ พิจารณา และตอบสนองต่อผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านประเด็นสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

5) องค์กรต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทางด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

6) องค์กรต้องเคารพต่อการปฏิบัติตามแนวทางสากลในด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในสถานการณ์ที่กฎหมาย หรือการดำเนินการตามกฎหมายยังไม่เพียงพอสำหรับการปกป้องสิ่งแวดล้อมได้ องค์กรต้องผลักดันให้เกิดความเคารพต่อการปฏิบัติตามแนวทางของสากล

7) องค์กรต้องเคารพต่อสิทธิมนุษยชนในด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยที่ดี และให้การยอมรับถึงความสำคัญและความเป็นสากลของสิทธิมนุษยชนในด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

เกณฑ์ที่กำหนดอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 5: เครือข่ายสีเขียว (Green Network)

ข้อ 1 องค์กรต้องมีระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและมีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเป็นไปตามเกณฑ์ กำหนดอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 ทุกข้อ

ข้อ 2 องค์กรต้องดำเนินการส่งเสริมสร้าง และสานสัมพันธ์กิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมกับผู้มีส่วนได้เสีย (Stake Holder) ที่ครอบคลุมทั้งโซ่อุปทาน (Supply Chain) ชุมชน และผู้บริโภค และต้องทำให้ประสบความสำเร็จ เป็นที่ประจักษ์และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน โดย

1) ต้องส่งเสริมให้โซ่อุปทาน (Supply Chain) มุ่งสู่อุตสาหกรรมสีเขียว และนำมาปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผล โดยต้องดำเนินการให้ครอบคลุมทั้งโซ่อุปทาน และต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

2) ต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน การพัฒนาชุมชนและต้องร่วมกับชุมชนในการกระตุ้นจิตสำนึกและส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจต่อการบริโภคที่ยั่งยืน โดยให้ความสำคัญและใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม

3) ต้องให้ความรู้และสร้างความตระหนักแก่ผู้บริโภคในการบริโภคที่ยั่งยืน

ข้อ 3 องค์กรต้องจัดทำรายงานการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม สร้างและสานสัมพันธ์กิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมกับผู้มีส่วนได้เสีย และสรุปรายงานผลความสำเร็จเพื่อเผยแพร่

2.6 การวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis)

การกำหนดกลยุทธ์สำคัญขององค์กรจำเป็นต้องมีข้อมูลที่เพียงพอในการประเมินถึงศักยภาพภายในทั้งหมด รวมถึงโอกาสและอุปสรรคต่างในการดำเนินการ จึงจะสามารถกำหนดเป็นแนวทางเพื่อให้นำไปสู่การบริหารจัดการให้เกิดความสำเร็จได้ ในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมก็เช่นเดียวกัน แนวคิดที่เหมาะสมที่สุดของการประเมินศักยภาพภายในองค์กรอย่างง่าย คือ การวิเคราะห์จุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และภัยคุกคาม (Threat) หรือเรียกว่า SWOT Analysis ซึ่งจะช่วยให้องค์กรมีแนวทางในการดำเนินงานภายใต้จุดแข็ง และโอกาสที่มี พร้อมทั้งพัฒนาจุดอ่อน และจัดการหรือรับมือกับภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นได้

SWOT Analysis คือ กระบวนการที่เป็นระบบสำหรับการจัดประเภทปัจจัยแห่งความสำเร็จขององค์กรและมองถึงโอกาสและอุปสรรคจากภายนอกองค์กร ในการวิเคราะห์ SWOT นั้นทีมผู้บริหารอาจมีทัศนคติที่แตกต่างกัน จึงต้องบริหารการได้มาของความเข้าใจที่ดีกว่า และความเห็นที่สอดคล้อง หรือ แตกต่างกันของคณะผู้บริหารจัดการ ในการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ นั้นสามารถส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของธุรกิจได้ (ชนกร กัณนัย และจุฑารัตน์ ชมพันธ์, 2560)

การวิเคราะห์ SWOT เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ขององค์กร ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน โอกาส และภัยคุกคามจากสภาพแวดล้อมภายนอก ตลอดจนผลกระทบที่มีศักยภาพจากปัจจัยเหล่านี้ต่อการทำงานขององค์กร เพื่อที่จะนำไปใช้ในการวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ขององค์กรต่อไป โดยการวิเคราะห์ SWOT มีรายละเอียด ดังนี้

1) S มาจาก Strengths หมายถึง จุดเด่นหรือจุดแข็ง ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายใน เป็นข้อดีที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในบริษัท เช่น จุดแข็งด้านส่วนประสม จุดแข็งด้านการเงิน จุดแข็งด้านการผลิต จุดแข็งด้านทรัพยากรบุคคล บริษัทจะต้องใช้ประโยชน์จากจุดแข็งในการกำหนดกลยุทธ์การตลาด

2) W มาจาก Weaknesses หมายถึง จุดด้อยหรือจุดอ่อน ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายใน เป็นปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในต่าง ๆ ของบริษัท ซึ่งบริษัทจะต้องหาวิธีในการแก้ปัญหาเหล่านั้น

3) O มาจาก Opportunities หมายถึง โอกาส ซึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอก เป็นผลจากการที่สภาพแวดล้อมภายนอกของบริษัทเอื้อประโยชน์หรือส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กร โอกาสแตกต่างจากจุดแข็งตรงที่โอกาสนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายนอก แต่จุดแข็งนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายใน นักการตลาดที่ดีจะต้องเสาะแสวงหาโอกาสอยู่เสมอ และใช้ประโยชน์จากโอกาสนั้น

4) T มาจาก Threats หมายถึง อุปสรรค ซึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอก เป็นข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งธุรกิจจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์การตลาดให้สอดคล้องและพยายามขจัดอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้ได้จริง

2.6.1 การประเมินสถานะแวดล้อม

1) สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment)

คือ ปัจจัยที่อยู่ภายในองค์กร ได้แก่ โครงสร้างวัฒนธรรม และทรัพยากรขององค์กร โครงสร้างจะแสดงให้เห็นถึงการรวมกลุ่มงาน ความสัมพันธ์ทางอำนาจหน้าที่ การไหลเวียนของงาน การติดต่อสื่อสารภายใน ซึ่งวัฒนธรรมองค์กร (Organizational Culture) หรือวัฒนธรรมบริษัท (Corporate Culture) หมายถึง แนวทางที่ได้ยึดถือปฏิบัติกันในองค์กร ซึ่งวัฒนธรรมองค์กรจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมของสมาชิกในองค์กร หรือหมายถึงโครงสร้างเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ (Cognitive Framework) แลกเปลี่ยนความคิด ทัศนคติ ค่านิยม ซึ่งกันและกัน และยึดถือปฏิบัติกันมาจนเป็นธรรมเนียมปฏิบัติในองค์กรนั้น ๆ ความเข้าใจบริบทภายในสามารถทำให้ได้มาโดยพิจารณา ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ คุณค่า วัฒนธรรม ความรู้ และสมรรถนะขององค์กร

การวิเคราะห์ประเด็นภายใน เป็นการวิเคราะห์ด้านการดำเนินธุรกิจ มาตรการต่าง ๆ การอบรมภายในองค์กร การวางแผนการผลิต การเดินเครื่องจักรภายในโรงงาน ซึ่งเป็นปัจจัยภายในที่ควบคุมได้

ด้านบวก จะเป็น จุดแข็ง ขององค์กร องค์กรต้องค้นหาความสามารถที่โดดเด่นเหนือคู่แข่ง ซึ่งส่งผลดีต่อธุรกิจ

ด้านลบ จะเป็น จุดอ่อน ขององค์กรจะเป็นปัญหาหรือข้อบกพร่องขององค์กร ซึ่งจะต้องหาทางกำจัดปัญหานั้นออกไป

2) สภาพแวดล้อมภายนอก

คือ ปัจจัยที่อยู่ภายนอกและไม่ได้อยู่ภายใต้การควบคุมระยะสั้นของผู้บริหารระดับสูง ซึ่งสภาพแวดล้อมภายนอกจะมีอยู่สองส่วนคือ สภาพแวดล้อมการดำเนินงานและสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป สภาพแวดล้อมการดำเนินงาน (Work Environment) จะประกอบด้วยปัจจัยที่กระทบและถูกกระทบโดยตรงต่อการดำเนินงาน ปัจจัยเหล่านี้ ได้แก่ ผู้มีส่วนได้เสีย รัฐบาล ผู้นำยวัตตุดิถี ชุมชน คู่แข่งขัน และกลุ่มผลประโยชน์ เทคโนโลยี สภาพแวดล้อมภายนอก ความเข้าใจบริบทภายนอกสามารถทำให้ได้มาโดยการพิจารณาประเด็นที่เกิดขึ้นจากกฎหมาย เทคโนโลยี สภาพการแข่งขัน การตลาด วัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจแวดล้อม ไม่ว่าจะทั้งในระดับโลก ระดับชาติ ระดับภูมิภาค หรือระดับท้องถิ่น

การวิเคราะห์ประเด็นภายนอก เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่องค์กรไม่สามารถควบคุมได้ แต่ส่งผลกระทบต่อองค์กรซึ่งวิเคราะห์ทั้งด้านบวก เรียกว่า โอกาส และ ด้านลบ เรียกว่า อุปสรรค

ด้านบวก หรือ โอกาส เป็นสิ่งที่เอื้อประโยชน์ หรือส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กร

ด้านลบ หรือ ความเสี่ยง เป็นข้อจำกัดที่องค์กรควบคุมไม่ได้ เป็นสิ่งที่ส่งผลร้ายต่อธุรกิจซึ่งองค์กรต้องจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์ และกำจัดอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

2.6.2 วิธีวิเคราะห์ตัวแปร จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม

ตัวแปร (Variables) หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะ หรือปรากฏการณ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยต้องการจะศึกษาหาความจริง ซึ่งอาจจะเป็นสิ่งที่มีชีวิตหรือไม่มีชีวิตก็ได้เช่น คน วัตถุสิ่งของ สัตว์ พืช ครอบครั้ว ขนาดธุรกิจ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นต้น ตัวแปรจะต้องมีค่าเปลี่ยนแปลงได้อย่างน้อยตั้งแต่ 2 ค่าขึ้นไป เช่น คน (เพศ อายุการศึกษา รายได้) เพศ สามารถแปรได้เป็นหญิงและชาย, อายุสามารถแปรได้เป็นกลุ่มตามที่ผู้วิจัยกำหนด เช่น ต่ำกว่า 20 ปี, 20 – 29 ปี 30 – 39 ปี และ 40 ปีขึ้นไป, ขนาดธุรกิจ อาจแปรได้เป็น ธุรกิจขนาดเล็ก ธุรกิจขนาดกลาง และธุรกิจขนาดใหญ่ เป็นต้น

คุณสมบัติของสิ่งใดก็ตาม ถ้าเป็นไปได้อย่างเดียวคุณสมบัตินั้นก็ไม่ใช่ตัวแปร เช่น ความสูงของคน ถ้าทุกคนสูงเท่ากันหมด ความสูงก็จะเป็นตัวแปรหรือรายได้ของผู้บริโภค ถ้ารายได้เท่ากันหมดก็ไม่ใช่ตัวแปร เป็นต้น (นภาพกรณ์ จันทรศัพท์ และคนอื่น ๆ, 2547: 72)

ประเด็นพิจารณาทั้งด้านบวกและลบ จากสถานะแวดล้อมภายในมีดังนี้

- 1) ด้านการบริหารทั่วไป เช่น ระบบการบริหารทั่วไป โครงสร้างองค์กร การกระจายอำนาจ การตัดสินใจการบริหารจัดการเครือข่าย และการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคม
- 2) ด้านบุคลากร เช่น ศักยภาพและขีดความสามารถของระดับผู้บริหาร การคัดเลือกและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ระบบสืบทอดตำแหน่งงานสำคัญๆ สวัสดิการและผลตอบแทน อัตราการลาออก
- 3) ด้านตัวสินค้าและบริการ เช่น ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ ตำแหน่งผลิตภัณฑ์ในท้องตลาด คุณค่าและประโยชน์ใช้สอย การบริการหลังการขาย กรออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์
- 4) ด้านการตลาดและการขาย เช่น ส่วนแบ่งการตลาด, ความสามารถในการแข่งขัน

ประเด็นพิจารณาทั้งด้านบวกและลบ จากสถานะแวดล้อมภายนอกมีดังนี้

- 1) ด้านเทคโนโลยี เช่น พัฒนาการของเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิต โครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ การขนส่ง-กระจายสินค้า ความก้าวหน้า และ IT เป็นต้น
- 2) ด้านสังคม เช่น ความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน ความเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากร การเปลี่ยนวิถีการดำรงชีพของผู้บริโภค ทศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อองค์กร พฤติกรรมการซื้อสินค้าที่เปลี่ยนไป
- 3) ด้านกฎหมาย และระเบียบปฏิบัติจากภาครัฐ เช่น นโยบายจากภาครัฐ และการควบคุมต่าง ๆ การตรวจสอบควบคุมภาคปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่และหน่วยงานรัฐ การกำหนดโควตาต่าง ๆ การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของภาษีต่าง ๆ การคุ้มครองลิขสิทธิ์หรือทรัพย์สินทางปัญญา สนธิสัญญาต่าง ๆ
- 4) ด้านเศรษฐกิจ เช่น สภาพเศรษฐกิจโดยรวม สภาพคล่องทางการเงินในประเทศ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา อัตราเติบโตของตลาดทุน
- 5) ด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ข้อกำหนดตามมาตรฐานสากลต่าง ๆ การควบคุมของภาครัฐ การถูกดำเนินจากสังคม การขาดแคลนวัตถุดิบ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ
- 6) ด้านการเมือง เช่น ความมั่นคงทางการเมือง เสถียรภาพของรัฐบาล นโยบายรัฐ และพรรคการเมืองใหญ่ ๆ

หลังจากที่มีการประเมินสภาพแวดล้อมโดยการวิเคราะห์ให้เห็นถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัดแล้ว ก็จะนำมาข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ในรูปแบบความสัมพันธ์แบบเมตริกซ์โดยใช้ตารางที่เรียกว่า TOWS Matrix เป็นตารางการวิเคราะห์ที่นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดออกมาเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ประเภทต่าง ๆ

2.6.3 การสร้างกลยุทธ์ทางเลือก (TOWS Matrix)

ในการนำเทคนิคที่เรียกว่า TOWS Matrix มาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์นั้น จะมีขั้นตอนการดำเนินการที่สำคัญ 2 ขั้นตอน ดังนี้

1) การระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด โดยที่การประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นการระบุให้เห็นถึงจุดแข็งและจุดอ่อนจะเป็นการประเมินภายในองค์กร ส่วนการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็น โอกาสและข้อจำกัดจะเป็นการประเมินภายนอกองค์กร กล่าวได้ว่า ประสิทธิภาพของการกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้เทคนิค TOWS Matrix นี้จะขึ้นอยู่กับความสามารถในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด ที่ละเอียดในทุกแง่มุม เพราะถ้าวิเคราะห์ไม่ละเอียดหรือมองไม่ทุกแง่มุม จะส่งผลทำให้การกำหนดกลยุทธ์ที่ออกมาจะขาดความแหลมคม

2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจุดแข็งกับ โอกาส จุดแข็งกับข้อจำกัด จุดอ่อนกับโอกาส และจุดอ่อนกับข้อจำกัด ซึ่งผลของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในข้อมูลแต่ละคู่ดังกล่าว ทำให้เกิดยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

(1) กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและโอกาสมาพิจารณาพร้อมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงรุก ตัวอย่าง กรมธนารักษ์

มีจุดแข็ง คือ ความสามารถในการผลิตเหรียญ และมีโรงกษาปณ์ที่ทันสมัย มีโอกาส คือ สามารถหารายได้จากการผลิตเหรียญได้ ทั้งหมดสามารถนำมากำหนดยุทธศาสตร์ในเชิงรุก คือ ยุทธศาสตร์การรับจ้างผลิตเหรียญทุกประเภททั้งในและต่างประเทศ

(2) กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและข้อจำกัดมาพิจารณาพร้อมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงป้องกัน ทั้งนี้เนื่องจากองค์กรมีจุดแข็ง ขณะเดียวกันองค์กรก็เจอกับสภาพแวดล้อมที่เป็นข้อจำกัดจากภายนอกที่องค์กรควบคุมไม่ได้ แต่องค์กรสามารถใช้จุดแข็งที่มีอยู่ในการป้องกันข้อจำกัดที่มาจากภายนอกได้ ตัวอย่าง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีจุดแข็ง คือ เป็นมหาวิทยาลัยที่เปิดโอกาสการศึกษาให้แก่ประชาชนทั่วประเทศ ขณะเดียวกันมีข้อจำกัด คือ งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐมีไม่เพียงพอที่จะสามารถจัดตั้งหน่วยงานของตนเอง

อยู่ทุกจังหวัดทั่วประเทศได้ ทั้งหมดสามารถนำมากำหนดยุทธศาสตร์เชิงป้องกัน คือ ยุทธศาสตร์ การสร้างความร่วมมือกับ โรงเรียนในพื้นที่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ

(3) กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมิน สภาพแวดล้อมที่เป็นจุดอ่อนและ โอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์ หรือกลยุทธ์ในเชิงแก้ไข ทั้งนี้เนื่องจากองค์กรมีโอกาสที่จะนำแนวคิดหรือวิธีใหม่ ๆ มาใช้ในการ แก้ไขจุดอ่อนที่องค์กรมีอยู่ได้ ตัวอย่าง ระบบราชการมักมีจุดอ่อน คือ มีขั้นตอนการทำงานที่ยาว ใช้เวลามาก ขณะเดียวกันก็มีโอกาส คือ โอกาสของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมา ใช้ ทั้งหมดสามารถนำมากำหนดยุทธศาสตร์เชิงแก้ไข คือ ยุทธศาสตร์การส่งเสริมให้มีการนำ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารจัดการและในกระบวนการทำงานของ ราชการให้มากขึ้น (e-Administration)

(4) กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อม ที่เป็นจุดอ่อนและข้อจำกัดมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ใน เชิงรับ ทั้งนี้เนื่องจากองค์กรเผชิญกับทั้งจุดอ่อนและข้อจำกัดภายนอกที่องค์กรไม่สามารถควบคุม ได้ ตัวอย่าง ประเทศไทย จุดอ่อน คือ ต้องนำเข้าน้ำมันดิบจากต่างประเทศ ประกอบกับพบข้อจำกัด คือ ราคาน้ำมันในตลาดโลกเพิ่มขึ้นอย่างมาก ทั้งหมดนำมากำหนดยุทธศาสตร์ในเชิงรับ คือ ยุทธศาสตร์การรณรงค์ประหยัดพลังงานทั่วประเทศอย่างจริงจัง และยุทธศาสตร์การหาพลังงาน ทดแทนที่นำทรัพยากรธรรมชาติในประเทศที่มีอยู่มาใช้มากขึ้น

จุดแข็งและโอกาส (SO) — คุณมีวิธีที่สามารถใช้จุดแข็งของคุณเพื่อสร้างโอกาส เหล่านี้หรือไม่?

จุดแข็งและอุปสรรค (ST) — คุณมีวิธีที่สามารถใช้ประโยชน์จากจุดแข็งของคุณ เพื่อหลีกเลี่ยงภัยคุกคามที่อาจจะเกิดขึ้นจริงได้หรือไม่?

จุดอ่อนและโอกาส (WO) — คุณมีวิธีที่ใช้โอกาสของคุณที่จะเอาชนะจุดอ่อน ของคุณหรือไม่?

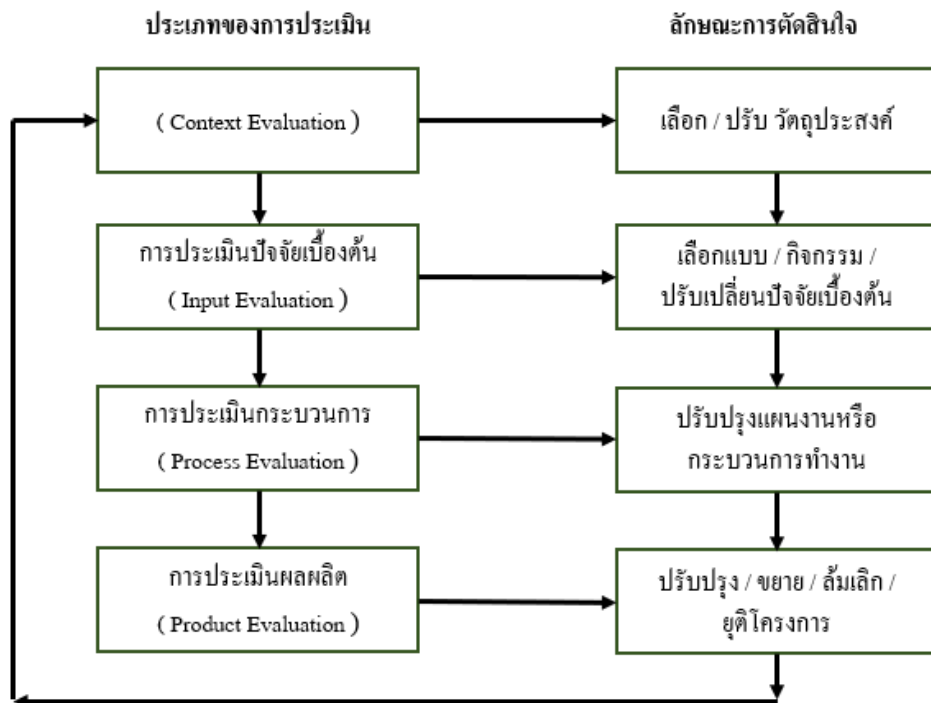
จุดอ่อนและอุปสรรค (WT) — คุณมีวิธีที่สามารถลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงภัย คุกคามของคุณหรือไม่?

การวิเคราะห์ถึงจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและภัยคุกคามในการจัดการสิ่งแวดล้อม ที่สัมพันธ์ กันกับบริบททั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับองค์กร ซึ่งจะนำไปสู่การจัดตั้งกลยุทธ์ของการ บริหารจัดการและการแข่งทางธุรกิจขององค์กรเพื่อให้สามารถดำเนินระบบได้ควบคู่ไปพร้อม ๆ กันกับการรักษาสิ่งแวดล้อมตามแนวทางของการพัฒนาอย่างยั่งยืน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาถึงแนวคิดการ วิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง โอกาสและภัยคุกคาม (SWOT Analysis) เพื่อให้ทราบถึงหลักปฏิบัติสำคัญ และถูกต้องในการประยุกต์ตามข้อกำหนดอุตสาหกรรมสีเขียว

2.7 แนวคิด และโมเดลชิปในการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model)

แดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม และคณะ ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินเรียกว่า ชิปโมเดล (CIPP Model) เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยมีจุดเน้นที่สำคัญคือ ใช้ความคู่กับการบริหารโครงการ เพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา วัตถุประสงค์ของการประเมินคือ การให้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ คำว่า CIPP เป็นคำย่อมาจาก คำว่า Context, Input, Process และ Product สตัฟเฟิลบีม ได้ให้ความหมายว่า การประเมินเป็น กระบวนการของการบรรยาย การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อนำเสนอข้อมูลสำคัญ มุ่งประเมิน 4 ด้าน คือ การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินผลผลิต (Process Evaluation)

ประเภทของการประเมินและลักษณะการตัดสินใจ ตามกรอบความคิดของรูปแบบการประเมินชิป แสดงดังต่อไปนี้ (ภาพที่ 2.2)

ภาพที่ 2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับการตัดสินใจในแบบจำลองชิป

แหล่งที่มา: สมคิด พรหมจ้อย, 2542: 56 อ้างถึงใน บนนรา ชวนอาจ, 2554.

แนวทางการประเมินด้านต่าง ๆ มีรายละเอียดดังนี้

1) การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ เป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามต่าง ๆ เช่น

- (1) เป็นโครงการที่สนองปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่แท้จริงหรือไม่
- (2) วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายขององค์กร หรือนโยบายของหน่วยงานหรือไม่
- (3) เป็นโครงการที่เป็นไปได้ในแง่ของโอกาส ที่จะได้รับการสนับสนุนจากองค์กร ต่าง ๆ หรือไม่

2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินเพื่อใช้ข้อมูลตัดสินใจในปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการว่า เหมาะสมหรือไม่ โดยดูว่าปัจจัยที่ใช้จะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ เป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ เช่น

- (1) ปัจจัยที่กำหนดไว้ในโครงการมีความเหมาะสมเพียงพอหรือไม่
- (2) กิจกรรม / แบบ / ทางเลือกที่ได้เลือกสรรแล้ว ที่กำหนดไว้ในโครงการมีความเป็นไปได้และเหมาะสมเพียงใด

3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินระหว่างการดำเนินงานของโครงการ เพื่อหาข้อดีและข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ และเป็นรายงานผลการปฏิบัติงานของโครงการนั้นด้วย ซึ่งเป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ เช่น

- (1) การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ กิจกรรมใดทำได้หรือไม่ได้ เพราะเหตุใด
- (2) เกิดปัญหา อุปสรรค อะไรบ้าง
- (3) มีการแก้ไขปัญหาอย่างไร

4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ โดยอาศัยข้อมูลจากการรายงานผลที่ได้จากการประเมินสภาพแวดล้อมปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการร่วมด้วย ซึ่งเป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ เช่น

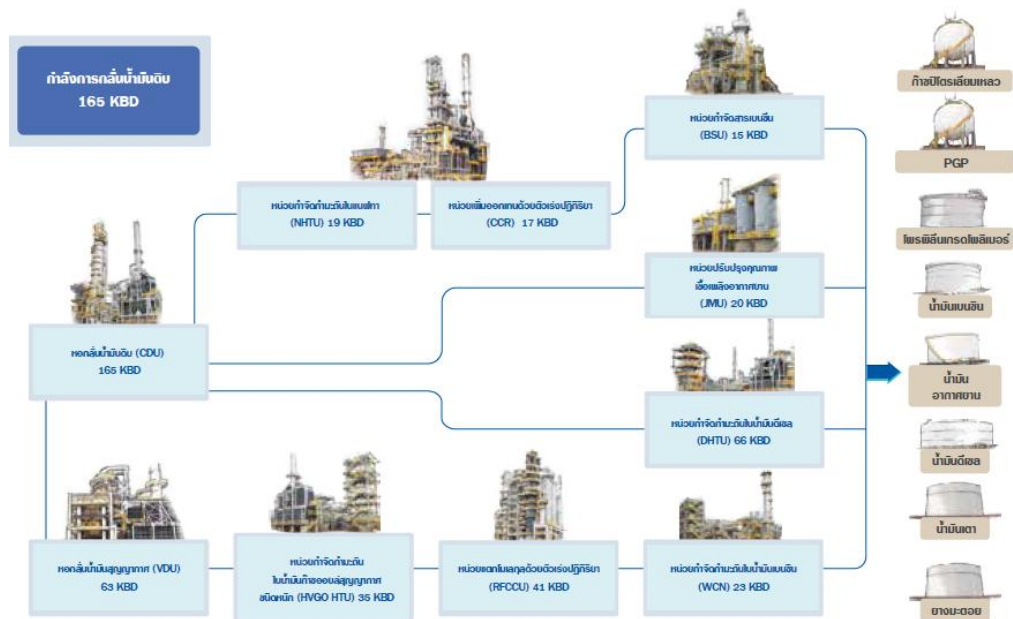
- (1) เกิดผล/ได้ผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่
- (2) คุณภาพผลลัพธ์เป็นอย่างไร
- (3) เกิดผลกระทบอื่นใดบ้างหรือไม่

5) การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation : I) เป็นการประเมินเพื่อดูผลว่าผลที่เกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบ โดยเกิดขึ้นต่อเนื่องจากปัจจัยที่เป็นสาเหตุหลักอันใดอันหนึ่ง และเป็นผลต่อเนื่องในลักษณะที่องค์กรต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงภารกิจที่เคยทำเป็นปกติวิสัยให้ทันเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งปัจจุบันและอนาคต ซึ่งเป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ ๆ เช่น

- (1) ผลกระทบทางบวก/ทางลบมีอะไรบ้าง
- (2) ใครคือผู้ที่ได้รับผลกระทบ
- (3) ส่งผลกระทบต่อชุมชนโดยรอบหรือไม่
- (4) ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือไม่

2.8 ข้อมูลเบื้องต้นกรณีศึกษา บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด

บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด เป็นธุรกิจขนาดใหญ่ ทุนจดทะเบียน 30,000 ล้านบาท ประกอบธุรกิจ โรงกลั่นน้ำมัน ผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ได้แก่ ก๊าซปิโตรเลียมเหลว น้ำมันเบนซิน ไร้สารตะกั่วเกรดพิเศษและเกรดธรรมดา น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน และน้ำมันเตารวมทั้งผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีซึ่งใช้เป็นผลิตภัณฑ์ตั้งต้นในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ได้แก่ โพรพิลีน เกรดโพลิเมอร์ ก๊าซปิโตรเลียมเหลว แนฟทาเกรดปิโตรเคมี ก๊าซผสม C4 และรีฟอร์มเมท (ภาพที่ 2.3)

ภาพที่ 2.3 ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด

บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัดให้ความสำคัญต่อประเด็นความปลอดภัย ความเชื่อถือได้ของบุคลากร กระบวนการ และอุปกรณ์ในการทำงาน รวมไปถึงการดูแลสิ่งแวดล้อมในทุก ๆ กิจกรรมของบริษัทฯ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางธุรกิจโดยไม่ส่งผลกระทบต่อชุมชน สิ่งแวดล้อม และบริษัทข้างเคียง นอกจากนี้ ยังดูแลและใส่ใจในทุกขั้นตอนการทำงานตั้งแต่การขนถ่ายน้ำมันดิบจากเรือบรรทุกไปยังโรงกลั่น จนถึงการส่งมอบผลิตภัณฑ์เชื้อเพลิงและผลิตภัณฑ์ตั้งต้นในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีให้กับลูกค้า เพื่อให้มั่นใจว่า การดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน สร้างความพึงพอใจอย่างสูงสุดให้กับลูกค้าและมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม

เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในระยะยาว บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด ได้พัฒนารอบการพัฒนาความยั่งยืนขึ้นอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2554 ถึงแม้ว่าก่อนหน้านี้ แนวความคิดสำคัญด้านความยั่งยืนหลายประเด็นได้ถูกผสมผสานกลมกลืนอยู่ในวัฒนธรรมองค์กร กระบวนการ และนโยบายของบริษัทฯ แล้วก็ตาม แต่บริษัทฯ ก็ยังคงตระหนักถึงความสำคัญในการยกระดับแนวทางการบริหารจัดการความยั่งยืนด้วยการระบुकลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย ที่สำคัญ อันได้แก่ พนักงาน ผู้ถือหุ้น ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ ลูกค้า คู่ค้า/ผู้รับเหมา และกลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรม การพิจารณาประเด็นความยั่งยืนที่สำคัญต่อบริษัทฯ และผู้มีส่วนได้เสีย และการพิจารณาประเด็นความยั่งยืนที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซ

การพัฒนาอย่างยั่งยืนของ บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด ครอบคลุม 3 มิติ และสามารถระบุประเด็นความยั่งยืนที่สำคัญได้เป็น 9 ด้าน ควบคู่ไปกับการกำหนดเป้าหมาย และแผนปฏิบัติงานด้านความยั่งยืนที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และผลสัมฤทธิ์หลักของบริษัทฯ โดยครอบคลุมผู้มีส่วนได้เสียทุกคน ความเป็นเลิศในการดำเนินงาน และบุคลากร นอกจากนี้ ประเด็นความยั่งยืนที่สำคัญตามที่กล่าวมาแล้ว จรรยาบรรณของบริษัทฯ จริยธรรม และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ การปฏิบัติตามกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการความเสี่ยงและการบริหารจัดการในภาวะวิกฤติ เหล่านี้ถือเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายและถูกระบุอยู่ในกระบวนการทำงาน เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกครอบครัว นำแนวทางดังกล่าวไปใช้ในการปฏิบัติงานทุกวัน อันนำมาซึ่งการพัฒนาอย่างยั่งยืนในการดำเนินธุรกิจ สิ่งแวดล้อมและสังคมเช่นเดียวกับผลตอบแทนทางการเงิน (ภาพที่ 2.4)

ภาพที่ 2.4 การพัฒนาอย่างยั่งยืนของ บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด ครอบคลุม 3 มิติ

มิติด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัย โดยไม่มีการบาดเจ็บถึงขั้นหยุดงานสูงถึง 18.1 ล้านชั่วโมง มากกว่า 5 ปี

1) ได้รับรางวัล “CSR-DIW Continuous Award ประจำปี 2561” ต่อเนื่องเป็นปีที่ 3 ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึง ความมุ่งมั่น ในการดำเนินงานโดยตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

2) ได้รับเลือกให้เป็นหนึ่งในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ (ESG 100) ที่มีผลงานด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแล ที่โดดเด่นที่สุด ต่อเนื่องเป็นปีที่ 2

3) เป็นหนึ่งในกลุ่มบริษัทแรกที่ผ่านมาการตรวจประเมินการจัดการด้านความปลอดภัยในกระบวนการผลิต (Process Safety Management หรือ PSM) โดยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความปลอดภัย ที่เข้มแข็งในกระบวนการผลิตของบริษัท

4) ISO 14001:2015 มาตรฐานระบบการบริหารสิ่งแวดล้อม

5) ISO 45001:2018 มาตรฐานระบบการบริหารด้านอาชีวอนามัย และความปลอดภัย

6) รางวัลอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 3 ระบบสีเขียว จากกระทรวงอุตสาหกรรม อันเป็นผล จากการที่บริษัทฯ มีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ มีการติดตาม ประเมินผล และทบทวนเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (ปี พ.ศ. 2559-2562)

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปิยธิดา ตั้งตระกูลสมบัติ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การปรับตัวของอุตสาหกรรมไทยสู่โครงการ อุตสาหกรรมสีเขียว รายงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแรงผลักดันภายนอกที่มีผลต่อการ ปรับตัวของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมไทย เข้าสู่โครงการอุตสาหกรรมสีเขียว แรงผลักดันภายใน ที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จในการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว และอุปสรรคที่มีผลต่อการ ปรับตัวสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว นอกจากนี้ยังมีการศึกษาเพิ่มเติมถึง ความเข้าใจของ ผู้ประกอบการในเรื่อง โลจิสติกส์สีเขียวว่า มีความสัมพันธ์อย่างไรกับการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้ประกอบการ โรงงานที่ได้รับใบรับรองจากโครงการฯ จำนวน 108 โรงงาน ผลการศึกษาพบว่า แรงผลักดัน ภายนอกที่มีผลต่อการปรับตัวเข้าสู่โครงการฯ มากที่สุด ได้แก่ แรงผลักดันด้านสังคม รองลงมา ได้แก่ ด้านการตลาดและลูกค้า ด้านการส่งเสริมทางการเงิน ด้านการแข่งขัน ด้านผู้ส่งมอบวัตถุดิบ ตามลำดับ แรงผลักดันภายในที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จในการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวมาก ที่สุด ได้แก่ แรงผลักดันด้านนโยบายภายในองค์กร รองลงมา ได้แก่ ด้านทรัพยากรภายในองค์กร ด้านการเงินภายในองค์กร ตามลำดับ ส่วนอุปสรรคที่มีผลต่อการปรับตัวสู่การเป็นอุตสาหกรรมสี เขียวมากที่สุด ได้แก่ อุปสรรคภายนอกองค์กร รองลงมา ได้แก่ อุปสรรคด้านการเงินและอุปสรรค ภายในองค์กรเอง ส่วนความเข้าใจในเรื่อง โลจิสติกส์สีเขียวพบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียง 34.3% ที่รู้จัก โลจิสติกส์สีเขียว โดยมีความเข้าใจว่า โลจิสติกส์สีเขียวมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการ เป็นอุตสาหกรรมสีเขียว และ โลจิสติกส์สีเขียวยังเป็นส่วนสนับสนุนที่สำคัญส่วนหนึ่งที่จะทำให้เกิด อุตสาหกรรมสีเขียวได้ นอกจากนี้พบว่ามีผู้ประกอบการจำนวนหนึ่งต้องการให้ภาครัฐสนับสนุน ในเรื่องการประชาสัมพันธ์โครงการฯ ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น รวมถึงควรมีการจัดอบรมความรู้ ให้ คำปรึกษา และแนะนำแผนการดำเนินงานให้กับผู้ประกอบการเพื่อมุ่งเน้นให้เกิดการนำไปปฏิบัติ จริง และเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม

รัชญา นิชากรกิริติ (2557) ได้ศึกษาถึงองค์ประกอบการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในอุตสาหกรรมเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็นในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในอุตสาหกรรมเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็นในประเทศไทยประกอบด้วย 1) แผนปฏิบัติงาน 2) เครื่องมือสนับสนุน 3) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) นโยบาย 5) ความตระหนัก และ 6) การสนับสนุนจากภาครัฐ นอกจากนี้แผนปฏิบัติงานเป็นสิ่งสำคัญที่องค์กรต้องกำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการจัดให้มีเครื่องมือสนับสนุน องค์การควรถ่ายทอดแผนงานที่สอดคล้องกับนโยบาย รวมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่และผู้รับผิดชอบแต่ละด้านอย่างชัดเจนเพื่อให้้องค์การสามารถกำกับดูแลการดำเนินการในการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมให้บรรลุเป้าประสงค์และสัมฤทธิ์ผลอย่างเป็นรูปธรรม

สุวิชาญ โควัดหนา (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเข้าสู่อุตสาหกรรมสีเขียว กรณีศึกษา บริษัท ไอ อาร์ พี ซี จำกัด (มหาชน) วัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการอุตสาหกรรมไทยในการเข้าสู่โครงการอุตสาหกรรมสีเขียว กรณีศึกษา บริษัท ไอ อาร์ พี ซี จำกัด (มหาชน) โดยการศึกษาจากข้อมูลทฤษฎีและปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่กระทรวงอุตสาหกรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและอธิบายเชิงตรรกะถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการในการเข้าสู่โครงการอุตสาหกรรมสีเขียวของกระทรวงอุตสาหกรรมแบบยั่งยืน พบว่าบริษัท ไอ อาร์ พี ซี จำกัด (มหาชน) ได้ปรับตัวเพื่อพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว และต้องการพัฒนาเขตประกอบการอุตสาหกรรมให้สามารถอยู่ร่วมกับชุมชนอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งปัจจัยภายในได้แก่ นโยบายองค์กร ทรัพยากร การเงินและการลงทุน เป็นจุดแข็งที่สามารถสร้างโอกาสในการพัฒนาอุตสาหกรรมสีเขียวได้อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่องอย่างยั่งยืน ปัจจัยภายนอกได้แก่ นโยบายภาครัฐและสังคม ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้มีการแข่งขันกันในตลาดการค้าเสรีได้อย่างสมบูรณ์

Rick Clayton, Kristin Fairman, Donald Haughton and Robert Viegas (2011 อ้างถึงใน สายพิณ ปั่นทอง, 2560) ได้ศึกษาถึง ตัวชี้วัดอัตราการจ้างงานในอุตสาหกรรมสีเขียว กรณีศึกษาการพัฒนาสินค้าและบริการสีเขียว (Measuring Green Industry Employment: Developing a Definition of Green Goods and Services) โดยทำการศึกษาที่สำนักงานสถิติแรงงานในสหรัฐอเมริกา และประชาชน พบว่ามีความคิดเห็นว่าการจ้างงานสีเขียวควรระบุในอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการผลิตสินค้าและบริการสีเขียวได้อย่างเหมาะสม รวมถึงระดับในการจ้างงานในพื้นที่อุตสาหกรรมสีเขียวควรมีความชัดเจนและมีการเผยแพร่ข้อมูลที่เหมาะสม

ชนิดาภา เรือนคำป็น และคาริณี ตันทวิเชฐ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้การบริหารจัดการธุรกิจอุตสาหกรรมสีเขียวแบบยั่งยืน กรณีศึกษาโรงไฟฟ้า ก๊าซชีวภาพจากมูลฝอย ท่าเชียงทอง ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้การบริหารจัดการธุรกิจอุตสาหกรรมสีเขียวแบบยั่งยืนกรณีศึกษาโรงไฟฟ้าก๊าซชีวภาพจากมูลฝอย ท่าเชียงทอง ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อเปรียบเทียบการรับรู้การบริหารจัดการธุรกิจอุตสาหกรรมสีเขียวแบบยั่งยืน กรณีศึกษาโรงไฟฟ้าก๊าซชีวภาพจากมูลฝอย ท่าเชียงทอง ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 400 ราย ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับอุตสาหกรรมสีเขียวแบบยั่งยืน กรณีศึกษาโรงไฟฟ้าก๊าซชีวภาพจากมูลฝอย ท่าเชียงทอง ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในระดับมาก และมีระดับการรับรู้การบริหารจัดการธุรกิจอุตสาหกรรมสีเขียวแบบยั่งยืน กรณีศึกษาโรงไฟฟ้าก๊าซชีวภาพจากมูลฝอย ท่าเชียงทอง ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อันดับแรก คือ ด้านนโยบาย รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติ ด้านการติดตามประเมินผล ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน มีการรับรู้อยู่ในระดับมาก จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีการรับรู้แตกต่างกันใน ด้านนโยบาย ด้านการปฏิบัติ และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และด้านการติดตามประเมินผล ส่วนระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีการรับรู้แตกต่างกันทุกด้าน

บทที่ 3

กรอบแนวคิดและวิธีการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง “แนวทางการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture) กรณีศึกษา บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด” เป็นการศึกษาและออกแบบการวิจัยในลักษณะของการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) และเพื่อความน่าเชื่อถือของงานวิจัย (Reliability) ได้มีการเลือกเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ เพื่อให้สามารถทราบถึงความรู้ ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมขององค์กรในการปฏิบัติตามข้อกำหนดของอุตสาหกรรมสีเขียว รวมไปถึงการวิเคราะห์ความแตกต่างของสถานการณ์ขององค์กรในปัจจุบันเปรียบเทียบกับข้อกำหนดของอุตสาหกรรมสีเขียวและให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาระบบ

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์กร

3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา ได้ดังภาพที่ 3.1

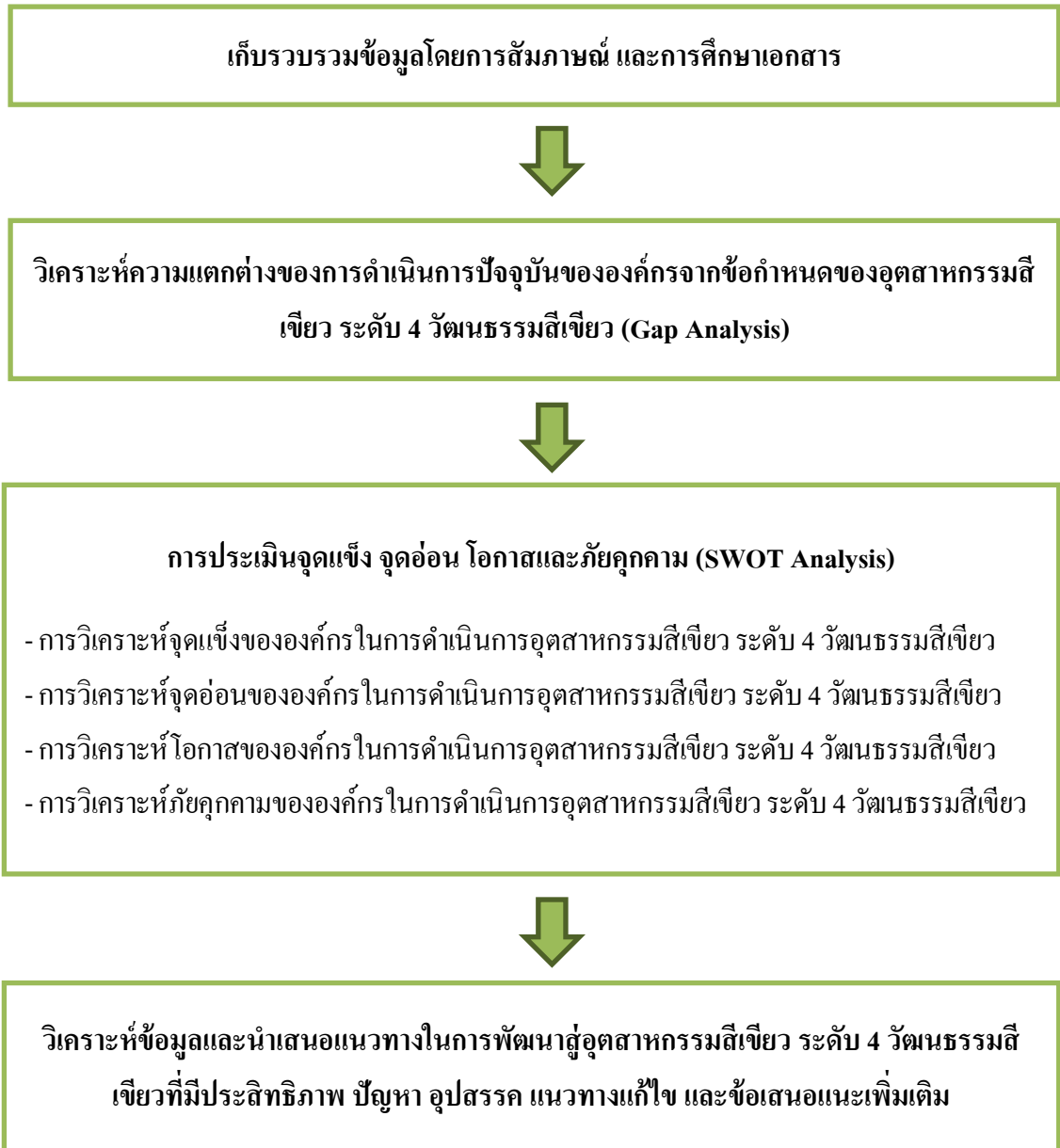
วิเคราะห์บริบท (Context Analysis)

- ข้อมูลบริบทองค์กร
 - ปัจจัยภายใน (Internal Issue) ได้แก่ โครงสร้างการบริหาร นโยบายการดำเนินงาน บุคลากร งบประมาณ เทคโนโลยี ความรู้ขององค์กร
 - ปัจจัยภายนอก (External Issue) ได้แก่ นโยบายรัฐบาล/การเมือง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี กฎหมาย
- ข้อมูลการดำเนินงานระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมภายในองค์กร

ศึกษาข้อกำหนดของอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว ในแต่ละข้อกำหนด ได้แก่ ข้อ 1 องค์กรต้องมีระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเป็นไปตามข้อกำหนดระดับที่ 3 ทุกข้อ ข้อ 2 องค์กรต้องมีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้านสิ่งแวดล้อม และนำมาปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผล โดยให้ครอบคลุมตามหลักการของมาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคม ISO 26000 ดังต่อไปนี้

- 2.1 องค์กรต้องมีความรับผิดชอบต่อผลกระทบต่อองค์กรที่มีต่อสิ่งแวดล้อม
 - 2.2 องค์กรต้องมีความโปร่งใสในการตัดสินใจและการดำเนินการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม องค์กรต้องมีการเปิดเผยอย่างชัดเจน ถูกต้อง และครบถ้วน
 - 2.3 องค์กรต้องมีการส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติอย่างมีจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อม อย่างจริงจัง
 - 2.4 องค์กรต้องเคารพ พิจารณา และตอบสนองต่อผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสีย ด้านประเด็นสิ่งแวดล้อม
 - 2.5 องค์กรต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านสิ่งแวดล้อม
 - 2.6 องค์กรต้องเคารพต่อการปฏิบัติตามแนวทางสากลในด้านสิ่งแวดล้อมในสถานการณ์ที่กฎหมาย หรือการดำเนินการตามกฎหมายยังไม่พอเพียงสำหรับการปกป้องสิ่งแวดล้อมได้ องค์กรต้องผลักดันให้เกิดความเคารพต่อการปฏิบัติตามแนวทางของสากล
 - 2.7 องค์กรต้องเคารพต่อสิทธิมนุษยชนในด้านสิ่งแวดล้อมที่ดี และให้การยอมรับถึงความสำคัญและความเป็นสากลของสิทธิมนุษยชนในด้านสิ่งแวดล้อม
- ข้อ 3 องค์กรต้องจัดทำรายงานผลการดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อเปิดเผยต่อสาธารณะ

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

3.2 วิธีการศึกษา

ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ และศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ

- 1) วิธีการและอุปกรณ์ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ รวบรวมข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร รายงาน งานวิจัย บทความและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ และการตรวจประเมินสถานการณ์ปัจจุบันขององค์กร
- 2) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสัมภาษณ์ที่จัดทำขึ้นจากกรอบแนวคิด และข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ได้ทำการศึกษารวมถึงขั้นตอนการวางระบบ

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการศึกษาข้อกำหนดทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว และวิเคราะห์ในส่วนที่สามารถรวบรวมได้ โดยจัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และดำเนินการสัมภาษณ์ กับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องในบริษัท โดยมีหัวข้อของแบบสัมภาษณ์ดังนี้

- 1) ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กร โดยสัมภาษณ์ ผู้บริหาร และ ผู้แทนฝ่ายบริหาร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายโดยตรงให้จัดทำระบบ
 - (1) ข้อมูลทั่วไปของบริษัท
 - (2) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบการจัดการระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม
- 2) แนวทางปฏิบัติในแต่ละข้อกำหนดอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียวไปปฏิบัติ รายละเอียดเรียงตามข้อกำหนดโดยสัมภาษณ์ผู้บริหาร และ หัวหน้างาน และทีมงานดำเนินงานในการจัดการระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ผู้มีส่วนได้เสีย ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ตรวจประเมินในจัดทำอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว
- 3) การประเมินสถานการณ์ปัจจุบันของการประยุกต์ใช้ข้อกำหนดมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรและเปรียบเทียบกับข้อกำหนดอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว
- 4) การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและภัยคุกคาม ของสถานการณ์ปัจจุบันขององค์กร โดยใช้เครื่องมือ SWOT Analysis ในการประยุกต์ข้อกำหนดอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว
- 5) ข้อเสนอแนะทางในการดำเนินการประยุกต์ใช้ระบบอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว ที่มีประสิทธิภาพตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหา และอุปสรรค
- 6) การทดสอบความตรง (Content Validity) ของเครื่องมือที่ใช้ศึกษาดำเนินการ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ตรวจสอบเนื้อหา

7) การทดสอบความเที่ยงของเครื่องมือที่ใช้ศึกษาคำเนินการโดยทดลองใช้แบบ สัมภาษณ์กับบริษัท ซึ่งดำเนินแนวคิดหลักในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว

3.4 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญและประเด็นการสัมภาษณ์แสดงดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญและประเด็นการสัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูลหลัก	ประเด็นสัมภาษณ์
ผู้บริหารขององค์กรสูงสุด	1) แนวคิดหลักในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่การเป็น อุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว 2) ภาวะผู้นำและความคาดหวังของผู้บริหารสูงสุดที่มีต่อระบบ และการผลักดันให้ระบบประสบความสำเร็จ
หัวหน้างานขององค์กร (2 ท่าน) 1) ผู้จัดการฝ่ายผลิต 2) ผู้จัดการฝ่ายความปลอดภัย	1) ผลการดำเนินการในปัจจุบันตามข้อกำหนดของ อุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียวแต่ละข้อ
อาชีพอนามัย และสิ่งแวดล้อม	2) ความแตกต่าง / ช่องว่างของการดำเนินการในปัจจุบัน เปรียบเทียบกับข้อกำหนด 3) สถานการณ์ปัจจุบันของการดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว *จุดแข็ง *จุดอ่อน *โอกาส *ภัยคุกคาม ของการพัฒนาสู่ อุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 4) แนวทางการผลักดันให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่การเป็น อุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ผู้ให้ข้อมูลหลัก	ประเด็นสัมภาษณ์
<p>พนักงานในแต่ละแผนกที่มีส่วนร่วมในการจัดทำระบบ ซึ่งเป็นพนักงานระดับปฏิบัติงาน จากแต่ละฝ่ายรวม 7 ท่าน ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ฝ่าย วางแผนการผลิต 2) ฝ่าย ผลิต 3) ฝ่าย ควบคุมคุณภาพ 4) ฝ่าย ควบคุมการจำหน่าย 5) ฝ่าย ความปลอดภัย 6) ฝ่าย สิ่งแวดล้อม 7) ฝ่าย ชุมชนสัมพันธ์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1) การมีส่วนร่วมในการประยุกต์ใช้และจัดทำอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว <ol style="list-style-type: none"> 1.1 กิจกรรม / โครงการ การณรงค์สร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรหรือหน่วยงานของท่านมีอะไรบ้าง 1.2 ท่านสามารถ รับทราบข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กร ทางไหนบ้าง 1.3 กิจกรรมใดในหน่วยงานของท่านที่มีประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมที่มีนัยยะ ยกตัวอย่าง และมีวิธีการแก้ไขอย่างไร 1.4 ท่านมีส่วนร่วมในแผนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานอย่างไรบ้าง 1.5 การดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมของหน่วยงาน สามารถลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมด้านใดบ้าง 1.6 ท่านทราบรายงานผลตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมในหน่วยงานของท่านหรือไม่ ทราบได้อย่างไร 1.7 ข้อเสนอแนะด้านสิ่งแวดล้อม 2) ประโยชน์ที่ได้รับ ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติ
<p>ชาวบ้านและชุมชนโดยรอบ (3 ท่าน)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ชุมชน วัดมาบตาพุด 2) ชุมชน ตากวน-อ่าวประดู่ 3) ชุมชน วัดโสภณ 	<ol style="list-style-type: none"> 1) ผลการดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อม ผลการสื่อสาร การรับรู้ผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานของธุรกิจ

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ผู้ให้ข้อมูลหลัก	ประเด็นสัมภาษณ์
ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ตรวจประเมิน (2 ท่าน) 1) ผู้ตรวจประเมิน ภาครัฐ 2) ผู้ตรวจประเมินอิสระ ที่ผ่านการรับรอง จากกรมโรงงานอุตสาหกรรม	1) แนวทางการประยุกต์ดำเนินการสำหรับแต่ละข้อกำหนดของอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว 2) สถานการณ์ปัจจุบันของการดำเนินการ อุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว 3) ข้อเสนอแนะในการดำเนินการอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว

3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture) กรณีศึกษา บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด นี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ลักษณะ คือ

3.5.1 ข้อมูลปฐมภูมิ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ ผู้ศึกษาจะดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยการสัมภาษณ์ ผู้บริหารของบริษัท หัวหน้างานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบและปฏิบัติงานแต่ละหน่วยงาน ชาวบ้านและชุมชนโดยรอบ ผู้ให้บริการจากหน่วยงานภายนอก ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ด้านข้อกำหนดอุตสาหกรรมสีเขียว/ผู้ตรวจประเมินอุตสาหกรรมสีเขียว

3.5.2 ข้อมูลทุติยภูมิ

การศึกษาข้อมูล เอกสารขององค์กร ได้แก่ เอกสารรับรองการตรวจประเมินการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 3 และ โครงการต่าง ๆ ด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม รวมถึงโครงการพัฒนาสังคม ที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture) กรณีศึกษา บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด นี้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูล 3 ลักษณะ คือ

1) วิเคราะห์ ความแตกต่างของสถานการณ์ปัจจุบันขององค์กร เปรียบเทียบกับข้อกำหนดอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว โดยประยุกต์การวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis)

2) วิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและภัยคุกคามขององค์กร (SWOT Analysis) ในการดำเนินการและเตรียมความพร้อมเพื่อดำเนินการอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทบทวนเอกสาร แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและจากผลการประเมินความแตกต่างของสถานการณ์ปัจจุบันขององค์กรกับข้อกำหนดมาตรฐาน

3) วิเคราะห์หาแนวทางในการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ข้อมูลการประเมินความแตกต่างของสถานการณ์ปัจจุบันขององค์กร (GAP Analysis) และการวิเคราะห์ SWOT มาวิเคราะห์ผล เพื่อศึกษารายละเอียดแต่ละข้อกำหนดและ ประโยชน์ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ เพื่อนำเสนอแนวทางในการปฏิบัติที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง รวมถึงแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงระบบเพื่อพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับ 4 วัฒนธรรมสีเขียว

บทที่ 4

ผลการศึกษาวิจัย

ผลการศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture) กรณีศึกษา บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ส่วนที่ 2 ผลการศึกษา ช่องว่างหรือความแตกต่างระหว่างการดำเนินงานปัจจุบันของบริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด กับเกณฑ์ประเมินเบื้องต้น สำหรับการรับรองการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Gap Analysis) และผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ส่วนที่ 3 ผลการประเมิน SWOT ซึ่งได้ผลการศึกษา ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไป

4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผลการศึกษาด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จากการศึกษา แนวทางการพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว กรณีศึกษา บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด แสดงไว้ในตารางที่ 4.1 ถึง ตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.1 จำนวนผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	7	46.7
หญิง	8	53.3
รวม	15	100

จากตารางที่ 4.1 เมื่อพิจารณาข้อมูลทางด้านเพศ ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่าเป็นเพศชาย ร้อยละ 46.7 ซึ่งน้อยกว่าเพศหญิง โดยเป็นเพศหญิง ร้อยละ 53.3

ตารางที่ 4.2 จำนวนผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25	1	6.7
26 – 35	4	26.7
36 – 45	2	13.3
46 ปีขึ้นไป	8	53.3
รวม	15	100

จากตารางที่ 4.2 เมื่อพิจารณาข้อมูลทางด้านอายุ ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่ากลุ่มใหญ่สุดมีอายุอยู่ในช่วง 46 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 53.3 รองลงมาคือช่วงอายุระหว่าง 26-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.7 และ 36 - 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.3 ตามลำดับ และ พบว่าช่วงอายุน้อยสุดคือ ต่ำกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.7

ตารางที่ 4.3 จำนวนผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำแนกตามระดับการศึกษา

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	2	13.3
ปริญญาตรี	8	53.3
ปริญญาโท	4	26.7
ปริญญาเอก	1	6.7
รวม	15	100

จากตารางที่ 4.3 เมื่อพิจารณาข้อมูลทางด้านระดับการศึกษา ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่าส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 53.3 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 26.7 และ ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 13.3 ตามลำดับ และ พบว่าระดับการศึกษาที่น้อยสุดคือ ระดับปริญญาเอก คิดเป็น ร้อยละ 6.7

4.2 ผลการศึกษา และการวิเคราะห์ช่องว่างระหว่างเกณฑ์ข้อกำหนดอุตสาหกรรม สีเขียว ระดับที่ 4 กับการดำเนินงานในปัจจุบัน (Gap Analysis)

4.2.1 ผลจากการศึกษาเอกสาร

ผลการศึกษา และการวิเคราะห์ช่องว่างระหว่างตามแบบตรวจประเมินเบื้องต้นของการเป็น
อุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว กับ ผลการดำเนินงาน ณ ปัจจุบัน ซึ่งศึกษาจาก
เอกสารหลักฐาน การดำเนินงานต่าง ๆ ของบริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด แสดงไว้ในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ผลการศึกษาเอกสาร การดำเนินงานขององค์กรตามเกณฑ์ อุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4

ข้อ	รายการ	แนวทางการดำเนินการโดยสังเขป	ชื่อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ
1	นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรคืออะไร ครอบคลุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กรหรือไม่ ใครบ้าง	<ul style="list-style-type: none"> ○ มีการกำหนดนโยบายด้านคุณภาพ ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> บริษัท มุ่งมั่น จะดำเนินธุรกิจในลักษณะที่รับผิดชอบต่อสังคมและจริยธรรมที่ปกป้องความปลอดภัยและสุขภาพของครอบครัว ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของบริษัท โดยมีแนวทางในการดำเนินงานดังต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. บรรลุความเป็นเลิศ EHS รวมถึงการปฏิบัติตาม EHS ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ข้อกำหนดทางกฎหมาย กฎระเบียบและอื่น ๆ 2. รวมประสิทธิภาพ EHS เข้าเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานหลักของบริษัท ตัวชี้วัดและทำให้การจัดการ EHS เป็นความรับผิดชอบที่สำคัญของการจัดการสายงาน สร้างแรงบันดาลใจให้ทุกคนรับผิดชอบต่อความปลอดภัยของตนเองและของผู้อื่น 3. สร้างวัฒนธรรมที่ปราศจากอุบัติเหตุและบาดเจ็บ (HIF) ใช้การป้องกันมลพิษการคิดตามความเสี่ยงและ 	<ul style="list-style-type: none"> ○ นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม ประกาศเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2561 ○ นโยบายการดำเนินการจัดการพลังงาน ลงวันที่ 7 กรกฎาคม 2558 ○ กลยุทธ์การมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 	<p>คณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม/ ฝ่ายบริหาร</p>

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ชื่อ	รายการ	แนวทางการดำเนินการโดยสังเขป	ชื่อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ
		<p>วิธีการเชิงรุกเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยส่วนบุคคลและกระบวนการผลิต ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ เมื่อสถานการณ์ไม่ปลอดภัยเกิดขึ้นเราหยุดทำงานและดำเนินการ</p> <p>4. ส่งเสริมการรับรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมและความเป็นผู้นำของบุคลากร ในองค์กร และ โปรแกรมการจัดการ EHS ผ่านการสร้างความสัมพันธ์การฝึกอบรมการมีส่วนร่วมและการให้คำปรึกษา</p> <p>5. สร้างสถานที่ทำงานที่ปลอดภัย เชื่อถือได้และมีสุขภาพดี ใส่ใจครบถ้วน และมีวินัย ด้านการดำเนินงาน ป้องกันการบาดเจ็บและกระบวนการด้านความปลอดภัย และทำให้วิถีชีวิตที่มีสุขภาพดีและยั่งยืน</p> <p>6. ส่งเสริมการเอาใจใส่การสื่อสารความเข้าใจและความร่วมมือที่เกี่ยวข้องสำหรับประเด็น EHS รวมถึงวัตถุประสงค์ของ EHS ภายในบริษัท และระหว่างบริษัท ชุมชน โดยรอบและธุรกิจและหน่วยงานของประเทศไทย</p> <p>7. ทบทวนทบทวนการปฏิบัติตามนโยบาย EHS ระบบการจัดการ และทำการแก้ไขเมื่อจำเป็น</p>		

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ชื่อ	รายการ	แนวทางการดำเนินการโดยสังเขป	ชื่อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ
2	องค์กรมีการกำหนด ค่านิยมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อม และหลักการต่าง ๆ ของค่านิยมดังกล่าวไว้อย่างไร	<p>8. ดำเนินการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องในด้านสิ่งแวดล้อมสุขภาพและประสิทธิภาพความปลอดภัยเพื่อมุ่งสู่ความยั่งยืน</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ กำหนดนโยบายการจัดการพลังงานเพื่อเป็นแนวทางในการใช้พลังงานให้เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ○ นโยบายสิ่งแวดล้อมนำไปสู่การปฏิบัติที่ครอบคลุมผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้องขององค์กร เช่น ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น พนักงาน ชุมชน ลูกค้า คู่ค้า ผู้จัดจำหน่าย ผู้ส่งมอบ วัตถุดิบ และภาครัฐ เป็นต้น <p>○ มีการกำหนดค่านิยมขององค์กร ประกาศผ่านช่องทางสื่อสารต่าง ๆ ได้แก่ บอร์ดประชาสัมพันธ์ Website เป็นต้น ตัวอย่าง เช่น ค่านิยม S-P-R-C</p> <p>1. STAR = มุ่งมั่นที่จะเป็นโรงกลั่นน้ำมันที่ดีที่สุดในด้านผลการดำเนินงานที่โดดเด่น และการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศในทุก ๆ ด้าน เพื่อเป็นแบบอย่างให้แก่กลุ่มอุตสาหกรรมพลังงานในภูมิภาคเอเชียเราไม่เคยหยุดนิ่ง และมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาอยู่ตลอดเวลา</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ ค่านิยมขององค์กร/วิสัยทัศน์ พันธกิจขององค์กร ○ กิจกรรม/โครงการด้านสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่ผู้บริหารมีส่วนร่วม 	<p>คณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อม/ฝ่ายบริหาร</p>

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ชื่อ	รายการ	แนวทางการดำเนินการโดยสังเขป	ชื่อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ
และผู้บริหารมีบทบาทอย่างไร บ้างในการส่งเสริมค่านิยมเพื่อ ส่งเสริมจริยธรรมด้าน สิ่งแวดล้อม		<p>2. PROFESSIONAL = เรามีปรัชญาที่ยึดถือในเรื่องของความซื่อสัตย์ การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และความเป็นมืออาชีพ ภายใต้แนวคิดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดมูลค่าสูงสุด</p> <p>3. RELIABLE = เราไม่ประนีประนอมต่อสิ่งใดก็ตามที่มีผลต่อความปลอดภัยและความเป็นเลิศในการดำเนินงาน และมุ่งมั่นที่จะเป็นสถานที่ทำงานปราศจากอุบัติเหตุและการบาดเจ็บ นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับความเชื่อถือได้ของบุคลากรอันจะนำมาซึ่งความเชื่อถือได้ของกระบวนการและอุปกรณ์ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายมั่นใจและสามารถไว้วางใจบริษัทฯ ได้ตลอดเวลา</p> <p>4. CARRING = เราห่วงใยต่อผู้มีส่วนได้เสียรวมทั้งสิ่งแวดล้อม เพราะทั้งหมด ถือเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ มีการจัดทำรยาบรรณทางธุรกิจ ที่เกี่ยวข้องกับงานดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม และจริยธรรมในการดำเนินงานขององค์กร ○ ผู้บริหารกำหนดและอนุมัติแผนงาน โครงการ (เงิน/คน) เพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้ 		

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	แนวทางการดำเนินการโดยสังเขป	ชื่อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ
		<p>○ ผู้บริหารส่งเสริมจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมผ่านกิจกรรมโครงการ การรณรงค์ต่าง ๆ เช่น โครงการอุตสาหกรรมสีเขียว กิจกรรมวันสิ่งแวดล้อม กิจกรรมวันความปลอดภัย กิจกรรมการอนุรักษ์พลังงาน</p>		
กระบวนการสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้านสิ่งแวดล้อม				
3	องค์กรมีกระบวนการในการสร้างให้บุคลากรภายในองค์กรเกิดความเชื่อและมีพฤติกรรมร่วมกัน เกี่ยวกับการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> ○ มีระบบการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติขององค์กร ISO 14001:2015 ○ มีการกำหนดตัวชี้วัด KPI ด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กร เช่น การลดการใช้พลังงานไฟฟ้า การป้องกันปัญหาการร้องเรียนด้านสิ่งแวดล้อมจากชุมชนใกล้เคียง เป็นต้น ○ มีการกำหนดจรรยาบรรณทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัยและความปลอดภัย รวมทั้งการสนับสนุนและรับผิดชอบต่อสังคม มีการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> ○ KPI ด้านสิ่งแวดล้อมประจำปี ○ จรรยาบรรณทางธุรกิจ 	<p>คณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อม/ ฝ่ายบริหาร</p>

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	แนวทางการดำเนินการโดยสังเขป	ชื่อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ
		<ul style="list-style-type: none"> จัดให้มีโครงการ สร้างความตระหนักและปลูกฝังจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมให้เป็นวิถีดำเนินชีวิตประจำวันของบุคคลากร เช่น ทำป้ายรณรงค์ กิจกรรม รณรงค์ให้ยกเลิกการใช้ถุงพลาสติก และ โครงการธนาคารขยะ เป็นต้น 	<ul style="list-style-type: none"> กิจกรรม/โครงการ การณรงค์สร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม 	
4	องค์กรมีกระบวนการในการสร้างค่านิยมและจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม อย่างไร และมีวิธีการเผยแพร่ทำความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยมให้แก่พนักงานและผู้เกี่ยวข้อง อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> มีกระบวนการในการสร้างค่านิยมและจิตสำนึกโดยส่งเสริมกิจกรรมและ โครงการต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของพนักงานและผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร มีการส่งเสริมการทำดีด้านสิ่งแวดล้อม โดยให้พนักงานเสนอความคิดเห็น ในการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น จากผลการดำเนินงานขององค์กร มีการอบรมให้ความรู้กับพนักงาน ด้านสิ่งแวดล้อม พลังงาน อาชีวอนามัยและความปลอดภัย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้เกิดความรู้และความเข้าใจถึงบทบาทอันสำคัญที่มีต่อการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> กิจกรรม/โครงการด้านสิ่งแวดล้อม พลังงาน อาชีวอนามัยและความปลอดภัย การอบรมสร้างความตระหนักและจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในการทำงาน 	คณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อม/ฝ่ายบริหาร

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	แนวทางการดำเนินการโดยสังเขป	ชื่อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ
5	องค์กรมีการกำหนดแนวทางสำหรับการปฏิบัติเพื่อให้พฤติกรรมทำให้ความสำคัญและใส่ใจสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่อย่างยั่งยืนจนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> ○ มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทาง เช่น Website บอร์ดประชาสัมพันธ์ เสียงตามสาย กิจกรรม เดินรณรงค์ Energy Road Show รวมถึงการ จัดอบรมพนักงาน เพื่อให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยในการทำงาน และความรับผิดชอบต่อสังคม ○ มีการกำหนดแนวทางการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน และกำหนดโครงสร้างบุคลากร และคณะกรรมการต่าง ๆ เพื่อรับผิดชอบต่องานด้านสิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ○ มีการกำหนดแนวทางสำหรับปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม เช่น วิธีปฏิบัติงานการบำบัดน้ำเสีย การจัดการของเสีย การจัดเก็บสารเคมี การบำรุงรักษาและตรวจสอบอุปกรณ์ ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ○ มีการกำหนดการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ○ มีการจัดทำแผนงาน/โครงการด้านสิ่งแวดล้อม ความรับผิดชอบต่อสังคม พร้อมกำหนดตัวชี้วัดและประเมินติดตามและสรุปผลกิจกรรม โครงการให้ผู้บริหารรับทราบอย่างสม่ำเสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> ○ คู่มือการจัดการของเสีย ○ คู่มือการควบคุมกรณี เกิดเหตุน้ำมัน หรือ สารเคมีหกรั่วไหล ○ คู่มือการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม ○ กฎระเบียบด้านความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม ○ แผนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม 	<p>คณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม/ ฝ่ายบริหาร</p>

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	แนวทางการดำเนินการโดยสังเขป	ชื่อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ
6	องค์กรมีการกำหนดวิธีการในการประเมินความคงอยู่ของวัฒนธรรมองค์กรด้านสิ่งแวดล้อมอย่างไร และนำมาปรับปรุง พัฒนาอย่างต่อเนื่องได้อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> ○ มีการดำเนินงานตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัยและความปลอดภัย และตรวจติดตามคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามแผนที่กำหนด อย่างสม่ำเสมอ ○ มีการประชุม Management Review ทบทวน (จัดทำแผน วัตถุประสงค์ มีตัวชี้วัด และประเมินผลการดำเนินงาน) ○ มีการสำรวจความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสีย ที่มีผลกระทบต่อการทำงานขององค์กร เช่น ลูกค้า คู่ค้า ชุมชน เป็นต้น เพื่อนำข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ มาปรับปรุงการดำเนินกิจกรรมของบริษัทฯ อย่างต่อเนื่อง ○ มีการทบทวนการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ (Environmental Aspect) และนำผลจากการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงและพัฒนา รวมถึง ทบทวนให้ได้ตามเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง ○ มีการประเมินการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และตรวจประเมิน Supplier Vendor ○ มีการตรวจประเมินความสอดคล้องตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเป็นประจำ 	<ul style="list-style-type: none"> ○ สรุบบันทึกการประชุม Management Review ○ ผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสีย ○ ผลการประเมินนัยสำคัญและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ○ ผลการตรวจประเมินความสอดคล้องของกฎหมาย 	คณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อม/ ฝ่ายบริหาร

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	แนวทางการดำเนินการโดยสังเขป	ข้อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ
การดำเนินการตามแนวทางหลักการ 7 ประการ ของ ISO 26000 (SR)				
1. ความรับผิดชอบ (Accountability)				
7	การดำเนินธุรกิจนี้ มีการประเมินผลกระทบ (ด้านลบ) ต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมหรือไม่ อะไรบ้าง	<ul style="list-style-type: none"> ○ มีการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ (Environmental Aspect) ○ มีการประเมินความเสี่ยงและโอกาสจากการดำเนินธุรกิจ ○ มีประเมินความสอดคล้องในการปฏิบัติตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัยและความปลอดภัย ○ มีการประเมินผลการดำเนินงานตามเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ○ มีการสำรวจและประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสียที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กร เช่น ลูกค้า คู่ค้า ชุมชน เป็นต้น ○ มีการวิเคราะห์และประเมินผู้มีส่วนได้เสีย และจัดลำดับความสำคัญ เพื่อดำเนินการแผนงาน/โครงการ 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ทะเบียนการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ ○ ทะเบียนการประเมินความเสี่ยงและโอกาส ○ ทะเบียนการประเมินความสอดคล้องในการปฏิบัติตามกฎหมาย ○ รายงานการวิเคราะห์ผลประโยชน์และผลกระทบผู้มีส่วนได้เสีย 	คณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อม/ ฝ่ายจัดซื้อ

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	แนวทางการดำเนินการโดยสังเขป	ชื่อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ
8	ที่ผ่านมามีการมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต/การเปลี่ยนแปลงอาคารสถานที่/การปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การตลาดหรือไม่ อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> มีการขอขยายกำลังการผลิต เพื่อเพิ่มกำลังการผลิตเดิม ซึ่งได้ดำเนินการตามกฎหมายเรียบร้อยแล้ว มีการทบทวนการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ (Environmental Aspect) 	<ul style="list-style-type: none"> เอกสารขออนุญาต และการเปลี่ยนแปลงการขยายกำลังการผลิต จาก 165 KBD เป็น 170 KBD 	คณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม/ฝ่ายบริหาร
	และผู้บริหารมีความรับผิดชอบในผลกระทบจากการตัดสินใจ/ดำเนินการ ในการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต/การเปลี่ยนแปลงอาคารสถานที่/การปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การตลาดอย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> ผู้บริหารสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการจัดทำโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน รับผิดชอบต่อสังคม ชุมชน ผู้บริหารอนุมัติแผนงาน/โครงการก่อสร้างระบบบำบัด/กำจัด ด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กร 	<ul style="list-style-type: none"> วิธีปฏิบัติงานการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม/ทะเบียนการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ รายงานโครงการต่าง ๆ 	
9	หากพบว่า การปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต/การเปลี่ยนแปลงอาคารสถานที่/การปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การตลาดมีผลกระทบด้านลบที่มีนัยสำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> มีการกำหนดมาตรการป้องกันและลดผลกระทบด้านลบที่มีนัยสำคัญขององค์กร มีการประเมินความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน รวมทั้งการบริหารความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> รายงาน EIA มาตรการป้องกันและลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ทะเบียนการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ 	คณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม/ชุมชนสัมพันธ์

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	แนวทางการดำเนินการโดยสังเขป	ข้อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ
	องค์กรมีมาตรการป้องกันผลกระทบ หรือไม่/อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> ○ มีการลงพื้นที่ชุมชน เพื่อสื่อสารการดำเนินงานขององค์กร และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ○ มีการกำหนดช่องทางการรับข้อร้องเรียน ข้อเสนอแนะ เช่น website โทรศัพท์ กล้องรับข้อเสนอแนะ เป็นต้น 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ผลการสำรวจความพึงพอใจของชุมชน ○ ช่องทางการรับข้อเสนอแนะข้อร้องเรียน 	
10	องค์กรมีมาตรการเยียวยาหรือมาตรการฟื้นฟู หากเกิดปัญหา และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการปรับปรุงดังกล่าวหรือไม่/อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> ○ มีการกำหนดมาตรการเยียวยาหรือมาตรการฟื้นฟูด้านสิ่งแวดล้อม ความรับผิดชอบต่อชุมชน พร้อมจัดทำเป็นเอกสาร ○ มีการกำหนดช่องทางการรับข้อร้องเรียน ข้อเสนอแนะ เช่น website โทรศัพท์ กล้องรับข้อเสนอแนะ ○ มีกิจกรรมลงพื้นที่ชุมชนอยู่เสมอ พร้อมจัดทำแผนการเข้าเยี่ยม 	<ul style="list-style-type: none"> ○ แนวทาง/แผนฉุกเฉิน ฟื้นฟูกรณีที่ได้รับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ○ ช่องทางการรับข้อเสนอแนะข้อร้องเรียน ○ แผนการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสีย 	คณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม/ชุมชนสัมพันธ์
11	องค์กรมีมาตรการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการปรับปรุงดังกล่าวเกิดขึ้นซ้ำ ๆ อย่างไม่	<ul style="list-style-type: none"> ○ มีขั้นตอนการดำเนินงาน (Procedure) สำหรับควบคุมการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม ○ มีขั้นตอนการดำเนินการแก้ไขและป้องกัน Corrective & Preventive Action ○ มีการตรวจสอบการปฏิบัติงาน ทั้งภายในและภายนอก (Internal Audit/External Audit) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Procedure การป้องกันและแก้ไขปัญหา ○ ผลการแก้ไขประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อม ○ รายงานการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม 	คณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	แนวทางการดำเนินการโดยสังเขป	ชื่อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ
		<ul style="list-style-type: none"> ○ มีการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามกฎหมาย เป็นประจำ ○ มีการประชุมทบทวน Management Review ○ มีการกำหนดช่องทางการรับข้อร้องเรียน ข้อเสนอแนะ เช่น website โทรศัพท์ กล่องรับข้อเสนอแนะ เพื่อนำประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นมากำหนดมาตรการป้องกัน 	<ul style="list-style-type: none"> ○ รายงานการประชุม Management Review ○ ขั้นตอนและช่องทางการรับข้อร้องเรียน 	
2. ความโปร่งใส (Transparency)				
12	องค์กรมีการเปิดเผยข้อมูลการตัดสินใจและการดำเนินการต่างๆ กรณีที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้กับภายนอกหรือไม่ อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> ○ มีการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมและเผยแพร่ข้อมูลให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบ ○ ส่งผลตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> ○ รายงานผลการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ต่อหน่วยงานราชการ ○ ช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เช่น การสื่อสารกับชุมชน 	คณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อม/ชุมชนสัมพันธ์
13	องค์กรมีกระบวนการพิจารณาหรือชี้แจงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น อย่างไร และชี้แจงผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการขององค์กรหรือไม่/อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> ○ มีการชี้แจงและประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ○ มีการชี้แจง ประเมินผลประโยชน์และผลกระทบของผู้มีส่วนได้เสีย ครอบคลุมผู้ได้รับผลกระทบตั้งแต่พนักงาน คู่ธุรกิจ ชุมชน ลูกค้า และ Supplier ○ มีการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม ○ มีการจัดทำรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม 	<ul style="list-style-type: none"> ○ รายงานการชี้แจงผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการขององค์กร ○ รายงานผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ○ ทะเบียนการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ (Environmental Aspect) 	คณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	แนวทางการดำเนินการโดยสังเขป	ชื่อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ
14	ปัญหาสิ่งแวดล้อมหลักขององค์กรคืออะไร รวมถึงแผนการจัดการ/มาตรการด้านสิ่งแวดล้อมทั้งหมดในองค์กร	<ul style="list-style-type: none"> มีการชี้แจงและประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม พร้อมระบุประเด็นที่สำคัญ เช่น การใช้พลังงานไฟฟ้าในการผลิตยังไม่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น มีการจัดทำแผนงานป้องกันและแก้ไขผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานขององค์กร เช่น แผนการลดพลังงาน แผนการลดขยะจากการประกอบกิจการ แผนการลดปริมาณน้ำเสีย รวมถึง โครงการการนำพลังงานกลับมาใช้ใหม่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการสำรวจทัศนคติความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ครอบคลุมถึงผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร 	<ul style="list-style-type: none"> ทะเบียนการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ คู่มือการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม มาตรการควบคุมกิจกรรมที่มีนัยสำคัญด้านสิ่งแวดล้อม 	คณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม
15	องค์กรมีกระบวนการติดตามข้อมูลผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมอย่างไร และมีวิธีการทำให้ข้อมูลให้ทันสมัยเป็นอย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> มีการประชุมติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัยและความปลอดภัย การอนุรักษ์พลังงาน ทุกเดือน มีการจัดทำรายงานการปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมความถี่ตามที่กฎหมายกำหนด 	<ul style="list-style-type: none"> รายงานการทบทวนกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม รายงานการปฏิบัติตาม มาตรการติดตาม และตรวจสอบ แผนงาน โครงการด้านสิ่งแวดล้อม บันทึกการตรวจสอบเครื่องจักร 	คณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	แนวทางการดำเนินการโดยสังเขป	ข้อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ
16	บุคคลใดบ้างที่ได้รับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากองค์กร	<ul style="list-style-type: none"> ○ มีการสำรวจสำรวจทัศนคติและความพึงพอใจของชุมชนเป็นประจำทุกเดือน ○ มีการจัดทำแผนการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสีย และรับฟังประเด็นข้อเสนอนะ เพื่อปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย ○ มีการชี้แจงกับผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร ○ มีการประเมินผลประโยชน์และผลกระทบของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร 	<ul style="list-style-type: none"> ○ รายงาน ผลการชี้แจงและประเมินผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร 	คณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อม
17	องค์กรมีช่องทางให้ผู้ได้รับผลกระทบ ติดต่อสื่อสาร/เข้าถึงข้อมูล กับองค์กรอย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> ○ มีการจัดทำแนวทางปฏิบัติ ด้านการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสีย การจัดการข้อร้องเรียน ทั้งภายในและภายนอก ○ มีช่องทางการสื่อสารข้อมูลกับผู้ได้รับผลกระทบและผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์ กล้องรับฟังความคิดเห็น การเปิดเสียงตามสาย Website ○ มีการจัดแผนการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสีย ○ มีช่องทางการรับข้อเสนอแนะและเรื่องร้องเรียนจากผู้มีส่วนได้เสีย 	<ul style="list-style-type: none"> ○ แนวทางปฏิบัติด้านการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสีย ○ ช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลคุณภาพสิ่งแวดล้อม 	คณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	แนวทางการดำเนินการโดยสังเขป	ชื่อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ
3. การปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม (Ethical Behavior)				
18	องค์กรมีการกำหนดโครงสร้างการบริหาร ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติอย่างมีจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมภายในองค์กร ไว้ อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> ○ มีการกำหนดโครงสร้างและกำหนดบทบาท ภาระงานด้านสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจน ○ มีการจัดทำผังบริหารองค์กร โดยมีหน่วยงานเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมระดับปฏิบัติการและระดับบริหาร ○ มีการจัดตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานต่าง ๆ เช่น ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการพลังงาน ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน 	<ul style="list-style-type: none"> ○ โครงสร้างและคำสั่งแต่งตั้ง ภาระงานด้านสิ่งแวดล้อมวันที่ 4 สิงหาคม 2561 ○ ประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการอนุรักษ์พลังงาน ลงวันที่ 7 กรกฎาคม 2558 	คณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อม
19	โครงสร้างบริหาร หรือ หน่วยงานดังกล่าว มีหน้าที่ที่เกี่ยวกับมีจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมภายในองค์กร อย่างไร และผลการดำเนินการ เป็นอย่างไร มีประสิทธิผล หรือไม่	<ul style="list-style-type: none"> ○ คณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อม มีการทบทวนและ ประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ ○ คณะกรรมการและคณะทำงานต่าง ๆ จะทำหน้าที่ในการ กำหนดนโยบาย อำนาจหน้าที่ เป้าหมาย แผนงาน และกำกับดูแล การจัดการต่าง ๆ ให้บรรลุผลอย่างมี ประสิทธิภาพ ○ มีการประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานด้าน สิ่งแวดล้อมเพื่อติดตามประสิทธิผลของการดำเนินงาน ○ ผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม สอดคล้องตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด 	<ul style="list-style-type: none"> ○ แผนการทำงานด้านสิ่งแวดล้อม ประจำปี ○ วัตถุประสงค์และเป้าหมายด้าน สิ่งแวดล้อม ○ สรุปผลการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม ○ ป้ายรณรงค์เพื่อการอนุรักษ์พลังงาน และรักษาสิ่งแวดล้อม 	คณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	แนวทางการดำเนินการโดยสังเขป	ชื่อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ
20	องค์กรมีการระบุ ปัญหา หรือ ผลประโยชน์ทับซ้อนที่นำไปสู่ การปฏิบัติอย่างไม่มีจริยธรรม ด้านสิ่งแวดล้อม ไร่อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> ○ มีการดำเนินงานที่สอดคล้องตามกฎหมาย ○ มีการกำหนดค่านิยม แนวทางการดำเนินงานที่ สอดคล้องตามจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อม ○ มีการกำหนดจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจที่เป็น มิตรต่อสิ่งแวดล้อม ○ มีการจัดทำข้อกำหนดการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม และแจ้งเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกไปยัง ตัวแทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ○ เข้าร่วมเป็นตัวแทนในการจัดทำโครงการ/หรือประชุม ประเด็นการดำเนินงานที่โปร่งใส ลดผลประโยชน์ทับ ซ้อน 	<ul style="list-style-type: none"> ○ จรรยาบรรณทางธุรกิจ ○ ข้อกำหนดการจัดซื้อจัดจ้างสีเขียว ○ หนังสือยืนยันไม่มีข้อร้องเรียน จาก หน่วยงานท้องถิ่น และหน่วยงาน ส่วนกลาง 	คณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม
21	องค์กรมีวิธีการแก้ไข และหรือ ป้องกันปัญหา หรือผลประโยชน์ ทับซ้อนที่นำไปสู่การปฏิบัติ อย่างไม่มีจริยธรรมด้าน สิ่งแวดล้อม ไร่อย่างไร และมี การติดตามผลหรือไม่ ผลการ ติดตามเป็นอย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> ○ มีกระบวนการและขั้นตอนการรับข้อร้องเรียน เมื่อเกิด ปัญหาหรือผลประโยชน์ทับซ้อน ○ มีการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจกับพนักงาน เพื่อ ส่งเสริมให้เกิดความตระหนัก การมีส่วนร่วม การมี จริยธรรม และติดตามผล มีการทบทวนการอบรมให้ ความรู้กับพนักงาน ตามระยะเวลาที่เหมาะสม ○ มีการประชุม ติดตามผลการดำเนินงานร่วมกับผู้ได้รับ ผลกระทบหรือผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ขั้นตอนการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับ จริยธรรม 	คณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม/ ชุมชนสัมพันธ์

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	แนวทางการดำเนินการโดยสังเขป	ข้อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ
22	องค์กรมีรายงานผลการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการสร้างค่านิยมที่ส่งเสริมจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมต่อผู้บริหาร หรือไม่มีอะไรบ้าง ผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> ○ มีการประชุมทบทวน โดยฝ่ายบริหาร ○ มีการรายงานผลการดำเนินงานและการสร้างจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมให้แก่ที่ประชุมต่าง ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> ○ การฝึกอบรมด้านจริยธรรมให้พนักงานทุกคน ○ บันทึกการฝึกอบรมจริยธรรม ด้านสิ่งแวดล้อม 	<p>คณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม/ ฝ่ายบริหาร</p>
4. การเคารพต่อประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Respect for Stake Holder Interests)				
23	องค์กรมีการกำหนดผู้มีส่วนได้เสีย ด้านประเด็นสิ่งแวดล้อมไว้ได้อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> ○ มีการจัด ทะเบียน ประเมินผลประโยชน์และผลกระทบของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ครอบคลุมทุกกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> ○ แบบจัดทะเบียน วิเคราะห์และประเมิน จัดลำดับความสำคัญของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 	<p>คณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม</p>
24	องค์กรมีการกำหนดตัวชี้วัดด้านประเด็นสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือไม่ อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> ○ มีการกำหนดตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อม ที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสียด้านต่าง ๆ ○ มีการกำหนด KPI การดำเนินงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ด้านสิ่งแวดล้อม ○ มีการกำหนด KPI ด้านความพึงพอใจของลูกค้าด้านความพึงพอใจของชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ผลการประเมินความคิดเห็นของชุมชน ○ ตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อม ○ โครงการปรับปรุงด้านสิ่งแวดล้อม 	<p>คณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม</p>

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	แนวทางการดำเนินการโดยสังเขป	ชื่อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ
25	องค์กรมีการกำหนดช่องทางในการสื่อสารระหว่างองค์กรและผู้มีส่วนได้เสียอย่างไร เพื่อรับฟังความคิดเห็นและแนะนำข้อมูลมาใช้ประกอบการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> ○ มีช่องทางในการสื่อสารระหว่างองค์กร และ ผู้มีส่วนได้เสียอย่างเป็นรูปธรรม ○ มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นระหว่างองค์กรและผู้มีส่วนได้เสีย และนำข้อเสนอแนะมาใช้ประกอบการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น ○ มีการจัดทำขั้นตอนการรับเรื่องร้องเรียนทั้งภายในและนอกองค์กร ○ มีการประเมินความพึงพอใจของลูกค้า ○ มีการประเมินทัศนคติและรับฟังข้อเสนอแนะ ปัญหาอุปสรรคจากการดำเนินกิจการของชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ช่องทางและขั้นตอนการรับเรื่องร้องเรียน ○ แนวทางการพิจารณาข้อร้องเรียน (ภายในและภายนอก) ○ เบอร์โทรศัพท์เพื่อร้องเรียน 	คณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม
5. การเคารพต่อหลักนิติธรรม (Respect for the Rule of Law)				
26	องค์กรมีการชี้แจง ระบุกฎหมาย และข้อกำหนดต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กรไว้หรือไม่ และมีอะไรบ้าง	<ul style="list-style-type: none"> ○ มีการชี้แจง และระบุกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง พร้อมจัดทำทะเบียน ○ มีการประเมินความสอดคล้องในการปฏิบัติตามกฎหมาย 	<ul style="list-style-type: none"> ○ สรุปทะเบียนกฎหมาย ○ คู่มือการประเมินความสอดคล้องกฎหมาย 	คณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	แนวทางการดำเนินการโดยสังเขป	ชื่อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ
6. การเคารพต่อการปฏิบัติตามแนวทางสากล (Respect for International Norms of Behavior)				
27	องค์กรมีกระบวนการในการพิจารณำแนวทางสากลในด้านสิ่งแวดล้อมที่นอกเหนือจากกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ มาใช้ในองค์กรอย่างไร ะไรบ้าง	<ul style="list-style-type: none"> มีการรวบรวม ชี้บ่ง แนวทางสากลในด้านสิ่งแวดล้อมและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการดำเนินงานขององค์กร 	<ul style="list-style-type: none"> ระบบมาตรฐานสากล ISO 14001, ISO 9001 	คณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อม
28	แนวทางสากลด้านสิ่งแวดล้อมที่องค์กรเลือกนำมาปฏิบัติมีอะไรบ้าง	<ul style="list-style-type: none"> ดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ISO 14001 : 2015 	<ul style="list-style-type: none"> ใบรับรอง (Certificate) การจัดกิจกรรม CSR ทั้งในและนอกโรงงาน 	คณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อม
29	องค์กรมีการผลักดันแนวทางสากลให้เกิดการปฏิบัติอย่างไร เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางสากลในด้านสิ่งแวดล้อม และมีการติดตามผลการดำเนินการและทบทวนการปฏิบัติอย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> มีการจัดตั้งคณะทำงานและดำเนินการตรวจสอบ ประเมินประสิทธิผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งการตรวจสอบภายในและภายนอก 	<ul style="list-style-type: none"> คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานการตรวจสอบภายใน รายงานการประชุม Management Review 	คณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	แนวทางการดำเนินการโดยสังเขป	ข้อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ
30	องค์กรมีการติดตามกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ รวมถึงแนวทางสากลด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> ○ มีการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ อย่างครบถ้วน ○ มีการรวบรวมและประเมินความสอดคล้องของกฎหมาย และทบทวนทุกปี ○ มีการประชุมติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กร และทบทวนโดยฝ่ายบริหาร ○ มีการจัดตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม และตรวจติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ (Internal Audit) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ รายงานการประชุม Management Review ○ Procedure กฎหมายและการประเมินความสอดคล้อง ○ ทะเบียนกฎหมาย/ทะเบียนการประเมินความสอดคล้องการปฏิบัติตามกฎหมาย ○ สรุปผลการตรวจประเมินภายใน 	คณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อม
	องค์กรได้ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องครบถ้วนหรือไม่ อย่างไร และมีการติดตามผลการดำเนินการและทบทวนการปฏิบัติอย่างไร			

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	แนวทางการดำเนินการโดยสังเขป	ข้อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ
7. การเคารพต่อสิทธิมนุษยชน (Respect for Human Rights)				
31	องค์กรมีความเคารพต่อสิทธิมนุษยชนในด้านสิ่งแวดล้อมที่ดี และให้การยอมรับถึงความสำคัญและความเป็นสากลของสิทธิมนุษยชนในด้านสิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> ○ มีการดำเนินการที่สอดคล้องตามกฎหมายแรงงาน จรรยาบรรณ กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ○ มีการกำหนดคู่มือการจัดการด้านความปลอดภัย/ สิ่งแวดล้อม สำหรับพนักงานและคู่ธุรกิจ ○ จัดทำกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของชุมชน ○ มีการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> ○ วิสัยทัศน์ในการดำเนินธุรกิจ ○ ค่านิยมองค์กรด้านทรัพยากรบุคคล ○ ข้อบังคับการทำงาน ○ คู่มือการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน และสิ่งแวดล้อม ○ ทะเบียนบันทึกการฝึกอบรมพนักงานใหม่ 	คณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม/ ฝ่ายบริหาร
32	องค์กรมีกลไกในการแก้ไขปัญหาจากการเรียกร้องความเป็นธรรม อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> ○ มีขั้นตอนในการรับข้อร้องเรียนที่เป็นธรรม ○ ดำเนินการตามแนวทางจรรยาบรรณ ○ มีช่องทางการสื่อสาร การรับข้อร้องเรียน ○ มีการดำเนินงานตามข้อกำหนดคสทภาพแรงงานและแรงงานสัมพันธ์ 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ขั้นตอนการรับข้อร้องเรียน ○ การแต่งตั้งและประชุมคณะกรรมการสวัสดิการ ○ การแต่งตั้งและประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย 	คณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม/ ฝ่ายบริหาร
33	องค์กรมีแนวทางในการส่งเสริมสิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงาน อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> ○ มีการส่งเสริมสิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงาน สวัสดิการ ○ มีการจ้างงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย ○ มีการตรวจสอบสุขภาพประจำปี ○ มีการจัดอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคลให้พนักงาน ○ มีการจัดสวัสดิการให้กับพนักงานมากกว่าที่กฎหมายกำหนด 	<ul style="list-style-type: none"> ○ กิจกรรมสัปดาห์ความปลอดภัย ○ ประกาศเรื่องการตรวจสอบสุขภาพประจำปี สำหรับพนักงาน ○ การฝึกอบรมพนักงานด้านความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม 	คณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม/ ฝ่ายบริหาร

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	แนวทางการดำเนินการโดยสังเขป	ข้อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ
		<ul style="list-style-type: none"> ○ มีการอบรมให้ความรู้กับพนักงานหัวข้อความปลอดภัยในการทำงาน 	<ul style="list-style-type: none"> ○ จัดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้กับพนักงาน 	
		ผลงานและการเผยแพร่กิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม		
34	ผลการดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม สามารถลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมด้านใดบ้าง มีผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> ○ การดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม สามารถลดผลกระทบในเรื่องมลพิษที่ปล่อยออกสู่บรรยากาศ / ลดการใช้ทรัพยากร/ ลดของเสียที่เกิดจากกระบวนการผลิต / ลดการเกิดน้ำเสีย ○ มีการจัดทำโครงการลดการใช้พลังงาน และ โครงการอนุรักษ์พลังงาน โดยกำหนดเป้าหมายให้สามารถลดการใช้พลังงานลง 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ผลการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม ○ สรุปผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พลังงาน ○ ช่องทางการสื่อสารผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม 	คณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อม
35	องค์กรมีรายงานผลการดำเนินการกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม อย่างไร อะไรบ้าง ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา และมีวิธีการเปิดเผยต่อสาธารณะอย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> ○ มีการรายงานคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อม ผ่านช่องทางต่าง ๆ ○ มีการรายงานผลการดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม เผยแพร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ เสียงตามสาย สื่อสารกับชุมชน วิชุมชนชน เป็นต้น ○ มีการจัดส่งรายงาน หรือผลการปฏิบัติที่สอดคล้องกับกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัยและความปลอดภัย การอนุรักษ์พลังงาน ให้กับหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง เช่น การนิคมอุตสาหกรรม. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ รายงานผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม โดยประชุม และนำเสนอประจำไตรมาส ○ รายงานด้านสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด เช่น รายงาน ทส.2 	คณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อม

4.2.2 ผลจากการสัมภาษณ์

เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาแนวทางการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว ของ บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด ในเชิงลึก จึงได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และคณะทำงาน รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ของ บริษัท ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารระดับสูง 1 ท่าน หัวหน้าองค์กร 2 ท่าน พนักงาน 7 ท่าน ชาวบ้านและผู้นำชุมชน 3 ท่าน รวมถึง ผู้เชี่ยวชาญ และ ผู้ตรวจประเมินการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว 2 ท่าน ผลการสัมภาษณ์มีดังต่อไปนี้

4.2.2.1 ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสูงสุดขององค์กร บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด

1) แนวคิดหลักในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว

ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสูงสุดขององค์กร เกี่ยวกับ แนวคิดหลักในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว มีดังต่อไปนี้

ผู้บริหารสูงสุดขององค์กร กล่าวว่า บริษัท มุ่งมั่นที่จะดำเนินธุรกิจโดยการยึดหลัก ตอบสนองการพัฒนาอย่างยั่งยืน Sustainable Development และหลักการตลาดระดับโลก หรือ หลัก 3 P ได้แก่ ผลกำไร (Profit) โลกที่เราอาศัยอยู่ (Planet) และผู้คน (People) เพื่อช่วยสร้างองค์กรให้มีคุณค่า และสร้างแรงบันดาลใจให้กับทั้ง ลูกค้า คู่ค้า และพนักงาน 3 ปัจจัยดังกล่าวถือเป็นอีกหนึ่งดัชนีชี้วัดความสำเร็จขององค์กร และ เราเชื่อว่า การเติบโตทางเศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม ทั้งหมดต้องมีสมดุล และเดินไปด้วยพร้อม ๆ กัน

ในส่วนประเด็นด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว บริษัท มีความมุ่งมั่นที่จะ ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง สำหรับประเด็น ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุม ทั้ง คุณภาพอากาศ คุณภาพน้ำเสีย การใช้พลังงาน การจัดการกากของเสีย การเพิ่มพื้นที่สีเขียว ทั้งภายใน และภายนอกองค์กร รวมถึง ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม ในทุก ๆ ขั้นตอนของการดำเนินธุรกิจ ให้กับบุคลากรในองค์กร เพื่อแสดงออกถึงการเป็นแบบอย่างที่ดี ในธุรกิจการกลั่นน้ำมัน

2) ภาวะผู้นำและความคาดหวังของผู้บริหารสูงสุดที่มีต่อระบบ และการผลักดันให้ระบบประสบความสำเร็จ

ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสูงสุดขององค์กร เกี่ยวกับภาวะผู้นำและความคาดหวังของผู้บริหารสูงสุดที่มีต่อระบบ และการผลักดันให้ระบบประสบความสำเร็จ มีดังต่อไปนี้

ผู้บริหารสูงสุดขององค์กร กล่าวว่า บริษัท ดำเนินการจัดการให้มีผู้รับผิดชอบโดยตรง หรือ (Focal Point) สำหรับการดำเนินงานในทุก ๆ ด้าน ของการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ครอบคลุมทั้ง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ตอบ โจทย์การดำเนินธุรกิจการกลั่นน้ำมันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยจัดให้มีแผนการดำเนินงานประจำปี Action Plan, แผนการตรวจสอบ

ติดตามและประเมินผล การดำเนินงาน ทุก ๆ เดือน เพื่อปรับปรุง และพัฒนาระบบการดำเนินงาน ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

4.2.2.2 ผลการสัมภาษณ์ หัวหน้างานขององค์กร บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด

1) ผลการดำเนินการในปัจจุบันตามข้อกำหนดของอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียวแต่ละข้อ

ผลการสัมภาษณ์โดยรวมของหัวหน้างานขององค์กร ทั้ง 2 ท่าน เกี่ยวกับการดำเนินการในปัจจุบันตามข้อกำหนดของอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว แต่ละข้อ มีดังต่อไปนี้

หัวหน้างานขององค์กร กล่าวว่า จากการศึกษาแบบประเมินเบื้องต้น ของการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว พบว่าการดำเนินธุรกิจการกลั่นน้ำมัน ณ ปัจจุบันของ บริษัท มีความสอดคล้องกับเกณฑ์ประเมินเบื้องต้น ทั้งทางด้าน นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม กระบวนการสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้านสิ่งแวดล้อม การดำเนินงานที่สอดคล้องกับหลัก ISO 26000 อันประกอบด้วย ความรับผิดชอบ ความโปร่งใส การปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม การเคารพต่อประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การเคารพต่อหลักนิติธรรม การเคารพต่อการปฏิบัติตามแนวทางสากล และ การเคารพต่อสิทธิมนุษยชน รวมถึงรายงานการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีการเผยแพร่ทั้งผลงานและกิจกรรมต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อม ผ่านรายงานผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม EIA และ รายงานความยั่งยืน Sustainable Report

2) ความแตกต่าง / ช่องว่างของการดำเนินการในปัจจุบัน เปรียบเทียบกับข้อกำหนด

ผลการสัมภาษณ์โดยรวมของหัวหน้างานขององค์กร ทั้ง 2 ท่าน เกี่ยวกับความแตกต่าง หรือช่องว่าง ของการดำเนินการในปัจจุบัน เมื่อเปรียบเทียบกับข้อกำหนด มีดังต่อไปนี้

หัวหน้างานขององค์กร กล่าวว่า จากการประเมินการดำเนินงาน ณ ปัจจุบันขององค์กร เมื่อเปรียบเทียบกับ เกณฑ์ข้อกำหนดของการประเมินเบื้องต้น ของการรับรอง การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว พบว่า ไม่มี ความแตกต่าง หรือ ช่องว่างใด ๆ

3) สถานการณ์ปัจจุบันของการดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว *จุดแข็ง *จุดอ่อน *โอกาส *ภัยคุกคาม ของการพัฒนาสู่ อุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว

ผลการสัมภาษณ์โดยรวมของหัวหน้างานขององค์กร ทั้ง 2 ท่าน เกี่ยวกับการสถานการณ์ปัจจุบันของการดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว มีดังต่อไปนี้

หัวหน้างานขององค์กร กล่าวว่า หากประเมินประเมินสถานการณ์ ปัจจุบันเกี่ยวกับการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 จะพบว่า

- จุดแข็ง : ผู้บริหารระดับสูงให้ความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อม และชุมชน
- จุดอ่อน : การสื่อสารและการให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมภายในองค์กร
 - : พนักงานในกระบวนการผลิตระดับปฏิบัติการบางส่วนยังขาดความตระหนักในสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง
- โอกาส : แผนงานลดมลพิษด้านอากาศ ที่ปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อมระยะยาว 5 ปี
 - : แผนการลดการใช้น้ำ และการนำน้ำที่กลับมาใช้ใหม่
- อุปสรรค : ความไม่สะดวกในขั้นตอนการขอตรวจรับรองการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 ที่ล่าช้า
 - : สิทธิประโยชน์ที่ยังขาดความชัดเจน และการประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง

4) แนวทางการผลักดันให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว

ผลการสัมภาษณ์โดยรวมของหัวหน้างานขององค์กร ทั้ง 2 ท่าน เกี่ยวกับแนวทางการผลักดันให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว มีดังต่อไปนี้

หัวหน้างานขององค์กร กล่าวว่า บริษัท จัดให้มีการอบรมให้ความรู้ เกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึก และสร้างความตระหนักในการใส่ใจ ด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม ให้แก่บุคลากรขององค์กร ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ บริษัทจัดให้มีการทบทวนขั้นตอนและกระบวนการปฏิบัติงานที่มีนัยยะเกี่ยวกับการส่งกระทบต่อสิ่งแวดล้อมใหม่ เพื่อให้เกิด การขจัด หรือ การลดผลกระทบที่มีโอกาสเกิดขึ้น เป็นการลดความรุนแรงของการก่อปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินธุรกิจ

นอกจากนี้ บริษัทยังจัดให้มีโครงการนำเสนอนโยบาย หรือ ไอเดีย ของทีมงาน เกี่ยวกับการลดการใช้พลังงาน รวมถึงการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม พร้อมกับรางวัลสำหรับทีมที่นโยบาย หรือ ไอเดีย นั้นสามารถปฏิบัติได้จริง ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้จริง เพื่อเป็นการกระตุ้นพนักงานในองค์กรให้มีส่วนร่วมในการตระหนักถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

4.2.2.3 ผลการสัมภาษณ์ พนักงาน บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด

ผลการสัมภาษณ์โดยรวมของพนักงานและเจ้าหน้าที่ทั้ง 7 ท่าน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการประยุกต์ใช้และเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว ของ บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด มีดังต่อไปนี้

1) การมีส่วนร่วมในการประยุกต์ใช้และจัดทำอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 พนักงานและเจ้าหน้าที่ กล่าวว่า มีส่วนร่วม โดยการเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมภายในองค์กร ด้วยการเข้าร่วมโครงการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม นำเสนอนโยบายของตนเอง เช่น สนับสนุนให้มีการใช้เอกสารแบบ อิเล็กทรอนิกส์ แทนการใช้กระดาษ โครงการเพิ่มการนำกลับมาใช้ใหม่ของน้ำทิ้งจากกระบวนการผลิตไอน้ำที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม โครงการงดการใช้ถุงพลาสติกครั้งเดียว Single Use Plastic และโครงการลดการแจกถุงพลาสติกที่ร้านอาหารและคลินิกของบริษัท เพื่อสนับสนุนโครงการลดโลกร้อน รวมถึงการร่วมเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกโครงการธนาคารขยะ เพื่อส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกเรื่องการคัดแยกขยะให้ถูกประเภท และ เป็นผู้นำของแผนกในการจัดทำโครงการ CSR ขององค์กร เช่น โครงการปรับปรุงแท็งก์น้ำของผู้พิการ และผู้ป่วย แทนที่จะทำการทบทึง ที่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านหนองกรับ จังหวัดระยอง

ในส่วนของ การมีส่วนร่วมในการสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมภายนอกองค์กร โดยการเข้าร่วมกิจกรรมเก็บขยะชายทะเล เนื่องในวันอนุรักษ์ชายหาดสากล รวมถึง ร่วมกิจกรรมในโครงการ เพิ่มพื้นที่สีเขียว ด้วยการปลูกป่า ในที่สาธารณะ เช่น ป่าชายเลน และสวนป่าธรรมชาติ ร่วมกับโรงงานอื่น ๆ

2) ประโยชน์ที่ได้รับ ปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติ

ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ผลการสัมฤทธิ์โดยรวมพนักงานและเจ้าหน้าที่ มีความเห็นว่า ประโยชน์ของการพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว มีดังต่อไปนี้

(1) ทำให้เกิดการสร้างจิตสำนึกในด้านการอนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนในองค์กร

(2) ทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียปลอดภัย และมีสุขภาพที่ดี

(3) ทำให้เกิดการยกระดับคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อม ของบริษัท แก่อุตสาหกรรมการกลั่นน้ำมัน

(4) ทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีในด้านการบริการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงด้านการมีจิตสำนึกและวัฒนธรรมด้านสิ่งแวดล้อม

(5) สร้างความมั่นใจทางด้านสิ่งแวดล้อมให้กับทางสังคม และชุมชนรอบข้าง

(6) เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบริษัทในนิคมอุตสาหกรรม ที่ต้องการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว

(7) เป็นการปลูกฝังความรับผิดชอบต่อสังคม และจิตสำนึกการรณรงค์ ในการช่วยลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม

(8) องค์กร ได้พัฒนาสู่ระบบสากล และได้รับรองมาตรฐาน ISO 26000 รวมถึงการสอดคล้อง ตามนโยบายของประเทศ และประชาคมโลก ที่มุ่งไปสู่การลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

(9) เป็นโอกาสทางการค้าได้เพิ่มขึ้น นอกจากนั้นยังเป็นการ ลดต้นทุนเพิ่มกำไร และ ยกระดับ คุณภาพชีวิตของพนักงาน รวมถึงการลดค่าธรรมเนียมจากชุมชนได้อย่างยั่งยืน

ด้านปัญหาและอุปสรรค ผลการสัมภาษณ์โดยรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว ดังต่อไปนี้

(1) มีพนักงานบางส่วนยังไม่เห็นความสำคัญของการอนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อมในองค์กร ซึ่งอาจเกิดจากการประชาสัมพันธ์ และ การให้ความรู้ที่ไม่ทั่วถึง

(2) ปัญหาการพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 ต้องได้รับความช่วยเหลือและการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง

(3) ต้องมีการอบรมและจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญ มาแนะนำให้แก่พนักงานให้ทั่วถึงก่อน เพื่อให้ทุกคนในองค์กรมองภาพเดียวกันและใส่ใจในการมีส่วนร่วม จนเกิดความยั่งยืน

(4) จากสภาพปัจจุบันขององค์กรยังขาด ทีมงานและผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินโครงการ

(5) การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และความสะอาดขยายเดิม ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนได้ยาก และผลกระทบที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ หลายคนยังมองว่าเป็นเรื่องที่ไกลตัว จึงมองว่าการรักษาสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องไม่เกี่ยวกับตน

(6) องค์กรยังไม่มีนโยบายสนับสนุนการยื่นขอรับรองการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวอย่างจริงจัง จึงส่งผลให้ แผนงาน และทิศทางในการดำเนินงานยังไม่ชัดเจน

(7) ปัญหาการขาดความเข้าใจในการดำเนินการ ผู้บริหารยังไม่มองผลระยะยาวในการลงทุน

(8) ปัญหาจากนโยบายของบริษัท ซึ่งมองว่าผลการดำเนินการได้รับรองการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 3 เพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจการกลั่นน้ำมัน เนื่องจากมุมมองทางธุรกิจ อาจจะมองถึงงบประมาณ และการลงทุน รวมถึงการเพิ่มบุคลากรในการจัดการดำเนินโครงการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4

(9) อุปสรรคในการขับเคลื่อนให้เกิดการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 คือ นโยบายของภาครัฐ ยังไม่ เข้มแข็ง รวมถึงการที่ห่วงโซ่อุปทานไม่มีความสามารถที่จะพัฒนาตามนโยบายของภาครัฐ

4.2.2.4 ผลการสัมภาษณ์ ชาวบ้าน และ ผู้นำชุมชน

ผลการดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อม ผลการสื่อสาร การรับรู้ผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานของธุรกิจ

ผลการสัมภาษณ์โดยรวมของชาวบ้าน และผู้นำชุมชน เกี่ยวกับผลการดำเนินงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมถึงการสื่อสารผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมของ บริษัท กลิ่นน้ำมันระยอง จำกัด มีดังต่อไปนี้

ชาวบ้านและผู้นำชุมชนกล่าวว่า จากสภาพแวดล้อมรอบโรงงาน มองว่าอยู่ในระดับที่ดี บริษัท มีการสื่อสาร ผลการดำเนินการ ผ่านเสียงตามสาย วิทยุชุมชน รวมถึง ป้ายประกาศแจ้งเตือน หรือ ป้ายแจ้งกิจกรรมต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น กรณีที่อาจจะมีเสียง กลิ่น หรือ คิว จากปล่องเผาไหม้ จากงานซ่อมบำรุงใหญ่ หรือเหตุผิดปกติ อื่น ๆ รวมถึง การรายงานผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น คุณภาพอากาศ คุณภาพน้ำเสีย ที่ได้รับการบำบัดก่อนปล่อยออกสู่ลำคลองสาธารณะว่ายังอยู่ในเกณฑ์ต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด ผ่านป้ายรายงานผลแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ติดตั้งอยู่ด้านหน้า ของ บริษัท

นอกจากนั้นยังมีโครงการผู้บริหารพบชาวบ้าน เพื่อเยี่ยมเยือน และรับเรื่องร้องเรียนต่าง ๆ หากได้รับผลกระทบจากการดำเนินการของบริษัท

4.2.2.5 ผลการสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญ / ผู้ตรวจประเมิน การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว

1) แนวทางการประยุกต์ดำเนินการสำหรับแต่ละข้อกำหนดของอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว

ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และ ผู้ตรวจประเมินการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว เกี่ยวกับ แนวทางการประยุกต์ดำเนินการสำหรับแต่ละข้อกำหนดของอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว มีดังต่อไปนี้

(1) ผู้เชี่ยวชาญการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว กล่าวว่า แนวทางการประยุกต์ คือ การปลูกฝังวิธีการทำงาน เพื่อสังคม และสิ่งแวดล้อม คือ การให้พนักงานทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน ที่อยู่โดยรอบพื้นที่บริษัท แม้ว่าช่วงเริ่มต้นอาจจะมีคนมาร่วมไม่มากนัก แต่ก็ต้องพยายามสร้าง สร้างการรับรู้ให้ผู้อื่นเห็นประโยชน์ จนกระทั่งเกิดการบอกต่อ และชักชวนกันเข้าร่วม เพราะเมื่อพนักงานรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ก็จะเกิดความผูกพัน ทั้งต่อบริษัท ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อชุมชน และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นที่มาของการอยู่ร่วมกันอย่างสมดุล และยั่งยืน

(2) ผู้ตรวจประเมินการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว กล่าวว่า อันดับแรกผู้บริหารมีความมุ่งมั่นหรือยัง ผู้บริหารมีความจริงจังแค่ไหน ต้องมีนโยบายจากผู้บริหารระดับสูงเป็นอันดับที่ 1 คือ เรื่องของความมุ่งมั่นใส่ใจของผู้บริหาร ต่อมา คือเรื่องการปลูกจิตสำนึกให้กับ

พนักงานซึ่งต้องใช้ระยะเวลา ต้องมีความมุ่งมั่น และทีมงานการดำเนินงานที่เข้มแข็ง อาจจะต้องมีแรงจูงใจ ในการร่วมจัดทำ เช่น การให้แก้วน้ำ หรือกิจกรรมต่าง ๆ เช่น วันความปลอดภัย, วันสิ่งแวดล้อม

อุตสาหกรรมสีเขียว ข้อกำหนดไม่ได้หลากหลาย เป็นระบบภายในประเทศ ไม่ใช่ระบบสากลเหมือน ISO 14001, ISO 45001 จึงทำให้พนักงานจะรู้จัก เหมือน ระบบ ISO เป็นไปได้ยาก และในการดำเนินการสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ต้องบูรณาการกับระบบที่มีอยู่ เช่น ISO 40001, ISO 45001 CSR-DIW หรือ ISO 26000 ต้องใช้คนที่มีความรู้ความสามารถ เพราะต้องบูรณาการข้อกำหนดที่มีอยู่ เข้ากับข้อกำหนดของอุตสาหกรรมสีเขียว ซึ่งค่อนข้างลำบาก เพราะอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 และระดับที่ 5 ต้องมีผู้ตรวจประเมิน

2) สถานการณ์ปัจจุบันของการดำเนินการอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4

ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และ ผู้ตรวจประเมินการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว เกี่ยวกับ สถานการณ์ปัจจุบันของการดำเนินการอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว มีดังต่อไปนี้

(1) ผู้เชี่ยวชาญการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว กล่าวว่า กรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้มีการมอบรางวัลอุตสาหกรรมสีเขียว ประจำปี 2562 ให้กับสถานประกอบการที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 139 โรงงาน พร้อมทั้งตั้งเป้าหมาย ยกระดับให้มีโรงงานอุตสาหกรรมสีเขียวมากขึ้น เพื่อให้โรงงานได้รับการรับรองอุตสาหกรรมสีเขียวปีละ 2,000 ราย โดยรับนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ในการสนับสนุน ให้โรงงานอยู่ร่วมกันกับสังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การจัดงานอุตสาหกรรมสีเขียวในครั้งนี้ เป็นการมอบรางวัลให้แก่ สถานประกอบการที่ได้รับการยกระดับเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 และระดับที่ 5 ในปี 2562 มีจำนวน 139 ราย สถานประกอบการที่ได้รับการรับรองการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 จำนวน 115 ราย สถานประกอบการที่ได้รับการรับรองการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 5 จำนวน 24 ราย

จากข้อมูลปัจจุบัน มีโรงงานที่ได้รับการรับรองการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวแล้วทั้งสิ้น 37,212 ใบรับรอง โดยแบ่งเป็น ระดับที่ 1 จำนวน 20,581 ราย, ระดับที่ 2 จำนวน 8,737 ราย, ระดับที่ 3 จำนวน 7,329 ราย, ระดับที่ 4 จำนวน 493 ราย และ ระดับที่ 5 จำนวน 72 ราย

(2) ผู้ตรวจประเมินการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว กล่าวว่า ในส่วนของการจัดทำอุตสาหกรรมสีเขียว มีสถานประกอบการที่สนใจค่อนข้างเยอะ แต่ระบบการรองรับยังมีความไม่สมบูรณ์ เท่าที่ควร เช่น สถานประกอบการ ทำเรื่องยื่นขอการตรวจรับรอง ปีนี้ แต่กรมโรงงานอุตสาหกรรม มีคิวการตรวจประเมินยาว ถึงปีถัดไป กรณี เกิดเหตุการณ์รายชื่อยื่นขอตรวจ

ประเมิน ตกหล่น จึงควรมีระบบการตรวจประเมิน ที่สามารถอำนวยความสะดวก แก่ สถานประกอบการมากกว่านี้ เป็นเหตุให้ ไม่สามารถรับรองการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ภายในปีที่ยื่นขอได้ กรณีตัวอย่าง เช่น การรับรองมาตรฐาน ISO 14001 สถานประกอบการ ทำระบบ ในระยะเวลาไม่นานก็สามารถตรวจสอบระบบ และรับรอง ระบบได้แล้ว แต่การขอรับรองการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ต้องใช้ เวลา มากกว่า 1 ปี

นอกจากนี้ระบบการตรวจประเมินการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ของประเทศไทย ยังพบว่า มีผู้ตรวจประเมินของกรมโรงงานอุตสาหกรรมค่อนข้างน้อย ระบบการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว เจ้าหน้าที่ที่จัดทำของกรมโรงงานอุตสาหกรรมรับทราบข้อมูลแล้วหรือไม่ ผู้ตรวจประเมินขึ้นทะเบียนแล้วกี่คน รวมถึง สิทธิประโยชน์จากการ ได้รับการรองรับยังน้อยเกินไป ถ้าขนาดของสถานประกอบการไม่ใหญ่จริง ๆ หรือ หากกรมโรงงานอุตสาหกรรมไปขอร้องให้ทำ สถานประกอบการก็จะทำ และปัญหาหลัก ๆ คือ ระบบการรองรับซ้ำ ทำให้เห็นผลซ้ำ ถ้าสามารถทำให้ตรวจรับรองได้ภายใน 1 ปี จะดีมาก และ สถานการณ์ ปัจจุบันดีขึ้นมากกว่าที่ผ่านมา คือ การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 ไม่ได้ยากมาก

3) ข้อเสนอแนะในการดำเนินการอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว

ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ตรวจประเมินการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว เกี่ยวกับ ข้อเสนอแนะในการดำเนินการอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว มีดังต่อไปนี้

(1) ผู้เชี่ยวชาญการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว กล่าวว่า ความสำเร็จในการทำอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 คือ ความยั่งยืนและผลตอบแทนอย่างสมเหตุสมผล ไม่ใช่ผลกำไรที่เติบโตแบบพรวดพราด แต่ตามมาด้วยปัญหาสิ่งแวดล้อมจนกระทั่ง เล็งต่อผลกระทบของการดำเนินธุรกิจขององค์กรเอง ซึ่งแนวคิด ธุรกิจสีเขียวหรือการสร้างวัฒนธรรมสีเขียว ต้องให้การสนับสนุน จากผู้บริหารตั้งแต่ระดับกรรมการบริษัท ผู้ถือหุ้น ไปจนถึง คีย์หลัก คือ การปลูกฝังจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม ให้คนเหล่านั้น หมายถึง พนักงาน ขยายหัวเชื้อจิตสำนึก และ พฤติกรรมที่ได้เรียนรู้ไปสู่ครอบครัว และสังคมในลักษณะ เครือข่ายต่อไปได้

(2) ผู้ตรวจประเมินการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว กล่าวว่า หากสถานประกอบการ ไม่ได้ดำเนินการขอรับรองการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ก็ไม่ได้ผิด เพราะไม่ได้มีกฎหมายบังคับ คือ การพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 แล้ว สถานประกอบการ ได้สิทธิพิเศษอย่างไรยังไม่ชัดเจน และไม่สามารถยกระดับจาก CSR-DIW ได้ แต่การได้รับการรองรับ ISO 26000 ซึ่ง ISO 26000 นี้เป็น Guideline แม้ว่าทางสถานประกอบการมีการจัดทำ ISO

26000 หรือ CSR-DIW แล้วควรพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ด้วย เพราะเอกสารรายงานก็ ต้องทำเพิ่มบางส่วน และอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4, ระดับที่ 5 เนื่องจากต้องมีการตรวจประเมิน รวมถึงยังต้องมีการจัดทำรายงาน คล้ายรายงานความยั่งยืน มีการ ประชาสัมพันธ์ มีการสื่อสารและเผยแพร่สู่สาธารณะ หากสถานประกอบการใด ไม่มีการจัดทำเว็บไซต์ รวมถึงไม่มีเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงาน ก็จะประสบปัญหาในการดำเนินการขอรับการรับรอง เนื่องจากต้องมีเจ้าหน้าที่ ที่ทำการรวบรวมข้อมูล ซึ่งจากข้อมูลรายงานด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความปลอดภัย ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อเป็นเอกสารในการประกอบการตรวจประเมินรับรอง การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว

4.2.3 สรุปผลจากการวิเคราะห์ช่องว่าง และความต่าง (Gap Analysis)

สรุปผลการศึกษาและการวิเคราะห์ช่องว่างระหว่างเกณฑ์ตามแบบตรวจประเมินเบื้องต้น ของการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว กับผลการดำเนินงาน ณ ปัจจุบัน จาก เอกสารหลักฐาน การดำเนินงานต่าง ๆ ของบริษัท ถิ่นน้ำมันระยอง จำกัด และการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องแสดงไว้ในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 สรุปผลการวิเคราะห์ช่องว่าง และความต่าง (Gap Analysis)

ข้อ	เกณฑ์ข้อกำหนด	การดำเนินการ	GAP
1	นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของ องค์กรคืออะไร ครอบคลุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ขององค์กรหรือไม่ ใครบ้าง	จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสูงสุดของ องค์กร พบว่า องค์กรมีการกำหนดนโยบาย ด้านสิ่งแวดล้อมที่ครอบคลุมผู้มีส่วนได้ส่วน เสียขององค์กร ตามเอกสาร * นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม ประกาศ เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2561 * นโยบายการดำเนินการจัดการพลังงาน ประกาศ เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ.2558 * กลยุทธ์การมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วน เสีย	ไม่พบ

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อ	เกณฑ์ข้อกำหนด	การดำเนินการ	GAP
2	องค์กรมีการกำหนด ค่านิยม เพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้าน สิ่งแวดล้อม และหลักการ ต่าง ๆ ของค่านิยมดังกล่าวไว้ อย่างไร และผู้บริหารมีบทบาท อย่างไรบ้างในการส่งเสริม ค่านิยมเพื่อส่งเสริมจริยธรรม ด้านสิ่งแวดล้อม	<p>จากการศึกษาเอกสารการดำเนินการ ดำเนินการของ องค์กร พบว่า องค์กร มีการ กำหนดค่านิยมขององค์กร ประกาศผ่านช่องทาง การสื่อสารต่าง ๆ ได้แก่ บอร์ด ประชาสัมพันธ์ Website เป็นต้น ตัวอย่าง เช่น ค่านิยม S-P-R-C</p> <p>1. STAR = มุ่งมั่นที่จะเป็น โรงกลั่นน้ำมันที่ ดีที่สุดในด้านผลการดำเนินงานที่โดดเด่น และการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศในทุก ๆ ด้าน เพื่อเป็นแบบอย่างให้แก่กลุ่มอุตสาหกรรม พลังงานในภูมิภาคเอเชียเราไม่เคยหยุดนิ่ง และมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาอยู่ตลอดเวลา</p> <p>2. PROFESSIONAL = เรามีปรัชญาที่ยึดถือ ในเรื่องของความซื่อสัตย์ การพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง และความเป็นมืออาชีพ ภายใต้ แนวคิดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดมูลค่า สูงสุด</p> <p>3. RELIABLE = เราไม่ประนีประนอมต่อ สิ่งใดก็ตามที่มีผลต่อความปลอดภัยและ ความเป็นเลิศในการดำเนินงาน และมุ่งมั่นที่ จะเป็นสถานที่ทำงานปราศจากอุบัติเหตุ และการบาดเจ็บ นอกจากนี้ ยังให้ ความสำคัญกับความเชื่อถือได้ของบุคลากร อันจะนำมาซึ่งความเชื่อถือได้ของ กระบวนการและอุปกรณ์ เพื่อให้ผู้มีส่วน ได้เสียทุกฝ่ายมั่นใจและสามารถไว้วางใจ บริษัทฯ ได้ตลอดเวลา</p>	ไม่พบ

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อ	เกณฑ์ข้อกำหนด	การดำเนินการ	GAP
		<p>4. CARRING = เราห่วงใยต่อผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งสิ่งแวดล้อม เพราะทั้งหมด ถือเป็น ส่วนหนึ่งของครอบครัว</p> <p>องค์กร มีการจัดทำจรรยาบรรณทาง ธุรกิจ ที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานด้าน สิ่งแวดล้อม และจริยธรรมในการดำเนินงาน ขององค์กร</p>	
3	องค์กรมีกระบวนการในการ สร้างให้บุคลากรภายในองค์กร เกิดความเชื่อและมีพฤติกรรม ร่วมกัน เกี่ยวกับการ ดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม อย่างไร	<p>จากการศึกษาเอกสารการดำเนินการ ของ องค์กรพบว่า มีระบบการบริหารจัดการ ด้านสิ่งแวดล้อมและใช้เป็นแนวทางการ ปฏิบัติขององค์กร ISO 14001:2015</p> <p>องค์กร มีการกำหนดตัวชี้วัด KPI ด้าน สิ่งแวดล้อมขององค์กร เช่น การลดการใช้ พลังงานไฟฟ้า</p> <p>ตามเอกสาร</p> <p>* KPI ด้านสิ่งแวดล้อมประจำปี</p> <p>* นโยบาย / แนวทางการดำเนินงานตาม ธรรมนูญสิ่งแวดล้อม</p>	ไม่พบ
4	องค์กรมีกระบวนการในการ สร้างค่านิยมและจิตสำนึกด้าน สิ่งแวดล้อม อย่างไร	<p>จากการศึกษาเอกสารการดำเนินงาน ขององค์กร พบว่า องค์กรมีกระบวนการใน การสร้างค่านิยมและจิตสำนึกโดยส่งเสริม กิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นการมี ส่วนร่วมของพนักงานและผู้มีส่วนได้เสีย ขององค์กร</p> <p>มีการอบรมให้ความรู้กับพนักงาน ด้านสิ่งแวดล้อม พลังงาน อาชีวอนามัยและ ความปลอดภัย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้เกิด</p>	ไม่พบ
	และมีวิธีการเผยแพร่ทำความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยมให้แก่ พนักงานและผู้เกี่ยวข้อง อย่างไร		

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อ	เกณฑ์ข้อกำหนด	การดำเนินการ	GAP
		<p>ความรู้และความเข้าใจถึงบทบาทอันสำคัญที่มีต่อการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม</p> <p>ตามเอกสาร</p> <p>* กิจกรรม/โครงการด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>พลังงาน อาชีวอนามัยและความปลอดภัย</p> <p>* การอบรมสร้างความตระหนักและจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย</p>	
5	องค์กรมีการกำหนดแนวทางสำหรับการปฏิบัติเพื่อให้พฤติกรรมทำให้ความสำคัญและใส่ใจสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่อย่างยั่งยืนจนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร อย่างไร	<p>มีการกำหนดแนวทางการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน และกำหนดโครงสร้างบุคลากร และคณะกรรมการต่าง ๆ เพื่อรับผิดชอบงานด้านสิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย</p> <p>มีการกำหนดแนวทางสำหรับปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม เช่น วิธีปฏิบัติงาน การจัดการของเสีย การจัดเก็บสารเคมี การบำรุงรักษา และตรวจสอบอุปกรณ์ ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม</p> <p>ตามเอกสาร</p> <p>* แผนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>* กฎระเบียบด้านความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม</p>	ไม่พบ
6	องค์กรมีการกำหนดวิธีการในการประเมินความคงอยู่ของวัฒนธรรมองค์กรด้านสิ่งแวดล้อมอย่างไร	<p>จากการศึกษาเอกสารการดำเนินงานพบว่า องค์กรมีการประชุม Management Review ทบทวน (จัดทำแผน วัตถุประสงค์ มีตัวชี้วัด และประเมินผลการดำเนินงาน)</p>	ไม่พบ

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อ	เกณฑ์ข้อกำหนด	การดำเนินการ	GAP
	และนำมาปรับปรุง พัฒนา อย่างต่อเนื่องได้อย่างไร	มีการสำรวจความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสีย ที่มีผลกระทบต่อการทำงานขององค์กร เช่น ลูกค้า คู่ค้า ชุมชน เป็นต้น เพื่อนำข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ มา ปรับปรุงการดำเนินกิจกรรมของบริษัทฯ อย่างต่อเนื่อง ตามเอกสาร * สรุปบันทึกการประชุม Management Review * รายงานผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร	
7	การดำเนินธุรกิจนี้ มีการ ประเมินผลกระทบ (ด้านลบ) ต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม หรือไม่ อะไรบ้าง	จากการศึกษาเอกสารผลการดำเนินงานขององค์กร พบว่า องค์กร มีการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ (Environmental Aspect) และมีการดำเนินงานด้าน EIA Monitoring Report อย่างต่อเนื่อง มีประเมินความสอดคล้องในการปฏิบัติตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัยและความปลอดภัย มีการวิเคราะห์และประเมินผู้มีส่วนได้เสีย และจัดลำดับความสำคัญ เพื่อดำเนินการแผนงาน/โครงการ ตามเอกสาร * ทะเบียนการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม * ทะเบียนการประเมินความสอดคล้องในการปฏิบัติตามกฎหมาย	ไม่พบ

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อ	เกณฑ์ข้อกำหนด	การดำเนินการ	GAP
8	ที่ผ่านมาองค์กรมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต/การเปลี่ยนแปลงอาคารสถานที่/การปรับเปลี่ยนกลยุทธการตลาดหรือไม่ อย่างไร และผู้บริหารมีความรับผิดชอบในผลกระทบจากการตัดสินใจ/ดำเนินการในการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต/การเปลี่ยนแปลงอาคารสถานที่ อย่างไร	<p>จากการศึกษาเอกสารผลการดำเนินงานขององค์กร พบว่าองค์กร มีการขอขยายกำลังการผลิต เพื่อเพิ่มกำลังการผลิตเดิม ซึ่งได้ดำเนินการตามกฎหมายเรียบร้อยแล้ว</p> <p>มีการทบทวนการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ที่มีนัยสำคัญ (Environmental Aspect) และ การทำรายงาน EIA อย่างต่อเนื่อง</p> <p>ผู้บริหารสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการจัดทำโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ความรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชน</p> <p>ตามเอกสาร</p> <p>* เอกสารขออนุญาต และการเปลี่ยนแปลงการขยายกำลังการผลิต จาก 165 KBD เป็น 170 KBD</p> <p>* วิธีปฏิบัติงานการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม/ทะเบียนการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ (Environmental Aspect)</p> <p>* รายงาน โครงการต่าง ๆ</p>	ไม่พบ

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อ	เกณฑ์ข้อกำหนด	การดำเนินการ	GAP
9	หากพบว่า การปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต/การเปลี่ยนแปลงอาคารสถานที่/การปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การตลาดมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ องค์กรมีมาตรการป้องกันผลกระทบหรือไม่/อย่างไร	<p>จากการศึกษาเอกสารการดำเนินงานขององค์กร พบว่าองค์กร มีการกำหนดมาตรการป้องกันและลดผลกระทบด้านลบที่มีนัยสำคัญขององค์กร</p> <p>มีการประเมินความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน รวมทั้งการบริหารความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ</p> <p>ตามเอกสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> * มาตรการป้องกันและลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม * ทะเบียนการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ (Environmental Aspect) * รายงาน Environmental Monitoring 	ไม่พบ
10	องค์กรมีมาตรการเยียวยาหรือมาตรการฟื้นฟู หากเกิดปัญหาและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการปรับปรุงดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร	<p>จากการสัมภาษณ์ ชาวบ้าน และผู้นำชุมชน พบว่า องค์กร มีการกำหนดมาตรการเยียวยาหรือมาตรการฟื้นฟูด้านสิ่งแวดล้อม ความรับผิดชอบต่อชุมชน พร้อมจัดทำเป็นเอกสาร</p> <p>มีกิจกรรมลงพื้นที่ชุมชนอยู่เสมอ พร้อมจัดทำแผนการเข้าเยี่ยม</p> <p>มีการกำหนดช่องทางการรับข้อร้องเรียน ข้อเสนอแนะ เช่น website โทรศัพท์ รวมถึงกล่องรับข้อเสนอแนะ</p>	ไม่พบ

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อ	เกณฑ์ข้อกำหนด	การดำเนินการ	GAP
		<p>ตามเอกสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> * แนวทางปฏิบัติ/แผนฉุกเฉิน พื้นฟูกรณีที่ได้รับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานขององค์กร * ช่องทางการรับข้อเสนอแนะข้อร้องเรียน * แผนการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสีย 	
11	<p>องค์กรมีมาตรการป้องกันไม่ให้ปัญหาและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการปรับปรุงดังกล่าวเกิดขึ้นซ้ำ ๆ ใดๆ</p>	<p>จากการศึกษาเอกสารการดำเนินงานขององค์กร พบว่า องค์กร มีขั้นตอนการดำเนินงาน (Procedure) สำหรับควบคุมการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม มีการตรวจสอบการปฏิบัติงาน ทั้งภายในและภายนอก (Internal Audit/External Audit)</p> <p>ตามเอกสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> * Procedure การป้องกันและแก้ไขปัญหา * ขั้นตอนและช่องทางการรับข้อร้องเรียนจากภายใน และภายนอก 	ไม่พบ
12	<p>องค์กรมีการเปิดเผยข้อมูลการตัดสินใจและการดำเนินการต่าง ๆ กรณีที่มีผลกระทบกับสิ่งแวดล้อมให้กับภายนอกหรือไม่ อย่างไร</p>	<p>จากการศึกษาเอกสารการดำเนินงานขององค์กร พบว่าองค์กร มีการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมและเผยแพร่ข้อมูลให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบ</p> <p>ส่งผลตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	ไม่พบ

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อ	เกณฑ์ข้อกำหนด	การดำเนินการ	GAP
		<p>ตามเอกสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> * รายงานผลการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ต่อหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง * ช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เช่น การสื่อสารกับชุมชน 	
13	องค์กรมีกระบวนการพิจารณาหรือชี้แจงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นอย่างไร และชี้แจงผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการขององค์กรหรือไม่/อย่างไร	<p>จากการศึกษาการดำเนินงานขององค์กร พบว่า องค์กร มีการชี้แจงและประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม มีการชี้แจง ประเมินผลประโยชน์ และผลกระทบของผู้มีส่วนได้เสีย ครอบคลุมผู้ได้รับผลกระทบตั้งแต่พนักงาน คู่ธุรกิจ ชุมชน ลูกค้า และ Supplier</p> <p>มีการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) และ มีการจัดทำรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม (CRS-DIW)</p> <p>ตามเอกสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> * รายงานการชี้แจงผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการขององค์กร * รายงานผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม * รายงานความรับผิดชอบต่อสังคม 	ไม่พบ
14	ปัญหาสิ่งแวดล้อมหลักขององค์กรคืออะไร รวมถึงแผนการจัดการ/มาตรการด้านสิ่งแวดล้อมทั้งหมดในองค์กร	<p>จากการศึกษาเอกสารผลการดำเนินงานขององค์กร พบว่า องค์กร มีการชี้แจงและประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม พร้อมระบุประเด็นสำคัญ เช่น การใช้พลังงานไฟฟ้าในการผลิตยังไม่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น</p>	ไม่พบ

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อ	เกณฑ์ข้อกำหนด	การดำเนินการ	GAP
	(ควรพิจารณาครอบคลุมการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต/การเปลี่ยนแปลงอาคารสถานที่/การปรับเปลี่ยนกลยุทธการตลาด และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร)	มีการจัดทำแผนงานป้องกันและแก้ไขผลกระทบด้าน สิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานขององค์กร เช่น แผนการลดพลังงาน แผนการลดขยะจากการประกอบกิจการ แผนการลดปริมาณน้ำเสีย รวมถึงโครงการการนำพลังงานกลับมาใช้ใหม่ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด	
		ตามเอกสาร * ทะเบียนการประเมินผลกระทบด้าน สิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ (Environmental Aspect) * มาตรการควบคุมกิจกรรมที่มีนัยสำคัญด้าน สิ่งแวดล้อม	
15	องค์กรมีกระบวนการติดตามข้อมูลผลกระทบด้าน สิ่งแวดล้อมอย่างไร และมี ความถี่การทำให้ข้อมูลให้ทันสมัยเป็นอย่างไร	จากการศึกษาเอกสารผลการดำเนินงานขององค์กร พบว่า องค์กร มีการ ประชุมติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน ด้านสิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัย และความปลอดภัย การอนุรักษ์พลังงาน ทุก เดือน มีการจัดทำรายงานการปฏิบัติตาม มาตรการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ สิ่งแวดล้อม ตามที่กฎหมายกำหนด	ไม่พบ
		ตามเอกสาร * รายงานการปฏิบัติตาม มาตรการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม	

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อ	เกณฑ์ข้อกำหนด	การดำเนินการ	GAP
16	บุคคลใดบ้างที่ได้รับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากองค์กร	<p>จากการศึกษาเอกสารผลการดำเนินงานขององค์กร พบว่า องค์กร มีการชี้แจงผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร มีการประเมินผลประโยชน์ และผลกระทบของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร</p> <p>ตามเอกสาร</p> <p>* รายงานผลการชี้แจงและประเมินผู้มีส่วนได้เสียต่อองค์กร และการกำหนดมาตรการควบคุม</p>	ไม่พบ
17	องค์กรมีช่องทางให้ผู้ได้รับผลกระทบ ติดต่อสื่อสาร/เข้าถึงข้อมูล กับองค์กรอย่างไร	<p>จากการศึกษาผลการดำเนินงานขององค์กรพบว่า องค์กร มีการจัดทำแนวทางปฏิบัติ ด้านการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสีย การจัดการข้อร้องเรียน ทั้งภายในและภายนอก</p> <p>มีช่องทางการสื่อสารข้อมูลกับผู้ได้รับผลกระทบและมีผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์ กล้องรับฟังความคิดเห็น การเปิดเสียงตามสาย Website</p> <p>มีการจัดแผนการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสีย</p> <p>ตามเอกสาร</p> <p>* แนวทางปฏิบัติด้านการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสีย</p> <p>* ช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลคุณภาพสิ่งแวดล้อม เช่น เว็บไซต์ เสียงตามสาย สื่อสารกับชุมชน วิทยุชุมชน เป็นต้น</p>	ไม่พบ

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อ	เกณฑ์ข้อกำหนด	การดำเนินการ	GAP
18	องค์กรมีการกำหนดโครงสร้างการบริหาร ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติอย่างมีจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมภายในองค์กร ใว้อย่างไร	<p>จากการศึกษาผลการดำเนินงานขององค์กรพบว่าองค์กร มีการกำหนดโครงสร้าง และกำหนดบทบาทคณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจน</p> <p>มีการจัดตั้งคณะกรรมการ และคณะทำงานต่าง ๆ เช่น ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการพลังงาน ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน</p> <p>ตามเอกสาร</p> <p>* โครงสร้างและคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ วันที่ 4 สิงหาคม 2561</p> <p>* ประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการอนุรักษ์พลังงาน ลงวันที่ 7 กรกฎาคม 2558</p>	ไม่พบ
19	โครงสร้างบริหาร หรือหน่วยงานดังกล่าว มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับมีจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมภายในองค์กร ใว้อย่างไร และผลการดำเนินการเป็นอย่างไร มีประสิทธิผลหรือไม่	<p>จากการศึกษาผลการดำเนินงานขององค์กรพบว่าองค์กร มีคณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อมมีการทบทวนและประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ</p> <p>คณะกรรมการและคณะทำงานต่าง ๆ จะทำหน้าที่ในการ กำหนดนโยบาย อำนาจหน้าที่ เป้าหมาย แผนงาน และกำกับดูแล การจัดการต่าง ๆ ให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ</p>	ไม่พบ

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อ	เกณฑ์ข้อกำหนด	การดำเนินการ	GAP
		<p>ตามเอกสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> * แผนการทำงานด้านสิ่งแวดล้อมประจำปี * วัตถุประสงค์และเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อม * สรุปผลการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม ตัวอย่าง กิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมประจำปี 	
20	องค์กรมีการระบุ ปัญหา หรือ ผลประโยชน์ทับซ้อนที่นำไปสู่ การปฏิบัติอย่างไม่มีจริยธรรม ด้านสิ่งแวดล้อม ใด ๆ อย่างไร	<p>จากการศึกษาเอกสารการดำเนินงาน ขององค์กร พบว่า องค์กรมีการดำเนินงานที่ สอดคล้องตามกฎหมาย</p> <p>มีการกำหนดค่านิยม แนวทางการ ดำเนินงานที่สอดคล้องตามจริยธรรมด้าน สิ่งแวดล้อม</p>	ไม่พบ
21	องค์กรมีวิธีการแก้ไข และหรือ ป้องกันปัญหา หรือ ผลประโยชน์ทับซ้อนที่นำไปสู่ การปฏิบัติอย่างไม่มีจริยธรรม ด้านสิ่งแวดล้อม ใด ๆ อย่างไร และมีการติดตามผลหรือไม่ ผลการติดตามเป็นอย่างไร	<p>ตามเอกสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> * จรรยาบรรณทางธุรกิจ * ข้อกำหนดการจัดซื้อจัดจ้างสีเขียว <p>จากการศึกษาผลการดำเนินงานของ องค์กร พบว่า องค์กร มีกระบวนการและ ขั้นตอนการรับข้อร้องเรียน เมื่อเกิดปัญหา หรือผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>มีการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจกับ พนักงาน เพื่อส่งเสริมให้เกิดความตระหนัก การมีส่วนร่วม การมีจริยธรรม และติดตาม ผล มีการทบทวนการอบรมให้ความรู้กับ พนักงาน</p>	ไม่พบ
		<p>ตามเอกสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> * ขั้นตอนการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับ จริยธรรม 	

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อ	เกณฑ์ข้อกำหนด	การดำเนินการ	GAP
22	องค์กรมีรายงานผลการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการสร้างค่านิยมที่ส่งเสริมจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมต่อผู้บริหารหรือไม่ และมีอะไรบ้าง ผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร	จากการศึกษาเอกสารผลการดำเนินงานขององค์กร พบว่าองค์กร มีการประชุมทบทวนโดยฝ่ายบริหาร มีการรายงานผลการดำเนินงานและการสร้างจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมให้แก่ที่ประชุมต่าง ๆ ตามเอกสาร * การฝึกอบรมด้านจริยธรรมให้พนักงานทุกคน * บันทึกการฝึกอบรมด้านจริยธรรม/ประกาศนียบัตร	ไม่พบ
23	องค์กรมีการกำหนดผู้มีส่วนได้เสีย ด้านประเด็นสิ่งแวดล้อม ใว้อย่างไร	จากการศึกษาเอกสารผลการดำเนินงานขององค์กร พบว่าองค์กรมีการชี้แจง ทะเบียน ประเมินผลประโยชน์และผลกระทบของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ครอบคลุมทุกกลุ่ม ตามเอกสาร * แบบชี้แจงทะเบียน วิเคราะห์และประเมิน จัดลำดับความสำคัญของผู้มีส่วนได้เสีย	ไม่พบ
24	องค์กรมีการกำหนดตัวชี้วัดด้านประเด็นสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือไม่ อย่างไร	จากการศึกษาเอกสารผลการดำเนินงานขององค์กร พบว่า องค์กร มีการกำหนดตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อม ที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสียด้านต่าง ๆ มีการกำหนด KPI การดำเนินงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ด้านสิ่งแวดล้อม มีการกำหนด KPI ด้านความพึงพอใจของลูกค้าด้านความพึงพอใจของชุมชน	ไม่พบ

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อ	เกณฑ์ข้อกำหนด	การดำเนินการ	GAP
		<p>ตามเอกสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> * ผลการประเมินความคิดเห็นของชุมชน * ตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อม * โครงการปรับปรุงด้านสิ่งแวดล้อม 	
25	องค์กรมีการกำหนดช่องทางในการสื่อสารระหว่างองค์กรและผู้มีส่วนได้เสียอย่างไรเพื่อรับฟังความคิดเห็นและแนะนำข้อมูลมาใช้ประกอบการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น	<p>จากการศึกษาผลการดำเนินงานขององค์กร พบว่า องค์กร มีช่องทางในการสื่อสารระหว่างองค์กร และ ผู้มีส่วนได้เสีย อย่างเป็นรูปธรรม</p> <p>มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นระหว่างองค์กรและผู้มีส่วนได้เสีย และนำข้อเสนอแนะมาใช้ประกอบการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น และมีการประเมินความพอใจของลูกค้า</p> <p>ตามเอกสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> * ช่องทางและขั้นตอนการรับเรื่องร้องเรียน * แนวทางการพิจารณาข้อร้องเรียน (ภายในและภายนอก) 	ไม่พบ
26	องค์กรมีการชี้แจง ระบุ กฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กรไว้หรือไม่ และมีอะไรบ้าง	<p>จากการศึกษาผลการดำเนินงานขององค์กร พบว่า องค์กร มีการชี้แจง และระบุ กฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง พร้อมจัดทำทะเบียน</p> <p>มีการประเมินความสอดคล้องในการปฏิบัติตามกฎหมาย</p> <p>ตามเอกสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> * สรุบทะเบียนกฎหมาย * คู่มือการประเมินความสอดคล้องกฎหมาย 	ไม่พบ

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อ	เกณฑ์ข้อกำหนด	การดำเนินการ	GAP
27	องค์กรมีกระบวนการในการพิจารณำแนวทางสากลในด้านสิ่งแวดล้อมที่ นอกเหนือจากกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ มาใช้ในองค์กรอย่างไร อะไรบ้าง	จากการศึกษาผลการดำเนินงานขององค์กร พบว่า องค์กรมีการรวบรวม ชี้บ่งแนวทางสากลในด้านสิ่งแวดล้อมและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการดำเนินงานขององค์กร ตามเอกสาร * ระบบมาตรฐานสากล ISO 14001, ISO 9001	ไม่พบ
28	แนวทางสากลด้านสิ่งแวดล้อมที่องค์กรเลือกนำมาปฏิบัติมี อะไรบ้าง	จากการศึกษาผลการดำเนินงานขององค์กร พบว่า องค์กร ดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ISO 14001 : 2015 ตามเอกสาร * ใบรับรอง (Certificate) * การจัดกิจกรรม CSR ทั้งในและนอกโรงงาน	ไม่พบ
29	องค์กรมีการผลักดันแนวทางสากลให้เกิดการปฏิบัติอย่างไร เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางสากลในด้านสิ่งแวดล้อม และมีการติดตามผลการดำเนินการและทบทวนการปฏิบัติอย่างไร	จากการศึกษาผลการดำเนินงานขององค์กร พบว่า องค์กร มีการจัดตั้งคณะทำงานและดำเนินการตรวจสอบ ประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งการตรวจสอบภายในและภายนอก ตามเอกสาร * คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานการตรวจสอบภายใน * รายงานการประชุม Management Review	ไม่พบ

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อ	เกณฑ์ข้อกำหนด	การดำเนินการ	GAP
30	องค์กรมีการติดตามกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ รวมถึงแนวทางสากลด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงให้ เป็นปัจจุบันอย่างไร องค์กรได้ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องครบถ้วนหรือไม่ อย่างไร และมีการติดตามผลการดำเนินการและทบทวนการปฏิบัติอย่างไร	<p>จากการศึกษาผลการดำเนินงานของ องค์กร พบว่า องค์กร มีการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ อย่าง ครบถ้วน</p> <p>มีการรวบรวมและประเมินความ สอดคล้องของกฎหมาย และทบทวนทุกปี</p> <p>มีการประชุมติดตามความก้าวหน้า การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กร และทบทวน โดยฝ่ายบริหาร</p> <p>มีการจัดตั้งคณะกรรมการและ คณะทำงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม และตรวจติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>ตามเอกสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> * รายงานการประชุม Management Review * Procedure กฎหมายและการประเมินความ สอดคล้อง * ทะเบียนกฎหมาย/ทะเบียนการประเมิน ความสอดคล้องการปฏิบัติตามกฎหมาย * สรุปผลการตรวจประเมินภายใน (Internal Audit) 	ไม่พบ
31	องค์กรมีความเคารพต่อสิทธิมนุษยชนในด้านสิ่งแวดล้อมที่ดี และให้การยอมรับถึงความสำคัญและความเป็นสากลของสิทธิมนุษยชนใน ด้านสิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร	<p>จากการศึกษาผลการดำเนินงานขององค์กร พบว่า องค์กร มีการดำเนินการที่สอดคล้อง ตามกฎหมายแรงงาน จรรยาบรรณ กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>มีการกำหนดคู่มือการจัดการด้าน ความปลอดภัย/ สิ่งแวดล้อม สำหรับ พนักงานและคู่ธุรกิจ</p>	ไม่พบ

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อ	เกณฑ์ข้อกำหนด	การดำเนินการ	GAP
		<p>มีการประเมินผลกระทบด้าน สิ่งแวดล้อม</p> <p>ตามเอกสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> * วิสัยทัศน์ในการดำเนินธุรกิจ * ค่านิยมองค์กรด้านทรัพยากรบุคคล * จรรยาบรรณทางธุรกิจ * คู่มือการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยใน การทำงาน และสิ่งแวดล้อม * ทะเบียนบันทึกการฝึกอบรมพนักงานใหม่ * กิจกรรมต่าง ๆ ด้านการส่งเสริมทรัพยากร บุคคล 	
32	<p>องค์กรมีกลไกในการแก้ไข ปัญหาจากการเรียกร้องความ เป็นธรรม อย่างไร</p>	<p>จากการศึกษาผลการดำเนินงานของ องค์กร พบว่า องค์กร มีขั้นตอนในการรับข้อ ร้องเรียนที่เป็นธรรม รวมถึง มีช่องทางการ สื่อสาร การรับข้อร้องเรียน</p> <p>มีการดำเนินงานตามข้อกำหนด สภาพแรงงานและแรงงานสัมพันธ์</p> <p>ตามเอกสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> * ขั้นตอนการรับข้อร้องเรียน * การแต่งตั้งและประชุมคณะกรรมการ สวัสดิการ * การประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย 	ไม่พบ

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อ	เกณฑ์ข้อกำหนด	การดำเนินการ	GAP
33	องค์กรมีแนวทางในการส่งเสริมสิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงาน อย่างไร	<p>จากการสัมภาษณ์พนักงาน และเจ้าหน้าที่ขององค์กร พบว่า องค์กรมีการส่งเสริมสิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงาน สวัสดิการ มีการจ้างงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย มีการตรวจสุขภาพประจำปี มีการจัดอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล ให้พนักงาน มีการจัดสวัสดิการให้กับพนักงานมากกว่าที่กฎหมายกำหนด เช่น ค่าเช่าบ้าน เบี้ยเลี้ยง ค่าอาหารกลางวัน ค่ารักษาพยาบาล ค่ากะ เป็นต้น</p> <p>มีการอบรมให้ความรู้กับพนักงานหัวข้อความปลอดภัยในการทำงาน</p> <p>ตามเอกสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> * กิจกรรมสัปดาห์ความปลอดภัย * การฝึกอบรมพนักงานด้านความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม * จัดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ให้กับพนักงานตามความเสี่ยงของงาน * จัดสวัสดิการต่าง ๆ เพิ่มเติม เช่น รถรับส่งพนักงาน ค่ารักษาพยาบาลครอบครัว <p>ทุนการศึกษาบุตร สวัสดิการตัดแว่นสายตา กิจกรรมการแข่งขันกีฬาประจำปี เป็นต้น</p>	ไม่พบ
34	ผลการดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม สามารถลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมด้านใดบ้าง มีผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร	<p>จากการศึกษาผลการดำเนินงานขององค์กร พบว่า องค์กร มีการดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม สามารถลดผลกระทบในเรื่องมลพิษที่ปล่อยออกสู่บรรยากาศ / ลดการใช้ทรัพยากร/ ลดของเสียที่เกิดจากกระบวนการผลิต / ลดการเกิดน้ำเสีย</p>	ไม่พบ

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อ	เกณฑ์ข้อกำหนด	การดำเนินการ	GAP
		<p>มีการจัดทำโครงการลดการใช้พลังงาน และ โครงการอนุรักษ์พลังงาน โดยกำหนดเป้าหมายให้สามารถลดการใช้พลังงานลง</p> <p>ตามเอกสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> * ผลการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม * สรุปผลการดำเนินงาน โครงการอนุรักษ์พลังงาน * ช่องทางการสื่อสารผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม 	
35	<p>องค์กรมีรายงานผลการดำเนินการกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม อย่างไรบ้าง ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา และมีวิธีการเปิดเผยต่อสาธารณะอย่างไร</p>	<p>จากการศึกษาผลการดำเนินงานขององค์กร พบว่า องค์กร มีการรายงานคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อม ผ่านช่องทางต่าง ๆ</p> <p>มีการรายงานผลการดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมเผยแพร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ เสียงตามสายสื่อสารกับชุมชน วิทยุชุมชน เป็นต้น</p> <p>มีการจัดส่งรายงาน หรือผลการปฏิบัติที่สอดคล้องกับกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัยและความปลอดภัย การอนุรักษ์พลังงาน ให้กับหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง เช่น กนอ.</p> <p>ตามเอกสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> * รายงานผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม โดยประชุม และนำเสนอประจำไตรมาส * รายงานด้านสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด เช่น รายงาน ทส.2 	ไม่พบ

4.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอก (SWOT Analysis)

ผลการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกองค์กรเกี่ยวกับการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 ของ บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด มีผลการประเมินดังนี้

4.3.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายในเกี่ยวกับการพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว ขององค์กรแสดง ดังต่อไปนี้

4.3.1.1 จุดแข็ง (Strengths)

ผลการวิเคราะห์จุดแข็งขององค์กร จากการศึกษาเอกสารการดำเนินงาน และการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร หัวหน้างาน พนักงานและเจ้าหน้าที่ ชาวบ้านและผู้นำชุมชน ผู้เชี่ยวชาญและผู้ตรวจประเมินอุตสาหกรรมสีเขียว สามารถระบุจุดแข็งขององค์กรได้ดังนี้

S1 = ผู้บริหารระดับสูงสุดใส่ใจ และให้ความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อม และชุมชน

S2 = องค์กรมีความพร้อมเกี่ยวกับระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามข้อกำหนดของการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4

S3 = องค์กรมีแผนงานมลพิษด้านคุณภาพอากาศที่ออกสู่สิ่งแวดล้อมระยะยาว 5 ปี

S4 = องค์กร มีการสนับสนุนกิจกรรมฯที่ส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมและจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม

S5 = องค์กรมีแผนการลดการใช้ทรัพยากรน้ำและนำน้ำทิ้งกลับมาใช้ใหม่

S6 = บุคลากร ในองค์กรใส่ใจในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม

S7 = องค์กรได้รับการรับรอง CSR-DIW แล้ว

4.3.1.2 จุดอ่อน (Weakness)

ผลการวิเคราะห์จุดอ่อนขององค์กร จากการศึกษาเอกสารการดำเนินงาน และการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร หัวหน้างาน พนักงานและเจ้าหน้าที่ ชาวบ้านและผู้นำชุมชน ผู้เชี่ยวชาญและผู้ตรวจประเมินอุตสาหกรรมสีเขียว สามารถระบุจุดอ่อนขององค์กรได้ดังนี้

W1 = ผู้บริหาร ยังไม่มีนโยบายขอรับการรับรองการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4

W2 = องค์กรยังขาดบุคลากร และ ผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากระบบต่าง ๆ มาบูรณาการเพื่อเตรียมการขอตรวจประเมินรับรองการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4

W3 = องค์กรขาดการสื่อสารด้านความรู้ และความเข้าใจในการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4

W4 = บุคลากรบางส่วนยังขาดความตระหนักในการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

W5 = องค์กรได้รับรองการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 3 ในขณะที่ คู่แข่งทางธุรกิจได้รับการรับรองการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (ขั้นต่ำ) ระดับที่ 4

4.3.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกเกี่ยวกับการพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว ขององค์กรแสดงดังต่อไปนี้

4.3.2.1 โอกาส (Opportunities)

ผลการวิเคราะห์โอกาสขององค์กร จากการศึกษาเอกสารการดำเนินงาน และการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร หัวหน้างาน พนักงานและเจ้าหน้าที่ ชาวบ้านและผู้นำชุมชน ผู้เชี่ยวชาญและผู้ตรวจประเมินอุตสาหกรรมสีเขียว สามารถระบุโอกาสขององค์กรได้ดังนี้

O1 = นโยบายการสนับสนุนจากภาครัฐในการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว

O2 = ได้รับรองมาตรฐานการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจ (มาตรฐานอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4)

O3 = ส่งเสริมโอกาสทางการค้า เมื่อเทียบกับคู่แข่งทางธุรกิจ

O4 = เป็นโอกาสส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรในด้านการดำเนินธุรกิจ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

O5 = การสนับสนุนจากชาวบ้าน และ ชุมชนโดยรอบของบริษัท

4.3.2.2 ภัยคุกคาม (Threats)

ผลการวิเคราะห์ภัยคุกคามขององค์กรจากการศึกษาเอกสารการดำเนินงาน และการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร หัวหน้างาน พนักงานและเจ้าหน้าที่ ชาวบ้านและผู้นำชุมชน ผู้เชี่ยวชาญและผู้ตรวจประเมินอุตสาหกรรมสีเขียว สามารถระบุภัยคุกคามขององค์กรได้ดังนี้

T1 = กรมโรงงานอุตสาหกรรม ยังขาดบุคลากรทั้งผู้เชี่ยวชาญและผู้ตรวจประเมินอุตสาหกรรมสีเขียว

T2 = ความล่าช้าในการตรวจประเมินการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 ของกรมโรงงานอุตสาหกรรม

T3 = ระบบการรับสมัคร และการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 ยังไม่ทั่วถึง

T4 = สิทธิประโยชน์ของการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ยังไม่มีความชัดเจน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานปัจจุบันของบริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด เปรียบเทียบกับข้อกำหนดอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว และเสนอแนะแนวทางการพัฒนาบริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด สู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว การรวบรวมข้อมูลใช้การรวบรวมข้อมูล 2 แบบ คือใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 15 ท่าน ประกอบด้วย ตัวแทนจากบุคลากรภายในบริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด และภายนอกองค์กร และใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก เอกสารการดำเนินงาน และกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรเพื่อการวิเคราะห์ความแตกต่างของการดำเนินการปัจจุบันขององค์กรจากข้อกำหนดของอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Gap Analysis) ของกรมโรงงานอุตสาหกรรม การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย ส่วนการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกองค์กรเพื่อเสนอแนะทางการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 ใช้การประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม (SWOT Analysis) ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไป

5.1.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

เพศของผู้ให้ข้อมูลสำคัญพบว่า เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย

อายุของผู้ให้ข้อมูลสำคัญพบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป รองลงมาคือมีอายุระหว่าง 26-35 ปี และ 36-45 ปี ตามลำดับ และช่วงอายุที่มีน้อยที่สุดคือ ต่ำกว่า 25 ปี

ระดับการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมา คือระดับปริญญาโท และต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือ ระดับปริญญาเอก

5.1.1.2 ข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ

บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด ตั้งอยู่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง และอยู่ห่างจาก กรุงเทพมหานคร เป็นระยะทาง 200 กิโลเมตร ที่ตั้งโรงกลั่นอยู่ใกล้กับสิ่งอำนวยความสะดวกในการขนส่งผลิตภัณฑ์ทั้งทางท่อ รถบรรทุก เรือบรรทุกชายฝั่ง ท่อผูกเรือน้ำลึก และท่อน้ำมันดิบใต้น้ำ บริษัท เป็นผู้ประกอบกิจการ โรงกลั่นน้ำมันแบบที่มีหน่วยปรับปรุงคุณภาพน้ำมัน ซึ่งกำลังการผลิตน้ำมันดิบ 175,000 บาร์เรลต่อวัน คิดเป็นกำลังการผลิตถึง 13.2 ของกำลังการกลั่นน้ำมันดิบทั้งหมดของประเทศไทย ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ได้แก่ ก๊าซปิโตรเลียมเหลว น้ำมันเบนซินเกรดพิเศษและเกรดธรรมดา น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน น้ำมันดีเซล น้ำมันเตาและยางมะตอย รวมทั้งผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีตั้งต้นในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ได้แก่ โพรพิลีนเกรด โพลีเมอร์ ก๊าซปิโตรเลียมเหลว และเนฟทาเกรดปิโตรเคมี

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ / ช่องว่าง ระหว่าง การดำเนินงานปัจจุบันขององค์กร กับข้อกำหนดของการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว

จากการศึกษาความสอดคล้องระหว่างแบบตรวจประเมินเบื้องต้นของการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว กับผลการดำเนินงาน ณ ปัจจุบัน และเอกสารหลักฐาน การดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ด้านการสร้างจิตสำนึก และวัฒนธรรมด้านสิ่งแวดล้อม ของบริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด เปรียบเทียบกับเกณฑ์ข้อกำหนด ของการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว พบว่าการดำเนินงานของบริษัท สอดคล้องกับเกณฑ์ข้อกำหนด ครบทั้ง 35 ข้อ ส่งผลให้ไม่พบความแตกต่างหรือ ช่องว่างใด ๆ ในการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว

5.1.3 ผลการวิเคราะห์วิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอก (SWOT Analysis)

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการดำเนินงานของบริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด พบว่ามีปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกที่เป็น จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.1 สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอก (SWOT Analysis)

ปัจจัยภายในองค์กร	ปัจจัยภายนอกองค์กร
<p>จุดแข็ง (Strengths)</p> <p>จุดแข็ง สำคัญขององค์กร คือ ผู้บริหาร ระดับสูงสุดใส่ใจ และให้ความสำคัญด้าน สิ่งแวดล้อม และชุมชน องค์กรมีความพร้อม เกี่ยวกับระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตาม ข้อกำหนดของการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 องค์กร มีการสนับสนุนกิจกรรม ๆ ที่ ส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรม และจิตสำนึกด้าน สิ่งแวดล้อม</p>	<p>โอกาส (Opportunities)</p> <p>โอกาส ขององค์กร คือ มีนโยบายการ สนับสนุนจากภาครัฐในการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว องค์กร ได้รับรองมาตรฐานการเป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจ GI 4 นอกจากนี้ ยังเป็นการส่งเสริมโอกาสทางการค้า เมื่อเทียบกับคู่แข่งทางธุรกิจ และ เป็น โอกาสส่งเสริม ภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรในด้านการดำเนิน ธุรกิจ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p>
<p>จุดอ่อน (Weakness)</p> <p>จุดอ่อน ขององค์กร คือ ผู้บริหาร ยังไม่มี นโยบายขอรับการรับรองการเป็นอุตสาหกรรม สีเขียวระดับที่ 4 องค์กรยังขาดบุคลากรรวม และผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากระบบต่าง ๆ มาบูรณาการ เพื่อเตรียมการขอ ตรวจประเมินรับรองการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 ซึ่งปัจจุบันองค์กรได้รับรองการ เป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 3 ในขณะที่ คู่แข่งทางธุรกิจ ได้รับการรับรองการเป็น อุตสาหกรรมสีเขียว (ขั้นต่ำ) ระดับที่ 4</p>	<p>ภัยคุกคาม (Threats)</p> <p>ภัยคุกคาม คือ กรมโรงงานอุตสาหกรรม ยังขาดบุคลากรทั้งผู้เชี่ยวชาญและผู้ตรวจ ประเมิน อุตสาหกรรมสีเขียว นอกจากนี้ยังพบ ปัญหาความล่าช้าในการตรวจประเมินการเป็น อุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 ของกรมโรงงาน อุตสาหกรรม รวมถึง สิทธิประโยชน์ของการ เป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ยังไม่มีความชัดเจน</p>

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียวของบริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ / ช่องว่าง ระหว่าง การดำเนินงานปัจจุบันขององค์กร กับข้อกำหนดของการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว พบว่าไม่มีความแตกต่าง หรือช่องว่าง เนื่องจาก บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด มีนโยบายด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และกิจกรรมส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงการสร้างความตระหนักและจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจัยสำคัญเกิดจากความใส่ใจในการดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของผู้บริหาร ที่สอดคล้องกับ การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว Green Industry ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว

นอกจากนี้บริษัทยังมีนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินงานด้าน โครงการส่งเสริมการแสดงความรับผิดชอบของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมต่อสังคม CSR-DIW อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการดำเนินการที่ครอบคลุม ตามมาตรฐาน ISO 26000 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อสังคม ที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน Sustainable Development

จากผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสูงสุด พบว่าบริษัทมุ่งมั่นในการดำเนินธุรกิจด้วยความสมดุลระหว่าง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ด้วยหลักการตลาดสากล หรือหลัก 3P เพื่อช่วยสร้างองค์กรให้มีคุณค่า และสร้างแรงบันดาลใจให้กับทั้ง ลูกค้า คู่ค้า รวมถึงสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการปลูกฝังจิตสำนึก และวัฒนธรรมด้านสิ่งแวดล้อมให้แก่บุคลากรในองค์กร แสดงให้เห็นว่าบริษัทมีผู้บริหารที่แสดงออกถึงภาวะผู้นำที่มีความตระหนักและความใส่ใจด้านสิ่งแวดล้อม ผ่านนโยบายด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจน รวมถึงการแสดงออกด้านการใส่ใจในการสร้างความตระหนัก และจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม ให้แก่บุคลากรในองค์กร

จากผลการสัมภาษณ์หัวหน้าองค์กรเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของธุรกิจ เปรียบเทียบกับข้อกำหนดของการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 ซึ่งพบว่า ไม่พบความแตกต่าง หรือช่องว่างใด ๆ แสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานของบริษัท สอดคล้องกับการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 อันเป็นผลมาจาก การมีนโยบายการบริหารจัดการด้านการดำเนินธุรกิจที่เป็นกับสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจน และบริษัทมีความพร้อมในการดำเนินการสมัครเข้ารับการตรวจประเมินการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว จากกรมโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งผลการศึกษาที่สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุวิชาญ โทวัฒนา (2555) เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าสู่อุตสาหกรรมสีเขียว กรณีศึกษา บริษัท ไอ อาร์ พี ซี จำกัด (มหาชน) ซึ่งพบว่า บริษัทได้ปรับตัวเพื่อพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว และ

ต้องการพัฒนาเขตประกอบการอุตสาหกรรมให้สามารถอยู่ร่วมกับชุมชนอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งปัจจัยภายในได้แก่ นโยบายองค์กร ทรัพยากร การเงินและการลงทุน เป็นจุดแข็งที่สามารถสร้างโอกาสในการพัฒนาอุตสาหกรรมสีเขียวได้อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่องอย่างยั่งยืน

จากผลการสัมภาษณ์ พนักงานและเจ้าหน้าที่ขององค์กร พบว่าพนักงาน และเจ้าหน้าที่ขององค์กรแสดงออกถึง ความกระตือรือร้น ในการเข้าร่วมกิจกรรมสร้างจิตสำนึก และวัฒนธรรมด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กร ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางองค์กรจัดให้ กิจกรรมต่าง ๆ ที่องค์กรจัดให้กับพนักงานส่งผลให้เกิดความตระหนัก และมีจิตสำนึกในการใส่ใจด้านสิ่งแวดล้อม จนเกิดเป็นวัฒนธรรมด้านสิ่งแวดล้อมภายในองค์กร แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่บริษัทมีความคาดหวังต่อตัวพนักงาน และเจ้าหน้าที่นั้นประสบความสำเร็จ จนเกิดเป็นวัฒนธรรมด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม (Participation) (ยุพาพร รูปงาม, 2545 อ้างถึงใน พระมหาสุนทร ปุญญา, 2558) ซึ่งกล่าวว่าการมีส่วนร่วมเป็นผลมาจากการเห็นพ้องกันในเรื่องของความต้องการและทิศทางของการเปลี่ยนแปลง และความเห็นพ้องต้องกัน จะต้องมีการเกิดความคิดริเริ่ม โครงการเพื่อการปฏิบัติ เหตุผลเบื้องต้นแรกของการที่มีคนมารวมตัวกันควรจะต้องมีการตระหนักว่าปฏิบัติการทั้งหมดหรือการกระทำทั้งหมด ที่ทำโดยกลุ่มหรือในนามกลุ่มนั้น การกระทำผ่านองค์การ (Organization) ดังนั้นองค์การจะต้องเป็นเสมือนตัวนำให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงได้

จากผลการสัมภาษณ์ ชาวบ้านและผู้นำชุมชน พบว่าชาวบ้านและผู้นำชุมชนได้รับทราบข้อมูลด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของ บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด แสดงว่า บริษัท มีความโปร่งใสในการดำเนินธุรกิจ ด้านการรายงานผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึง ค่าการปล่อยมลพิษในแต่ละวันแบบออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับการปฏิบัติตามกฎหมาย และเป็นการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรต่อสาธารณะ ตรงตามเกณฑ์การประเมินการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว ซึ่งสอดคล้องกับ หลักการความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (บนนรา ชวนอาจ, 2553) ในหัวข้อ หลักความโปร่งใสที่ว่า ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมควรมีความตั้งใจในการเปิดเผยโครงสร้างภายใน นโยบาย กฎระเบียบ วิธีป้องกัน ความรับผิดชอบต่อกระบวนการตัดสินใจ และข้อมูลอื่น ๆ ผ่านช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม อย่างทันท่วงที รวมถึง หลักการปฏิบัติตามกฎหมายที่ว่า ผู้ประกอบการควรตั้งใจที่จะปฏิบัติตามกฎหมายทั้งในเชิงรุกและเชิงรับอย่างต่อเนื่อง

จากผลการสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ตรวจประเมินการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว พบว่าสถานการณ์ ปัจจุบัน มีสถานประกอบการ ที่ได้รับการรับรองการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 จำนวน 115 ราย เนื่องจากการตรวจประเมินการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 และ ระดับที่ 5

ต้องใช้ผู้ตรวจประเมินจาก กรมโรงงานอุตสาหกรรม รวมถึง กรมโรงงานอุตสาหกรรม มีจำนวนผู้เชี่ยวชาญ และผู้ตรวจประเมินการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ไม่เพียงพอต่อความต้องการในการให้คำปรึกษา และดำเนินการตรวจประเมินการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว จึงส่งผลให้ การตรวจรับรองการประเมินเกิดความล่าช้า และการประชาสัมพันธ์ โครงการอุตสาหกรรมสีเขียว ยังไม่ทั่วถึง ซึ่งอาจเป็นเหตุผลให้หลาย ๆ สถานประกอบการ ที่ระบบการจัดการพร้อมอยู่แล้ว ให้ความสนใจในการสมัครเข้ารับการตรวจรับรองน้อยกว่าที่ควร แสดงให้เห็นว่า กรมโรงงานอุตสาหกรรมยังคงประสบปัญหาเกี่ยวกับการขาดผู้เชี่ยวชาญในการให้คำปรึกษา กับสถานประกอบการ รวมถึงความล่าช้าในการเข้าตรวจประเมิน ส่งผลให้ปัจจุบัน สถานประกอบการที่ได้รับการรองรับการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 และ 5 น้อยกว่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยธิดา ตั้งตระกูลสมบัติ (2554) เรื่อง การปรับตัวของอุตสาหกรรมไทยสู่โครงการอุตสาหกรรมสีเขียว ซึ่งพบว่า แรงผลักดันภายนอกที่มีผลต่อการปรับตัวมากที่สุด ได้แก่ แรงผลักดันด้านสังคม ส่วนแรงผลักดันภายในที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จในการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวมากที่สุด ได้แก่ แรงผลักดันด้านนโยบายภายในองค์กร และอุปสรรคที่มีผลต่อการปรับตัวสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวมากที่สุด ได้แก่ อุปสรรคภายนอกองค์กร นอกจากนี้พบว่า มีผู้ประกอบการจำนวนหนึ่งต้องการให้ภาครัฐสนับสนุนในเรื่องการประชาสัมพันธ์โครงการอุตสาหกรรมสีเขียวให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น รวมถึงควรมีการจัดอบรมความรู้ ให้คำปรึกษา และแนะนำแผนการดำเนินงานให้กับผู้ประกอบการเพื่อมุ่งเน้นให้เกิดการนำไปปฏิบัติจริง และเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอก องค์กร ตามทฤษฎีของ TOWS Matrix จากการวิเคราะห์ พบว่า ตกอยู่ในช่องของดาวเด่น แสดงให้เห็นว่าองค์กรมีความพร้อมในการเข้ารับการตรวจรับรอง การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการ ให้มีสถานประกอบการในประเทศไทย ได้รับการรับรองการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 ของกรมโรงงานอุตสาหกรรม

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียวของบริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด โดยการศึกษาเอกสารการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของบริษัท เปรียบเทียบกับข้อกำหนดของเกณฑ์ประเมินเบื้องต้นของการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 และผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร บุคลากรขององค์กร ตัวแทนชาวบ้านและผู้นำชุมชน รวมถึงผู้เชี่ยวชาญ และผู้ตรวจประเมินการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว เพื่อนำข้อมูลทั้งสองส่วนมาทำ

การวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis) และการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกองค์กรตามทฤษฎี SWOT Analysis มีข้อเสนอแนะสำหรับบริษัท และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับบริษัท

จากผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture) บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด ควรดำเนินการสมัครเข้าร่วมการตรวจรับรองการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 จากกรมโรงงานอุตสาหกรรม โดยมีกลยุทธ์เชิงรุกในการดำเนินงานโดยสังเขป ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1

องค์กรควรจัดตั้งทีมงานเพื่อดำเนินการรวบรวมเอกสารระบบต่าง ๆ เกี่ยวกับการตรวจรับรองการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว และนำเสนอ เป็นนโยบายเสนอต่อผู้บริหาร เพื่อพิจารณา อนุมัติ

กลยุทธ์ที่ 2

ด้วยความพร้อมของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม และนโยบาย ของผู้บริหาร องค์กรควรเร่งดำเนินการสมัครเข้าตรวจรับรองการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture) บริษัท ควรดำเนินการกระตุ้นความชัดเจนของระบบอุตสาหกรรมสีเขียว กับกรมโรงงานอุตสาหกรรม โดยมีกลยุทธ์ในการดำเนินงานโดยสังเขป ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1

กรมโรงงานอุตสาหกรรมควรเพิ่มสิทธิประโยชน์ ของ GI ให้ชัดเจนมากขึ้น

กลยุทธ์ที่ 2

กรมโรงงานอุตสาหกรรมควรเร่งพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทั้งผู้ตรวจประเมิน และผู้เชี่ยวชาญในการให้คำปรึกษา รวมถึงพัฒนาระบบการสมัครให้เป็น User Friendly

กลยุทธ์ที่ 3

กรมโรงงานอุตสาหกรรมควรเร่งประชาสัมพันธ์ ทำความเข้าใจกับบุคลากร ภาคส่วนอื่นที่ไม่ใช่เพียงภาคอุตสาหกรรมอย่างเดียว เช่น ประชาชน และสื่อ ต่าง ๆ เพื่อเป็นส่วนช่วยให้โรงงานอุตสาหกรรมสนใจสมัครเข้าร่วมการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวมากขึ้น

5.3.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture) กรณีศึกษา บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด ซึ่งผลการศึกษาวิจัยพบว่า บริษัท มีการดำเนินงานที่สอดคล้อง กับเกณฑ์ข้อกำหนดของการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว ของกระทรวงอุตสาหกรรมทุกประการ แต่บริษัท ยังไม่ได้ดำเนินการสมัครเข้ารับการตรวจรับรอง ดังนั้น ในอนาคตควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการสมัครเข้ารับการตรวจประเมินการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว จากกรมโรงงานอุตสาหกรรม ในเชิงลึก เพื่อให้สามารถเป็นแนวทางแก่สถานประกอบการต่าง ๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงได้นำไปปฏิบัติ และพัฒนาสถานประกอบการของตนเอง ในการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว ต่อไป

5.4 ปัญหาและข้อจำกัดในงานวิจัย

ปัญหาที่พบในการวิจัยครั้งนี้คือ การประเมินข้อมูลเชิงคุณภาพให้ได้ความชัดเจนนั้นทำได้ยากเนื่องจากการติดต่อเพื่อขอเข้าทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวจากกรมโรงงานอุตสาหกรรมนั้นยังประสบกับปัญหาขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวจากหน่วยงานราชการในพื้นที่ที่ตั้งของสถานประกอบการ เช่น กรณี บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด ตั้งอยู่ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง ซึ่งพบว่าไม่มีผู้เชี่ยวชาญการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวในพื้นที่จังหวัดระยองเพื่อให้คำปรึกษาเกี่ยวกับงานวิจัย เมื่อสอบถามไปทางกรมโรงงานอุตสาหกรรม (สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์) ทำให้ได้ข้อมูลไม่เพียงพอ ผู้วิจัยจึงต้องไปดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวของนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ ในพื้นที่ของจังหวัดชลบุรี เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับสถานการณ์ เกี่ยวกับการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว แทน

บรรณานุกรม

- กรมโรงงานอุตสาหกรรม กองส่งเสริมเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมโรงงาน. 2562. **คู่มืออุตสาหกรรมสีเขียว**. สืบค้นจาก http://greenindustry.diw.go.th/images/content/5.download/2/ART_GREEN_THAI.pdf
- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ศูนย์สารสนเทศสิ่งแวดล้อม. 2552. **ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากภาคอุตสาหกรรม**. สืบค้นจาก <https://sites.google.com/site/science83471/payha-sing-waedlxm-cak-phakh-xutsahkrrm>
- กระทรวงอุตสาหกรรม. 2560. **อุตสาหกรรมสีเขียว**. สืบค้นจาก http://www.industry.go.th/center_mng/index.php/2016-04-24-18-07-42/2016-04-24-18-09-38/2016-04-24-18-11-11/item/10507-2017-10-05-01-06-02
- เฉลิมเกียรติ แก้วหอม. 2555. **หลักการพัฒที่ยั่งยืน (Sustainable Development): การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน**. สืบค้นจาก <http://sukanrat.blogspot.com/2012/09/sustainable-development.html>
- ชนิดาภา เรือนคำปิ่น และดาริณี ตันทวีเชฐ. 2560. การรับรู้การบริหารจัดการธุรกิจอุตสาหกรรมสีเขียวแบบยั่งยืน กรณีศึกษาโรงไฟฟ้าก๊าซชีวภาพจากมูลฝอย ทำเชิงทอง ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่. วารสารวิชาการการตลาดและการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. 4, 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม): 88-104. สืบค้นจาก <http://www.ecard.rmutt.ac.th/index.php/mmr-vol1/article/download/926/785>
- ณัฐพงษ์ ศิริบุญ. 2548. การวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรชีวภาพ บ้านไทรเอน หมู่ที่ 8 ตำบลสองสลึง อำเภอแกลงจังหวัดระยอง. ปัญหาพิเศษปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา. สืบค้นจาก <http://www2.gspa.buu.ac.th/library/is/mpa47/47930864.pdf>
- ชนกร กัณนัย และจุฑารัตน์ ชมพันธ์. 2560. **แนวทางการประยุกต์ใช้ระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO14001:2015 สำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กรณีศึกษาบริษัท โปรดักส์ เซ็นเตอร์ เซอร์วิส จำกัด**. สืบค้นจาก <http://gseda.nida.ac.th/nida/wp-content/uploads/2017/10/8-ชนกร-กัณนัย-แก้ไข-221017.pdf>

- นภาพรณ์ จันทรศัพท์ และคนอื่น ๆ. 2547. **วิธีการวิจัยเบื้องต้น QS 201**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- บนนรา ชวนอาจ. 2553. **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการแสดงความรับผิดชอบต่อผู้ประกอบการอุตสาหกรรมต่อสังคม CSR-DIW**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- บุษกร คำโสม. 2557. **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการอุตสาหกรรมสีเขียวของผู้ประกอบการในจังหวัดอุบลราชธานี**. วารสารปัญญาวิวัฒน์. 5, ฉบับพิเศษ (พฤษภาคม): 92-104. สืบค้นจาก http://journal.pim.ac.th/uploads/content/2014/12/o_1984rd89310u1q4l1evr5vk1sutg.pdf
- ปิยธิดา ตั้งตระกูลสมบัติ. 2554. **การปรับตัวของอุตสาหกรรมไทยสู่โครงการอุตสาหกรรมสีเขียว**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สืบค้นจาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/22500>
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). 2541. **การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development)**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิโกมลคีมทอง.
- พระมหาสุนทร ปุญญา. 2558. **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขนุน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี**. สารนิพนธ์ปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสยาม. สืบค้นจาก <http://www.research-system.siam.edu/2013-12-20-04-25-20/1881-2016-01-22-04-44-16>
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2562. **การพัฒนาที่ยั่งยืน: นิยาม**. สืบค้นจาก <https://www.stou.ac.th/stouonline/lom/data/sec/Lom12/04-02.html>
- รัชญา นิชากรกิตติ. 2557. **องค์ประกอบการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในอุตสาหกรรมเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็นในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยคริสเตียน. สืบค้นจาก <http://library.christian.ac.th/thesis/ShowSearch.php?pointer=T038949>
- สราวุธ สุธรรมมาสา. 2555. **อ้างอิงใน สายพิน บันทอง**. 2560. **ตัวแบบประสิทธิภาพการจัดการของอุตสาหกรรมฟอกย้อมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสยาม. สืบค้นจาก <http://www.research-system.siam.edu/thesis/doctorate/5042-2015-12-04-02-54-26>. น.12.

- สายพิน ปั่นทอง. 2560. **ตัวแบบประสิทธิภาพการจัดการของอุตสาหกรรมฟอกย้อมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม. สืบค้นจาก <http://www.research-system.siam.edu/thesis/doctorate/5042-2015-12-04-02-54-26>
- สำนักประชาสัมพันธ์เขต 1 ขอนแก่น. 2559. **ของปัญหาสิ่งแวดล้อม.** สืบค้นจาก https://ewt.prd.go.th/ewt/region1/ewt_news.php?nid=33170&filename=index
- สุวิชาญ ไตวัฒนา. 2555. **การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าสู่อุตสาหกรรมสีเขียว กรณีศึกษา บริษัท ไอ อาร์ พี ซี จำกัด(มหาชน).** เอกสารวิชาการส่วนบุคคล (หลักสูตรการบริหาร เศรษฐกิจสาธารณะสำหรับนักบริหารระดับสูง); รุ่นที่ 11 (125) สถาบันพระปกเกล้า สืบค้นจาก <http://www.kpi-lib.com/elib/cgi-bin/opacexe>. 21252
- Clayton, Rick; Fairman, Kristin; Houghton, Donald and Viegas, Robert. 2011. อ้างถึงใน สายพิน ปั่นทอง. 2560. **ตัวแบบประสิทธิภาพการจัดการของอุตสาหกรรมฟอกย้อมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม. สืบค้นจาก <http://www.research-system.siam.edu/thesis/doctorate/5042-2015-12-04-02-54-26>. น.76.
- Watcharin Chongkonsatit. 2555. **การพัฒนาที่ยั่งยืน. บรรยายสำหรับนักศึกษาทันตแพทย์ มหาวิทยาลัยรังสิต.** สืบค้นจาก <https://www.slideshare.net/Watcharrin/1-14977785>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์ ผู้บริหารสูงสุด

แบบสัมภาษณ์ (ก)

แนวคำถามสำหรับผู้บริหารสูงสุด บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด ประกอบการ
สัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว
(Green Industry) ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture) กรณีศึกษา
บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อสัมภาษณ์ ผู้บริหารสูงสุดขององค์กร เกี่ยวกับการ
ดำเนินงาน ณ ปัจจุบัน ที่สอดคล้องกับการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) เพื่อศึกษาแนว
ทางการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture) ของ
บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด ซึ่งการสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เรื่อง แนวทางการ
พัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture)
กรณีศึกษา บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด ของนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรการจัดการ
สิ่งแวดล้อม คณะบริหารการพัฒนาลุ่มสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ซึ่งในแบบ
สัมภาษณ์นี้ประกอบด้วย 3 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานที่สอดคล้องกับการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว

ส่วนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ทั้งนี้ข้อมูลทั้งหมดจะนำไปใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ซึ่งข้อมูลทุกข้อมูลมีประโยชน์ต่อการศึกษา
เป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสัมภาษณ์ให้ครบทุกข้อ ข้อมูลทั้งหมดจะ
ถูกเก็บเป็นความลับ และไม่ส่งผลกระทบต่อตัวท่านและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใดทั้งสิ้น

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่าน

นายศักดิ์สิทธิ์ ฐปโชติ

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรการจัดการสิ่งแวดล้อม

คณะบริหารการพัฒนาลุ่มสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

แบบสัมภาษณ์ ผู้บริหารสูงสุดของ บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด

ข้อมูลพื้นฐาน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

วันและเวลาที่สัมภาษณ์.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

ผู้ทำการสัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 20 ปี

20 - 30 ปี

31- 40 ปี

41 - 50 ปี

51- 60 ปี

60 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา

ระดับประถมศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.

อนุปริญญา / ปวส.

ระดับอุดมศึกษา (ปริญญาตรี)

สูงกว่าระดับปริญญาตรี

ส่วนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ด้านปัญหาและอุปสรรค

1) จากการดำเนินงานเกี่ยวกับการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ณ ปัจจุบันขององค์กรของท่าน ท่านคิดว่ามีปัญหาและอุปสรรคหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1) ท่านมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่าน

นายศักดิ์สิทธิ์ ฐปโชติ

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรการจัดการสิ่งแวดล้อม

คณะบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์ หัวหน้างาน

แบบสัมภาษณ์ (ข)

แนวคำถามสำหรับหัวหน้างานขององค์กร บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด
ประกอบการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาสู่การเป็น
อุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว
(Green Culture) กรณีศึกษา บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อสัมภาษณ์ หัวหน้างานขององค์กร เกี่ยวกับการ
ดำเนินงาน ณ ปัจจุบัน ที่สอดคล้องกับการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) เพื่อศึกษา
แนวทางการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture) ของ
บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด ซึ่งการสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เรื่อง แนวทางการ
พัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture)
กรณีศึกษา บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด ของนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรการจัดการ
สิ่งแวดล้อม คณะบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ซึ่งในแบบ
สัมภาษณ์นี้ประกอบด้วย 3 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานที่สอดคล้องกับการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว

ส่วนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ทั้งนี้ข้อมูลทั้งหมดจะนำไปใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ซึ่งข้อมูลทุกข้อมูลมีประโยชน์ต่อการศึกษา
เป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสัมภาษณ์ให้ครบทุกข้อ ข้อมูลทั้งหมดจะ
ถูกเก็บเป็นความลับ และไม่ส่งผลกระทบต่อตัวท่านและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใดทั้งสิ้น

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่าน

นายศักดิ์สิทธิ์ รูปโชติ

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรการจัดการสิ่งแวดล้อม

คณะบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

แบบสัมภาษณ์ หัวหน้างานของ บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด

ข้อมูลพื้นฐาน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

วันและเวลาที่สัมภาษณ์.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

ผู้ทำการสัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 20 ปี

20 - 30 ปี

31- 40 ปี

41 - 50 ปี

51- 60 ปี

60 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา

ระดับประถมศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.

อนุปริญญา / ปวส.

ระดับอุดมศึกษา (ปริญญาตรี)

สูงกว่าระดับปริญญาตรี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับดำเนินงานที่สอดคล้องกับการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว

หัวข้อสัมภาษณ์

1) ผลการดำเนินการในปัจจุบันตามข้อกำหนดของอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว แต่ละข้อ

ข้อ	รายการที่ตรวจประเมิน	ผลการดำเนินการ
ความมุ่งมั่นของผู้บริหาร: นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม		
1	นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรคืออะไร ครอบคลุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กรหรือไม่ ใครบ้าง	
2	องค์กรมีการกำหนด ค่านิยมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อม และหลักการต่าง ๆ ของค่านิยมดังกล่าวไว้ อย่างไร และผู้บริหารมีบทบาทอย่างไรบ้างในการส่งเสริม ค่านิยมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อม	
กระบวนการสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้านสิ่งแวดล้อม		
3	องค์กรมีกระบวนการในการสร้างให้บุคลากรภายในองค์กร เกิดความเชื่อและมีพฤติกรรมร่วมกัน เกี่ยวกับการดำเนินการ ด้านสิ่งแวดล้อม อย่างไร	
4	องค์กรมีกระบวนการในการสร้างค่านิยมและจิตสำนึกด้าน สิ่งแวดล้อมอย่างไร และมีวิธีการเผยแพร่ทำความเข้าใจ เกี่ยวกับค่านิยมให้แก่พนักงานและผู้เกี่ยวข้องอย่างไร	
5	องค์กรมีการกำหนดแนวทางสำหรับการปฏิบัติ เพื่อให้พฤติกรรมทำให้ความสำคัญและใส่ใจสิ่งแวดล้อมให้ คงอยู่อย่างยั่งยืนจนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กรอย่างไร	
6	องค์กรมีการกำหนดวิธีการในการประเมินความคงอยู่ของ วัฒนธรรมองค์กรด้านสิ่งแวดล้อมอย่างไร และนำมาปรับปรุง พัฒนา อย่างต่อเนื่อง ได้อย่างไร	
การดำเนินการตามแนวทางหลักการ 7 ประการ ของ ISO 26000 (CSR)		
1. ความรับผิดชอบ (Accountability)		
7	การดำเนินธุรกิจนี้ มีการประเมินผลกระทบ (ด้านลบ) ต่อ สิ่งแวดล้อมและสังคมหรือไม่ อะไรบ้าง	

ข้อ	รายการที่ตรวจประเมิน	ผลการดำเนินการ
8	ที่ผ่านมาองค์กรมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต/การเปลี่ยนแปลงอาคารสถานที่/การปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การตลาดหรือไม่อย่างไร และผู้บริหารมีความรับผิดชอบในผลกระทบจากการตัดสินใจ/ดำเนินการ ในการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต/การเปลี่ยนแปลงอาคารสถานที่/การปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การตลาดอย่างไร	
9	หากพบว่า การปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต/การเปลี่ยนแปลงอาคารสถานที่/การปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การตลาด มีผลกระทบด้านลบที่มีนัยสำคัญ องค์กรมีมาตรการป้องกันผลกระทบหรือไม่อย่างไร	
10	องค์กรมีมาตรการเยียวยาหรือมาตรการฟื้นฟู หากเกิดปัญหา และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการปรับปรุงดังกล่าวหรือไม่อย่างไร	
11	องค์กรมีมาตรการป้องกัน ไม่ให้ปัญหาและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการปรับปรุงดังกล่าวเกิดขึ้นซ้ำ ๆ อย่างไม่	
2. ความโปร่งใส (Transparency)		
12	องค์กรมีการเปิดเผยข้อมูลการตัดสินใจและการดำเนินการต่าง ๆ กรณีที่มีผลกระทบกับสิ่งแวดล้อมให้กับภายนอกหรือไม่อย่างไร	
13	องค์กรมีกระบวนการพิจารณาหรือชี้แจงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นอย่างไร และชี้แจงผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการขององค์กร หรือไม่/อย่างไร (การพิจารณาผู้ที่ได้รับผลกระทบ ควรให้ครอบคลุม ชุมชน, ผู้บริโภค, ผู้ถือหุ้น, พนักงาน, ผู้ส่งมอบ (Supplier) ภาครัฐ)	
14	ปัญหาสิ่งแวดล้อมหลักขององค์กรคืออะไร รวมถึงแผนการจัดการ/มาตรการด้านสิ่งแวดล้อมทั้งหมดในองค์กร (ควรพิจารณาครอบคลุมการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต/การเปลี่ยนแปลงอาคารสถานที่/การปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การตลาด และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร)	

ข้อ	รายการที่ตรวจประเมิน	ผลการดำเนินการ
15	องค์กรมีกระบวนการติดตามข้อมูลผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมอย่างไร และมีความถี่การทำให้อ้อมให้ทันสมัยเป็นอย่างไร	
16	บุคคลใดบ้างที่ได้รับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากองค์กร	
17	องค์กรมีช่องทางให้ผู้ได้รับผลกระทบ ติดต่อสื่อสาร/เข้าถึงข้อมูลกับองค์กรอย่างไร (เช่น รายงานผลการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม, Website, เสียงตามสายสื่อสารกับชุมชน, วิชชุมชน)	
3. การปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม (Ethical Behavior)		
18	องค์กรมีการกำหนดโครงสร้างการบริหาร ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติอย่างมีจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมภายในองค์กรไว้อย่างไร (เช่น หน่วยงาน/คณะทำงานใดรับผิดชอบเรื่องการส่งเสริมจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กร)	
19	โครงสร้างบริหาร หรือหน่วยงานดังกล่าว มีหน้าที่ที่เกี่ยวกับจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมภายในองค์กรอย่างไร และผลการดำเนินการเป็นอย่างไร มีประสิทธิผลหรือไม่	
20	องค์กรมีการระบุปัญหา หรือผลประโยชน์ทับซ้อนที่นำไปสู่การปฏิบัติอย่างไม่มีจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมไว้อย่างไร (ยกตัวอย่าง เช่น - ผลประโยชน์ทับซ้อนในที่นี้ ให้ครอบคลุมเฉพาะผลประโยชน์ทับซ้อนในเชิงธุรกิจ เช่น ผู้บริหารใช้อำนาจมาขอสัมปทานเพิ่ม การปล่อยของเสียโดยได้สิทธิพิเศษ - การพิจารณาเรื่องนี้ ต้องขอข้อมูลเรื่องร้องเรียนจากหน่วยงาน อศจ. หรือ กนอ. หรือ กรมที่เกี่ยวข้องมาก่อน)	
21	องค์กรมีวิธีการแก้ไข และหรือ ป้องกันปัญหา หรือ ผลประโยชน์ทับซ้อนที่นำไปสู่การปฏิบัติอย่างไม่มีจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมไว้อย่างไร และมีการติดตามผลหรือไม่ ผลการติดตามเป็นอย่างไร	
22	องค์กรมีรายงานผลการปฏิบัติที่เกี่ยวกับการสร้างค่านิยมที่ส่งเสริมจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมต่อผู้บริหาร หรือ ไม่ และมีอะไรบ้าง ผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร	

ข้อ	รายการที่ตรวจประเมิน	ผลการดำเนินการ
4. การเคารพต่อประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Respect for Stake Holder Interests)		
23	องค์กรมีการกำหนดผู้มีส่วนได้เสียด้านประเด็นสิ่งแวดล้อมไว้อย่างไร (ควรครอบคลุมถึงลูกค้า ลูกจ้าง ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ รวมถึง Supply Chain ได้แก่ ผู้รับเหมา (Contractor) ผู้รับเหมาช่วง (Subcontractor) ผู้ส่งมอบ (Supplier))	
24	องค์กรมีการกำหนดตัวชี้วัดด้านประเด็นสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือไม่อย่างไร (เช่น จำนวนครั้งที่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดีในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับด้านสิ่งแวดล้อมจากผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร)	
25	องค์กรมีการกำหนดช่องทางในการสื่อสารระหว่างองค์กรและผู้มีส่วนได้เสียอย่างไร เพื่อรับฟังความคิดเห็นและแนะนำข้อมูลมาใช้ประกอบการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น (เช่น การรับข้อคิดเห็น ข้อร้องเรียน และแจ้งเบาะแส การกระทำผิดกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมจากผู้มีส่วนได้เสีย (จดหมาย e-mail โทรศัพท์ โทรสาร และอื่น ๆ))	
5. การเคารพต่อหลักนิติธรรม (Respect for the Rule of Law)		
26	องค์กรมีการชี้แจง ระบุกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กรไว้หรือไม่ และมีอะไรบ้าง (เช่น พรบ. โรงงาน, พรบ. สิ่งแวดล้อม, พรบ. วัตถุอันตราย, กฎกระทรวง, ประกาศกระทรวง กฎหมายด้านน้ำ อากาศ การจัดการสิ่งปฏิกูล, ข้อกำหนดองค์กรท้องถิ่น เทศบาล)	
6. การเคารพต่อการปฏิบัติตามแนวทางสากล (Respect for International Norms of Behavior)		
27	องค์กรมีกระบวนการในการพิจารณานำแนวทางสากลในด้านสิ่งแวดล้อมที่นอกเหนือจากกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ มาใช้ในองค์กรอย่างไร อะไรบ้าง	
28	แนวทางสากลด้านสิ่งแวดล้อมที่องค์กรเลือกนำมาปฏิบัติมีอะไรบ้าง	
29	องค์กรมีการผลักดันแนวทางสากลให้เกิดการปฏิบัติอย่างไร เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางสากลในด้านสิ่งแวดล้อม และมีการติดตามผลการดำเนินการและทบทวนการปฏิบัติอย่างไร	

ข้อ	รายการที่ตรวจประเมิน	ผลการดำเนินการ
30	องค์กรมีการติดตามกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ รวมถึงแนวทางสากลด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอย่างไร องค์กรได้ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องครบถ้วนหรือไม่ อย่างไร และมีการติดตามผลการดำเนินการและทบทวนการปฏิบัติอย่างไร	
7. การเคารพต่อสิทธิมนุษยชน (Respect for Human Rights)		
31	องค์กรมีความเคารพต่อสิทธิมนุษยชนในด้านสิ่งแวดล้อมที่ดี และให้การยอมรับถึงความสำคัญและความเป็นสากลของสิทธิมนุษยชนในด้านสิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร	
32	องค์กรมีกลไกในการแก้ไขปัญหาจากการเรียกร้องความเป็นธรรมอย่างไร	
33	องค์กรมีแนวทางในการส่งเสริมสิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงานอย่างไร	
ผลงานและการเผยแพร่กิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม		
34	ผลการดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม สามารถลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมด้านใดบ้าง มีผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร	
35	องค์กรมีรายงานผลการดำเนินการกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมอย่างไร ะไรบ้างในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา และมีวิธีการเปิดเผยต่อสาธารณะอย่างไร	

2) ความแตกต่าง / ช่องว่าง ของการดำเนินการในปัจจุบัน เปรียบเทียบกับข้อกำหนด

ข้อ	รายการที่ตรวจประเมิน	ความแตกต่าง/ช่องว่างการดำเนินการ
ความมุ่งมั่นของผู้บริหาร: นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม		
1	นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรคืออะไร ครอบคลุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กรหรือไม่ ใครบ้าง	
2	องค์กรมีการกำหนด ค่านิยมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อม และหลักการต่าง ๆ ของค่านิยมดังกล่าวไว้ อย่างไร และผู้บริหารมีบทบาทอย่างไรบ้างในการส่งเสริมค่านิยมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อม	

ข้อ	รายการที่ตรวจประเมิน	ผลการดำเนินการ
กระบวนการสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้านสิ่งแวดล้อม		
3	องค์กรมีกระบวนการในการสร้างให้บุคลากรภายในองค์กรเกิดความเชื่อและมีพฤติกรรมร่วมกัน เกี่ยวกับการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมอย่างไร	
4	องค์กรมีกระบวนการในการสร้างค่านิยมและจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมอย่างไร และมีวิธีการเผยแพร่ทำความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยมให้แก่พนักงานและผู้เกี่ยวข้องอย่างไร	
5	องค์กรมีการกำหนดแนวทางสำหรับการปฏิบัติ เพื่อให้พฤติกรรมทำให้ความสำคัญและใส่ใจสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่อย่างยั่งยืนจนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กรอย่างไร	
6	องค์กรมีการกำหนดวิธีการในการประเมินความคงอยู่ของวัฒนธรรมองค์กรด้านสิ่งแวดล้อมอย่างไร และนำมาปรับปรุง พัฒนา อย่างต่อเนื่อง ได้อย่างไร	
การดำเนินการตามแนวทางหลักการ 7 ประการ ของ ISO 26000 (CSR)		
1. ความรับผิดชอบ (Accountability)		
7	การดำเนินธุรกิจนี้ มีการประเมินผลกระทบ (ด้านลบ) ต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมหรือไม่ อะไรบ้าง	
8	ที่ผ่านมามีการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต/การเปลี่ยนแปลงอาคารสถานที่/การปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การตลาดหรือไม่อย่างไร และผู้บริหารมีความรับผิดชอบในผลกระทบจากการตัดสินใจ/ดำเนินการในการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต/การเปลี่ยนแปลงอาคารสถานที่/การปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การตลาดอย่างไร	
9	หากพบว่า การปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต/การเปลี่ยนแปลงอาคารสถานที่/การปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การตลาด มีผลกระทบด้านลบที่มีนัยสำคัญ องค์กรมีมาตรการป้องกันผลกระทบหรือไม่/อย่างไร	
10	องค์กรมีมาตรการเยียวยาหรือมาตรการฟื้นฟู หากเกิดปัญหา และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการปรับปรุงดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร	
11	องค์กรมีมาตรการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการปรับปรุงดังกล่าวเกิดขึ้นซ้ำ ๆ อย่างไร	

ข้อ	รายการที่ตรวจประเมิน	ผลการดำเนินการ
2. ความโปร่งใส (Transparency)		
12	องค์กรมีการเปิดเผยข้อมูลการตัดสินใจและการดำเนินการต่าง ๆ กรณีที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้กับภายนอกหรือไม่ อย่างไร	
13	องค์กรมีกระบวนการพิจารณาหรือชี้แจงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นอย่างไร และชี้แจงผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการขององค์กรหรือไม่อย่างไร (การพิจารณาผู้ที่ได้รับผลกระทบ ควรให้ครอบคลุมชุมชน, ผู้บริโภค, ผู้ถือหุ้น, พนักงาน, ผู้ส่งมอบ (Supplier) ภาครัฐ)	
14	ปัญหาสิ่งแวดล้อมหลักขององค์กรคืออะไร รวมถึงแผนการจัดการ/มาตรการด้านสิ่งแวดล้อมทั้งหมดในองค์กร (ควรพิจารณาครอบคลุมการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต/การเปลี่ยนแปลงอาคารสถานที่/การปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การตลาด และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร)	
15	องค์กรมีกระบวนการติดตามข้อมูลผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมอย่างไร และมีความถี่การทำให้ข้อมูลทันสมัยเป็นอย่างไร	
16	บุคคลใดบ้างที่ได้รับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากองค์กร	
17	องค์กรมีช่องทางให้ผู้ได้รับผลกระทบ ติดต่อสื่อสาร/เข้าถึงข้อมูลกับองค์กรอย่างไร (เช่น รายงานผลการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม, Website, ติดตามสายสื่อสารกับชุมชน, วิทยุชุมชน)	
3. การปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม (Ethical Behavior)		
18	องค์กรมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติอย่างมีจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมภายในองค์กรไว้อย่างไร (เช่น หน่วยงาน/คณะทำงานได้รับผิดชอบเรื่องการส่งเสริมจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กร)	
19	โครงสร้างบริหาร หรือหน่วยงานดังกล่าว มีหน้าที่ที่เกี่ยวกับจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมภายในองค์กรอย่างไร และผลการดำเนินการเป็นอย่างไร มีประสิทธิผลหรือไม่	

ข้อ	รายการที่ตรวจประเมิน	ผลการดำเนินการ
20	องค์กรมีการระบุปัญหา หรือผลประโยชน์ทับซ้อนที่นำไปสู่การปฏิบัติอย่างไม่มีจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมไว้อย่างไร (ยกตัวอย่าง เช่น - ผลประโยชน์ทับซ้อนในที่นี้ ให้ครอบคลุมเฉพาะผลประโยชน์ทับซ้อนในเชิงธุรกิจ เช่น ผู้บริหารใช้อำนาจมาขอสัมปทานเพิ่ม การปล่อยของเสียโดยได้สิทธิพิเศษ - การพิจารณาเรื่องนี้ ต้องขอข้อมูลเรื่องร้องเรียนจากหน่วยงาน อศจ. หรือ กนอ. หรือ กรมที่เกี่ยวข้องมาก่อน)	
21	องค์กรมีวิธีการแก้ไข และหรือ ป้องกันปัญหา หรือ ผลประโยชน์ทับซ้อนที่นำไปสู่การปฏิบัติอย่างไม่มีจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมไว้อย่างไร และมีการติดตามผลหรือไม่ ผลการติดตามเป็นอย่างไร	
22	องค์กรมีรายงานผลการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการสร้างค่านิยมที่ส่งเสริมจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อมต่อผู้บริหารหรือไม่ และมีอะไรบ้าง ผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร	
4. การเคารพต่อประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Respect for Stake Holder Interests)		
23	องค์กรมีการกำหนดผู้มีส่วนได้เสีย ด้านประเด็นสิ่งแวดล้อมไว้อย่างไร (ควรครอบคลุมถึงลูกค้า ลูกจ้าง ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ รวมถึง Supply Chain ได้แก่ ผู้รับเหมา (Contractor) ผู้รับเหมาช่วง (Subcontractor) ผู้ส่งมอบ (Supplier))	
24	องค์กรมีการกำหนดตัวชี้วัดด้านประเด็นสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือไม่ อย่างไร (เช่น จำนวนครั้งที่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดีในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับด้านสิ่งแวดล้อมจากผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร)	
25	องค์กรมีการกำหนดช่องทางในการสื่อสารระหว่างองค์กรและผู้มีส่วนได้เสียอย่างไร เพื่อรับฟังความคิดเห็นและแนะนำข้อมูลมาใช้ประกอบการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น (เช่น การรับข้อคิดเห็น ข้อร้องเรียน และแจ้งเบาะแสการกระทำผิดกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมจากผู้มีส่วนได้เสีย (จดหมาย e-mail โทรศัพท์ โทรสาร และอื่น ๆ))	

ข้อ	รายการที่ตรวจประเมิน	ผลการดำเนินการ
5. การเคารพต่อหลักนิติธรรม (Respect for the Rule of Law)		
26	องค์กรมีการชี้แจง ระบุกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กรไว้หรือไม่ และมีอะไรบ้าง (เช่น พรบ. โรงงาน, พรบ. สิ่งแวดล้อม, พรบ. วัตถุอันตราย, กฎกระทรวง, ประกาศกระทรวง กฎหมายด้านน้ำ อากาศ การจัดการสิ่งปฏิกูล, ข้อกำหนดองค์กรท้องถิ่น เทศบาล)	
6. การเคารพต่อการปฏิบัติตามแนวทางสากล (Respect for International Norms of Behavior)		
27	องค์กรมีกระบวนการในการพิจารณานำแนวทางสากลในด้านสิ่งแวดล้อมที่นอกเหนือจากกฎหมายและข้อกำหนด ต่าง ๆ มาใช้ในองค์กรอย่างไร อะไรบ้าง	
28	แนวทางสากลด้านสิ่งแวดล้อมที่องค์กรเลือกนำมาปฏิบัติมีอะไรบ้าง	
29	องค์กรมีการผลักดันแนวทางสากลให้เกิดการปฏิบัติอย่างไร เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางสากลในด้านสิ่งแวดล้อม และมีการติดตามผลการดำเนินการและทบทวนการปฏิบัติอย่างไร	
30	องค์กรมีการติดตามกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ รวมถึงแนวทางสากลด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงให้ เป็นปัจจุบันอย่างไร องค์กรได้ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องครบถ้วนหรือไม่ อย่างไร และมีการติดตามผลการดำเนินการและทบทวนการปฏิบัติอย่างไร	
7. การเคารพต่อสิทธิมนุษยชน (Respect for Human Rights)		
31	องค์กรมีความเคารพต่อสิทธิมนุษยชนในด้านสิ่งแวดล้อมที่ดี และให้การยอมรับถึงความสำคัญและความเป็นสากลของสิทธิมนุษยชนในด้านสิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร	
32	องค์กรมีกลไกในการแก้ไขปัญหาจากการเรียกร้องความเป็นธรรมอย่างไร	
33	องค์กรมีแนวทางในการส่งเสริมสิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงานอย่างไร	

ข้อ	รายการที่ตรวจประเมิน	ผลการดำเนินการ
ผลงานและการเผยแพร่กิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม		
34	ผลการดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม สามารถลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมด้านใดบ้าง มีผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร	
35	องค์กรมีรายงานผลการดำเนินการกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมอย่างไร อะไรบ้างในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา และมีวิธีการเปิดเผยต่อสาธารณะอย่างไร	

3) การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันของการดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว* จุดแข็ง * จุดอ่อน * โอกาส * ภัยคุกคาม ของการพัฒนาสู่อุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4

จุดแข็ง

.....

.....

จุดอ่อน

.....

.....

โอกาส

.....

.....

ภัยคุกคาม (ข้อจำกัด / อุปสรรค)

.....

.....

4) แนวทางการผลักดันให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ด้านปัญหาและอุปสรรค

1) จากการดำเนินงานเกี่ยวกับการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ณ ปัจจุบันขององค์กรของท่าน ท่านคิดว่ามีปัญหาและอุปสรรคหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1) ท่านมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่าน

นายศักดิ์สิทธิ์ รูปโชติ

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรการจัดการสิ่งแวดล้อม

คณะบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ภาคผนวก ค

แบบสัมภาษณ์ พนักงาน

แบบสัมภาษณ์ (ค)

แนวคำถามสำหรับพนักงานที่มีส่วนร่วมในการจัดทำอุตสาหกรรมสีเขียว บริษัท
กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด ประกอบการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนา
สู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว
(Green Culture) กรณีศึกษา บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อสัมภาษณ์ พนักงานในแต่ละแผนก เกี่ยวกับการ
ดำเนินงาน ณ ปัจจุบัน ที่สอดคล้องกับการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) เพื่อศึกษา
แนวทางการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture) ของ
บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด ซึ่งการสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เรื่อง แนวทางการ
พัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture)
กรณีศึกษา บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด ของนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรการจัดการ
สิ่งแวดล้อม คณะบริหารการพัฒนาสังแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ซึ่งในแบบ
สัมภาษณ์นี้ประกอบด้วย 3 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานที่สอดคล้องกับการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว

ส่วนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ทั้งนี้ข้อมูลทั้งหมดจะนำไปใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ซึ่งข้อมูลทุกข้อมูลมีประโยชน์ต่อการศึกษา
เป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสัมภาษณ์ให้ครบทุกข้อ ข้อมูลทั้งหมดจะ
ถูกเก็บเป็นความลับ และไม่ส่งผลกระทบต่อตัวท่านและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใดทั้งสิ้น

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่าน

นายศักดิ์สิทธิ์ ฐปโชติ

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรการจัดการสิ่งแวดล้อม

คณะบริหารการพัฒนาสังแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

แบบสัมภาษณ์ พนักงานของ บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด

ข้อมูลพื้นฐาน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

วันและเวลาที่สัมภาษณ์.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

ผู้ทำการสัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 20 ปี

20 - 30 ปี

31- 40 ปี

41 - 50 ปี

51- 60 ปี

60 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา

ระดับประถมศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.

อนุปริญญา / ปวส.

ระดับอุดมศึกษา (ปริญญาตรี)

สูงกว่าระดับปริญญาตรี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับดำเนินงานที่สอดคล้องกับการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว

หัวข้อสัมภาษณ์

1) การมีส่วนร่วมในการประยุกต์ใช้และจัดทำอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว

1.1 กิจกรรม / โครงการ การณรงค์สร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรหรือหน่วยงานของท่านมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 ท่านสามารถรับทราบข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรทางไหนบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

1.3 กิจกรรมใดในหน่วยงานของท่านที่มีประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมที่มันัย ยกตัวอย่าง และมีวิธีการแก้ไขอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

1.4 ท่านมีส่วนร่วมในแผนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ด้านปัญหาและอุปสรรค

1) จากการดำเนินงานเกี่ยวกับการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ณ ปัจจุบันขององค์กรของท่าน ท่านคิดว่ามีปัญหาและอุปสรรคหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1) ท่านมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่าน

นายศักดิ์สิทธิ์ ฐปโชติ

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรการจัดการสิ่งแวดล้อม

คณะบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ภาคผนวก ง

แบบสัมภาษณ์ ชุมชนโดยรอบ

แบบสัมภาษณ์ (ง)

แนวคำถามสำหรับ ชาวบ้านและผู้แทนชุมชนโดยรอบ บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง
จำกัด ประกอบการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาสู่การเป็น
อุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว
(Green Culture) กรณีศึกษา บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อสัมภาษณ์ชาวบ้าน และผู้แทนชุมชนโดยรอบ
เกี่ยวกับการดำเนินงาน ณ ปัจจุบัน ที่สอดคล้องกับการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry)
เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Green
Culture) ของบริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด ซึ่งการสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เรื่อง
แนวทางการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว
(Green Culture) กรณีศึกษา บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด ของนักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรการ
จัดการสิ่งแวดล้อม คณะบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ซึ่งใน
แบบสัมภาษณ์นี้ประกอบด้วย 3 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานที่สอดคล้องกับการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว

ส่วนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ทั้งนี้ข้อมูลทั้งหมดจะนำไปใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ซึ่งข้อมูลทุกข้อมูลมีประโยชน์ต่อการศึกษา
เป็นอย่างยิ่ง **ผู้วิจัยขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสัมภาษณ์ให้ครบทุกข้อ ข้อมูลทั้งหมดจะ
ถูกเก็บเป็นความลับ และไม่ส่งผลกระทบต่อตัวท่านและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใดทั้งสิ้น**

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่าน

นายศักดิ์สิทธิ์ ฐปโชติ

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรการจัดการสิ่งแวดล้อม

คณะบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

แบบสัมภาษณ์ ชาวบ้านและผู้แทนชุมชนโดยรอบ บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด

ข้อมูลพื้นฐาน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

วันและเวลาที่สัมภาษณ์.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

ผู้ทำการสัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 20 ปี

20 - 30 ปี

31- 40 ปี

41 - 50 ปี

51- 60 ปี

60 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา

ระดับประถมศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.

อนุปริญญา / ปวส.

ระดับอุดมศึกษา (ปริญญาตรี)

สูงกว่าระดับปริญญาตรี

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1) ท่านมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ 4 หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่าน

นายศักดิ์สิทธิ์ ฐปโชติ

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรการจัดการสิ่งแวดล้อม

คณะบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ภาคผนวก จ

แบบสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ตรวจประเมิน

แบบสัมภาษณ์ (จ)

แนวคำถามสำหรับ ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ตรวจประเมินการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว
ประกอบการสัมภาษณ์ เพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาสู่การเป็น
อุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว
(Green Culture) กรณีศึกษา บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ตรวจประเมินการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว เกี่ยวกับการดำเนินงาน ณ ปัจจุบัน ที่สอดคล้องกับการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture) ของ บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด ซึ่งการสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture) กรณีศึกษา บริษัท กลั่นน้ำมันระยอง จำกัด ของนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรการจัดการสิ่งแวดล้อม คณะบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ซึ่งในแบบสัมภาษณ์นี้ประกอบด้วย 3 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานที่สอดคล้องกับการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว

ส่วนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ทั้งนี้ข้อมูลทั้งหมดจะนำไปใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ซึ่งข้อมูลทุกข้อมูลมีประโยชน์ต่อการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสัมภาษณ์ให้ครบทุกข้อ ข้อมูลทั้งหมดจะถูกเก็บเป็นความลับ และไม่ส่งผลกระทบต่อตัวท่านและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใดทั้งสิ้น

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่าน

นายศักดิ์สิทธิ์ ฐปโชติ

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรการจัดการสิ่งแวดล้อม

คณะบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

แบบสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ตรวจประเมินการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว

ข้อมูลพื้นฐาน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

วันและเวลาที่สัมภาษณ์.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

ผู้ทำการสัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 20 ปี

20 - 30 ปี

31- 40 ปี

41 - 50 ปี

51- 60 ปี

60 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ด้านปัญหาและอุปสรรค

1) จากการดำเนินงานเกี่ยวกับการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ณ ปัจจุบัน ท่านคิดว่ามีปัญหาและอุปสรรคหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2) ท่านมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 4 หรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่าน

นายศักดิ์สิทธิ์ รูปโชติ

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรการจัดการสิ่งแวดล้อม

คณะบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ ชื่อสกุล

นายศักดิ์สิทธิ์ ฐปโชติ

ประวัติการศึกษา

เทคโนโลยีบัณฑิต (เทคโนโลยีเคมี)

มหาวิทยาลัยบูรพา

ปีที่สำเร็จการศึกษา พ.ศ. 2556

ประสบการณ์ทำงาน

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการอาวุโส

บริษัท สตาร์ ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (มหาชน)